

JUTRO

Uredništvo
Ljubljana, Kmetijska ulica 5. Telefon 100,
3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 16. Telefon
št. 440.
Celje: Kocanova ul. 2. Telefon 100.
Biskupci se ne vračajo. - Osnovni po tarifni.

Upravništvo Ljubljana, Prešernova ul. 54
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126
Ispravniki oddelki: Ljubljana, Prešernov
ulica 4. Telefon št. 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta
št. 16. Telefon št. 455.
Podružnica Celje: Kocanova ulica št. 2
Telefon št. 100.
Računi pri pošti št. zavodih: Ljubljana
št. 11.842; Praha št. 18.160; Wlao
Nr. 105.241

Ljubljana, 14. avgusta.

Jutri se sestane v Zagrebu glavna letna skupščina Udruženja jugoslovenskega učiteljstva. Razni predznaki kažejo, da skupščina ne bo potekala povsem gladko. V Udruženju se že dalj časa opažajo razna nesoglasja, ki so deloma sicer osebnega, v glavnem pa organizatoričnega značaja, a so baš zaradi tega precej težka. V naši javnosti se o teh vprašanjih ni razpravljalo, temveč diskusije so po povzročila v hrvatskih in zlasti v srbskih učiteljskih krogih.

Predvsem je treba ugotoviti, da se v tej diskusiji stalno in krepko povdarja, da stoji in ostane UJU strogo na osnovi narodnega in državnega edinstva. Diskusije, ki so se svojčas baš v tem vprašanju vodile povodom krize v slovenskem delu UJU, ne igrajo nobene vloge in baš zastopniki reorganizacijske ideje jih najodločneje odklanjajo. Tu ne dovolijo niti srbski niti hrvaški člani UJU nobenega dvoma in smatrati je, da je tudi med slovenskimi svoječasno tozadevno omahovanje nekaterih krogov popolnoma premagano. UJU se danes proglašajo kot ena od onih vsenarodnih organizacij, ki za vsako ceno vztrajajo na ideji narodnega edinstva do zadnjih konsekvenc, kar je važno glede njenega slovenskega dela v toliko, da programsko obvezuje v tem oziru tudi one svoje člane, ki so bili somišljeniki političnih struj, katere so baš idejo narodnega edinstva odločno zavračale.

Sedanji spor v vrstah UJU obstoja v sledečem: Dosedaj se je centralna uprava vočila po večinskem principu. Naravno so pri vsakokratnih volitvah odločale večine, ki so bile več ali manj odvisne od kraja, kjer se je glavna skupščina vršila. Tako se je opetovano zgodilo, da so prišli v upravni odbor zastopniki poverjeništev, s katerimi večina članov dotičnega poverjeništvaja ni bila zadovoljna. Zlasti se je v zadnjih letih javil odpor iz srbijskih krogov in beogradskega sektora, ki je najmočnejša, se osobito upira, da je predsedništvo UJU izročeno osebi, ki je sicer njen član, a ne uživa njenega zaupanja. Iz beogradskega poverjeništvaja je zato izšel projekt, naj se način sestave centralne uprave UJU preosnuje po proporcionalnem sistemu in se tako za vedno onemogoči — upravičena ali neupravičena — pritožba, da je bilo pri volitvah katerokoli poverjeništvaja majorizirano. Beogradske poverjeništvaja je to svojo zahtevo na svoji glavni skupščini pred dobrim mesecem soglasno sprejeli ter jo prinašajo v Zagreb kot nekak ultimatum, od katerega sprejetja je odvisno nadaljnje sodelovanje Srbijancev v glavni upravi UJU.

Proti tej zadevi se pojavlja v glavnem iz okolice dosedanjega predsedništva oster odpor. Očita se temu projektu, da meri v glavnem na federalizacijo UJU, ki naj bi torej sledila številnim drugim dosedaj enotnim organizacijam ter se tako že po svoji sestavi odmaknila od načela narodnega edinstva. Zagovorniki beogradskega predloga ostro zavračajo ta očitek, odklanjajo vsako diskusijo o načelih kot nedopustno in nezdružljivo s samo osnovno idejo UJU ter navajajo kot dokaz, da beogradske poverjeništvaja ne namerava izbrati proporcija v tej smeri, predlog, po katerem se beogradske poverjeništvaja zadovoljuje s 16 od 37 članov glavnega odbora, akoravno je po številu daleko močnejše. Tik pred zagrebško skupščino je predsednik beogradskega poverjeništvaja končno odkrito povedal, da gre Srbijancem predvsem za razčiščenje predsedniškega vprašanja, ker ne morejo prenesti, da vodi UJU osebnosti, ki ne uživa njihovega zaupanja.

Nam se zdijo argumenti beogradskega poverjeništvaja tehtni in je težko preiti preko njih. Ako bi imel predsednik UJU svoj sedež v Ljubljani in ne bi užival tudi zaupanja ljubljanskega dela UJU bi gotovo tudi nastala nemočna situacija in slovensko učiteljstvo bi upravičeno protestiralo. Razen tega je princip proporcija že na sebi simpatičen ter se zlasti v naših kompliciranih prilikah izkaže dostikrat kot edini zdrav izhod iz sicer težkih situacij. Slovenski delegati, ki se udeležijo zagrebške skupine, zato pač ne bodo imeli načelnih pomislekov, da se v principu odločijo za beogradski predlog, tudi če sicer nimajo razloga biti z dosedanjim predsedništvom nezadovoljni. Osebnosti v takih momentih, ko gre za veliko stvar, ne smejo igrati odločilne vloge. Kakor se zahtuje, so za beogradski predlog tudi nekatere druge sekcije.

Vsekakor se napoveduje o beogradskem predlogu silno živahna debata in ni dvoma, da bo ostro trčilo mnenje ob mnenje. Delegati ljubljanskega poverjeništvaja UJU so poleg drugih postavili pred težavno ali hvaležno nalogo, da posredujejo in trezno blažijo nasprotstva. Kakor čujemo, je ljubljansko UJU v tem oziru tudi že

Danes je krst v Suvoboru Velike priprave na Bledu - Kako se bo krst izvršil

Bled, 14. avgusta. Na Bledu se vrše danes zadnje priprave za svečan krst tretjega kraljeviča. Toda priprave niso v teku le v kraljevem dvorcu v Suvoboru, kjer se bo izvršil krst v najintimnejšem krogu kraljevske rodbine, temveč tudi med blejskim prebivalstvom, ki je ponosno in srečno, da se bo krst tretjega kraljeviča izvršil v njegovih sredi. Kot predstavniki vlade so prispele davi iz Beograda z brzovlakom predsednik vlade in minister notranjih del general Peter Živković v spremstvu trojice najstarejših ministrov, gospodov Nik. Uzunovića, namestnika ministra financ, generala Stevana Hadžića, ministra vojske in mornarice in doktor Mate Drinkovića, ministra za socialno politiko in narodno zdravje. Zvečer prispe še minister za šume in rudnike dr. Korošec.

Od kraljevske rodbine bodo krstu prisostvovali Nj. Veličanstva s svojo kraljevsko dečo, princ Pavle in princezinja Olga, kakor tudi sestra naše kraljice bivša grška kraljica Elizabeta. Že noč je na Bledu nakinčil z zelenjem in z državnimi in slovenskimi zastavami. Jutri bodo zarana budnice otvorile sve-

čane dogodke radostnega krsta v kraljevski rodbini. Ob 10. se bo vršila na čudotvornem blejskem otoku svečana maša, ki ji bodo prisostvovali predstavniki oblasti in prebivalstva. Ob 11. dopoldne bo svečan krst tretjega kraljeviča v prisotnosti Nj. Veličanstev, članov kraljevske rodbine, članov vlade, diplomatskega zbora in članov vojske in civilne hiše. Krsto opravilo bo opravil dvorski prota g. Mihajlo Popović, ob asistenci protojereja za Slovenijo g. Dimitrija Jankovića. Po krstu bo dal maršal dvora generalštabni polkovnik Dimitrijevič novinarjem potrebne informacije. Opoldne bo kralj sprejel čestitke občinskega odbora na Bledu. Nato bodo čestitala nacionalna in kulturna društva, a v čakalnici bo razstavljena knjiga Nj. Veličanstev za vpis čestitk. Nj. Veličanstva bodo pritegnila gori navedene predstavnike blejskih lokalnih oblasti in javnih društev k obedu. Ob 4. popoldne bo v župni cerkvi na Bledu cerkveni koncert. Ob 8. zvečer pa bo privedil Bledu baimo iluminacija. Na Bledu so prispele številni domači in tudi nekaj tujih novinarjev.

Obsežna amnestija in pomiloščenja ob krstu tretjega kraljeviča

Povodom današnjega krsta je Nj. Vel. kralj deloma brisal, deloma znižal kazni za dolgo vrsto kaznivih dejanj

Beograd, 14. avgusta p. Jutri izide v »Službenih Novinah« povodom svečanega krsta novorojenega princa ukaz o amnestiji, ki ga je Nj. Vel. kralj podpisal na predlog ministra pravde in na temelju čl. 3. zakona o kraljevski oblasti in o vrhovni državni upravi. Ukaz se glasi:

1. Dajemo splošno amnestijo za tiskovna kazniva dejanja, ki se kot taka kaznujejo po zakonu o tisku in ki so bila storjena zaključno do 6. januarja 1929 leta, ne glede na to, ali je razsodba izrečena ali ne, ali je izvršena ali ne, oziroma ali je že uvedeno kazensko postopanje ali ne. Izvzeta so dejanja, kazniva po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi, kakor tudi kazniva dejanja iz poglavja 9. kazenskega zakonika za kraljevino Srbijo.

2. Oproščamo osebam, ki so bile obsojene od strani civil. in vojaških sodišč na zaporne kazni, ki ne trajajo deli ko dva meseca, kakor tudi denarne kazni do 1000 Din oziroma ostanke teh kazni, izvzemši za uvrede in klevete, ki se kaznujejo samo po privatni tožbi.

3. Oproščamo osebam, obsojenim od strani civilnih in vojaških sodišč na zaporne kazni, ki trajajo več ko dva meseca, a ne več ko šest mesecev, v celoti, oziroma njen neizvršeni ostanek, a dve tretjini kazni kadar znašajo nad 6 do 12 mesecev pod pogojem, da pomiloščene osebe v roku petih

let od dne uveljavljenja tega ukaza ne store nobenega zločina ali prestopka iz kristoljubja, kakor tudi ne dejanje, kaznjivo po zakonu o zaščiti varnosti in reda v državi ali dejanje iz poglavja 9. kazenskega zakonika za kraljevino Srbijo, izvzemši uvrede in klevete, ki se kaznujejo le po privatni tožbi.

Od amnestije pod A. in pomiloščenja pod B 2 in C 3. tega ukaza so izvzete osebe:

1.) ki so bile obsojene po zakonu o zaščiti javne varnosti in reda v državi ali za kazniva dejanja iz poglavja 9. kazenskega zakonika za kraljevino Srbijo;

2.) ki so kot državni, samouravni ali drugi javni organi bile obsojene zaradi sprejemanja podkupnine.

3.) ki so v zadnjih petih letih pred tem ukazom bile obsojene zaradi prostega zločina (obsojbe za politična in vojaška kazniva dejanja se ne računajo) in

4.) ki so bile že od sodišč samo pogojno obsojene.

Poglavje D vsebuje delna pomiloščenja kazencev v civilnih kazenskih zavodih, ako je kazen višja od 12 mesecev; poglavje E pa zmanjšuje kazni dosmrtno ječe v 20letno ječo.

Vojaška amnestija

Istočasno je Nj. Vel. kralj podpisal ukaz o obsežni amnestiji vojaških oseb. Tudi ta ukaz obsega deloma popolno oprostitve kazni in kaznivega dejanja, deloma pa znižanje kazni.

Pred učiteljskim kongresom v Zagrebu

Prihajanje prvih udeležencev — Danes bo skupščina zagrebškega poverjeništvaja, jutri pa splošni kongres

Zagreb, 14. avgusta, č. Tekom dneva je došlo v Zagreb okoli 200 učiteljev, da se udeležijo skupščine poverjeništvaja UJU za Hrvatsko in Slavonijo, ki bo jutri dopoldne v dvorani učiteljskega Meduličevi ulici, ter kongresa UJU, ki se prične 16. t. m. v dvorani zagrebške borze. Mnogo učiteljev je došlo že tudi iz Srbije in raznih drugih pokrajin, drugi se pričakujejo še za nočjo in za jutri. Učitelji bodo nastanjeni večinoma v privatnih stanovanjih, ki jih je dalo meščanstvo na razpolago.

Današnji dan so uporabili učitelji za ogled mesta in raznih kulturnih ustanov. Jutri ob 9.30 dopoldne bo otvorena pregledna razstava razvoja hrvaškega osnovnega šolstva; razstava je nameščena v šoli na Kaptolu. Jutri ve-

čer se bo v prostorih zagrebškega zbora vršila velika zabava za udeležence kongresa.

Danes ob 16. je imel sejo širši odbor poverjeništvaja UJU v Zagrebu; na seji so razpravljali o raznih predlogih, ki bodo na dnevnem redu jutrišnje skupščine.

Srednješolski zakon pred VZS

Beograd, 14. avgusta. p. Vrhovni zakonodajni svet je imel danes popoldne od 4. do 5. po daljšem odmoru svojo sejo. Na seji so razpravljali o zakonskem načrtu o srednjih šolah. Ker pa člani VZS še niso mogli načrta proučiti, je bilo sklenjeno, da se razprava o tem zakonskem načrtu odloži do prihodnje seje, dotlej pa poverijo člani odbora dr. Arandjelović, dr. Bazala in dr. Skrlj, da zakonski načrt prouče. Prihodnja seja se bo vršila v petek ob 4. popoldne.

Imenovanja v notranjem ministrstvu

Beograd, 14. avgusta p. Kralj je na predlog predsednika vlade in notranjega ministra podpisal ukaz o večjem imenovanju načelnikov oddelkov za inspektorje. Tako je imenovan za inspektorja 1/3a dr. Fran Svetok, načelnik oddelka za Slovenijo v notranjem ministrstvu.

Vpad bolgarskih komitašev

Beograd, 14. avgusta. a. »Avala« poroča, da so 11. t. m. okoli 22. štirje bolgarski komitaši prešli preko meje pri Antubaru. Došlo je do spopada komitašev z našimi orožniki, ki so na njihovo streljanje odgovorili s strelji iz pušk. Grške oblasti so podvezle vse potrebno, da razbojniki ne preidejo na njihovo ozemlje.

Pomirjenje na haški konferenci

Dosežen sporazum v vseh spornih točkah - Zadovoljne bodo zahteve Anglije in malih držav

Pariz, 14. avgusta. a. Današnja seja finančne komisije je trajala od 10 do 11.30, nato pa je bilo zasedanje te komisije odloženo do 17. avgusta, da bi mogli dotlejšte strokovnjaki v medsebojnih razgovorih obdelati nastale finančne probleme.

Na seji sta bila zaslšana francoski minister Loucheur, ki je pojasnil francosko stališče o reparacijskih dajatah v blagu in predsednik grške vlade Venizelos, ki je podrobno utemeljil zahteve grške vlade. Vest o odložitvi seje finančne komisije je bila sprejeta v vseh krogih z zadovoljstvom. Smatra se, da je to znak, da bodo pogajanja glede Youngovega načrta uspela in da se v tem izraža splošna želja za sporazum.

Haag, 14. avgusta. a. V političnih krogih haške konference naglašajo, da bo postalo poročilo politične komisije šele tedaj izvršeno, ko bo stopil v veljavo Youngov načrt in ko bo Nemčija sprejela vse potrebne zakone. Kar se tiče angleških terjatev, je možno, da bodo te terjatve v mejah upravičenosti zadovoljene. V informiranih krogih se nadalje zahtuje, da so pogajanja z malimi silami uspela in da je bil dosežen sporazum tako glede Youngovega načrta, kakor glede stvarnih reparacij. Naglašajo se, da je bil dosežen prav resen napredek glede rešitve vprašanj, za katera se zanimata Rumunija in Jugoslavija. Danes sta francoska ministra Chéron in Loucheur sprejela tudi Venizelosa in Politisa, ki bosta na jutrišnji seji finančne komisije branila grške zahteve.

Pariz, 14. avgusta. o. Po mnenju dobro poučenih političnih krogov bo Anglija sprejela posredovalni predlog francoskih in belgijskih delegatov, ki so ponudili delno zvišanje angleških anuitet za letnih 30 milijonov zlatih mark. Bajje je angleška vlada že sporočila ministru Snowdenu, naj pristane na ta predlog.

London, 14. avgusta. a. Dopsnik »Evening Herald« poroča iz Haage, da tamkaj prevladuje naziranje, da se bo ugodilo angleškim zahtevam. Eden najuglednejših evropskih državnikov je izjavil temu poročevalcu, da bo Young-

gov načrt po potrebi revidiran od posebne komisije, ki bo zasedala v Ženevi.

Izjave zastopnikov malih držav

Haag, 14. avgusta o. Zastopniki nekaterih malih držav so dali novinarjem različne izjave o stališču njihovih vlad napram reparacijskemu načrtu in sprejetju Youngovega načrta. Tako je izjavil predsednik Venizelos, da Grčija pod nobenim pogojem ne more odstopiti od stavljenih zahtev, ker bi pomenjalo vsako najmanjše popuščanje usodno oškodovanje življenjskih interesov z nedoglednimi posledicami. Portugalski delegat Ulrich pa je zadnje dni opustil proteste ter izjavil, da je Portugalska v interesu splošnosti pripravljena pristati na sprejem Youngovega načrta v celoti brez sprememb. Ministrski predsednik rumunske vlade pa je zopet izjavil, da želi Rumunija spriči nove odmere reparacijskih anuitet, da bi ostal v veljavi Dawesov reparacijski načrt, četudi prejema po nlem samo stvarne reparacijske dajatve v nasprotju z Youngovim načrtom, ki določa zanjo tudi denarne reparacije. To zaradi tega, ker je uverjena, da bi stvarne reparacije v resnici prejemala, dočim bi denarne te tedaj, če bo še kaj ostalo velikim državam.

Sprezritev Porenja bo izvedena še letos

Berlin, 14. avgusta o. Zasebni razgovori med nemškimi in francoskimi delegati o izpraznitvi Porenja so že tako daleč dozorili, da je pričakovati še ta teden določite datuma končnoveljavne izpraznitve. Dosežen je bil tudi sporazum glede francoskega predloga o sestavi posebnih komisij, ki bi proučile finančno stran izpraznitve Porenja. Francozi so obljubili nemškimi delegatom, da bodo to svojo zahtevo umaknili ter pristali na izpraznitev brez sklicanja teh podkomisij. K popustljivosti Francozov so mnogo doprinesli angleški delegati, ki trdno vztrajajo pri sklepu angleške vlade, da bodo angleške čete odpravljene iz Porenja najkasneje do decembra meseca. Angleški delegat so se pridružil popolnoma nepričakovano tudi Belgičani, ki izjavljajo, da želi Belgija kar najhitrejšo izpraznitev Porenja.

Po mnenju nemškega obrambnega ministrstva imajo zavezniki v zasedenem Porenju 63.000 mož zasedbenih čet. Od tega je 6.200 Angležev, 5.500 Belgičev in 51.300 Francozov.

Belanski vztraja pri izpovedbah proti Tuki

Dr. Tuka zavrača težke obdolžitve Belanskega kot plod bolne domišljije — Obremenilne izpovedi bivšega tajnika slovaške klerikalne stranke, župnika Koza Macejeva

Bratislava, 14. avgusta. s. Včeraj popoldne je bil po enotedenskem odmoru Belanski zopet zaslišan kot glavna prič. Po njegovih izjavah je imel Tuka daljši govor, v katerem je vztrajal pri svojih izpovedbah in o obtožbah Belanskega, da so nastale po avtosugestiji izmučenega človeka. Ko je Tuka vprašal Belanskega, kako je mogel za svojega sina izbrati človeka za krstnega botra, o katerem je bil prepričan, da je špijon, je napetost v dvorani dosegla višek. Pri očenju Tuke s Snackim, je Belanski vztrajal pri svojih izpovedbah. Izjavil pa je, da bo najprej izpovedal, ako bo sodišče oprostil Tuko in ako bo razprava dokazala, da se je zmotil. Nato je bil zaslišan prič Koza-

Macejev. Bratislava, 14. avgusta. s. Na popoldanski seji je bil zaslišan ena najvažnejših prič Koza - Macejev, bivši glavni urednik »Slovake«, ki je samo zaradi Tuke izstopil iz stranke. Pri njegovem zaslišanju je braniTel Tuke stavil pri toliko vprašanj, da je predsednik izjavil, da bo prišel, sam odločiti o tem, ali sme obramba staviti direktna vprašanja na prič. Priča je obrazložil razmere v stranki, ki so se zaradi Tuke tako poostrele, da je izjavil vodstvu stranke, da bo izstopil iz stranke, če ne izključijo Tuke. Stranka pa je držala dr. Tuko, ker je od njega dobivala denar.

Strahovita nesreča japonskega vojaškega letala

Pri poskusni vožnji je treščilo letalo na zemljo in pokopalo pod seboj deset višjih častnikov in tri pilote

Tokio, 14. avgusta. o. Na letališču Tašikava so preskušali nova velika japonska letala za bombardiranje. Letala so bila izdelana v japonskih letalskih tovarnah ter so popolnoma iz kovine. Prvi poskusni poleti so se zelo dobro obnesli. Zato je včeraj proti večeru bil napovedan skupni polet vse eskadrilje novih bombarderskih letal. Poleta, ki ga je podvezelo 10 letal, so se udeležili tudi visoki častniki generalnega štaba, med temi šef operacijskega oddeljenja general Ogava. V višini 800 m so nena-

doma odpovedali motorji na letalu, v katerem so bili častniki generalnega štaba z generalom Ogavom. Navzlic obupnim poskusom pilotov, izvesti pristonek, je letalo treščilo s strašno hitrino na tla ter pokopalo pod seboj posadko. Takoj po padcu je letalo pričelo tudi goreti. Izpod razvalin razbitega letala so potegnili na pomoč došli vojniki zmečkana in ožgana trupla 8 častnikov, generala Ogavo, treh pilotov in voditelja bombarderske eskadrilje polkovnika Nogija.

Gradba prvega umetnega otoka za letala

Že prihodnje leto bo zgrajen prvi železni otok na morju — Na njem bodo zaloge goriva za letala, vremenska postaja, delavnice in hotel

Newyork, 14. avgusta o. Ravnatelj družbe za zgraditev umetnih otokov za pristanjanje letal na Atlantskem oceanu je izjavil po plenarni seji tehničnega vodstva družbe ameriškim novinarjem, da bo tekom prihodnjega leta zgrajen prvi umetni otok in montiran na določenem mestu. Vse načrte so prezledali najboljši ameriški in evropski strokovnjaki ter jih z malimi popravki odobrili. Oddana so tudi že dela za železne konstrukcije, ki jia bodo izvršile ameriške in evropske tovarne. Vsak otok bo 1200

čevljev dolg, 200 čevljev širok ter se bo dvigal 70 čevljev nad morsk gladino. Na otoku bo hangar za rezervna letala in velike mehnične delavnice. Poleg hangarja bo zgrajen modern z vsem komfortom opremljen hotel in restavracija. Hangarji bo do imeli tudi velike zaloge bencina in olja. Končno bo še na robu vsakega otoka zgrajen velik stolp z močnimi reflektorji, z električno centralo in radio oddajno in sprejemno postajo.

Stanje letošnjih kmetijskih pridelkov

Uradno poročilo ministrstva za poljedelstvo — Pridelak žita je prav dober — Vinogradi kažejo srednje

Beograd, 14. avgusta, a. Ministrstvo poljedelstva je izdalo pregled o stanju poljedelstva in živine koncem meseca julija. Iz poročila posnemamo:

Pšenica je letos prav dobra, čeprav pridelek ne dosega lanskoletnega. V ostalem pa presega letošnji pridelek povprečni pridelek v l. 1920 do 1928.

Pridelek ječmena, rži in ovsa je letos tako po kvaliteti kakor po kvantiteti prav dober.

Pridelek koruze bo po dosedanjih poročilih odlični; prav dober bo tudi

v ljubljanski oblasti. Fižol bo obrodil v ljubljanski oblasti prav dobro, v mariborski oblasti pa dobro. Stanje krompirja in repe je zadovoljivo in se pričakuje zadovoljiv pridelek, v ljubljanski in mariborski oblasti pa dober. Sladkorna repa je v splošnem dobra.

Vinogradi so v ljubljanski oblasti dobri, v mariborski nekoliko slabši.

Stanje domače živine je v pogledu prehrane zadovoljivo, a glede nege nezadostno. Živinskih kug ni bilo v večji meri.

Dunajski ponarejevalci kolekov pod ključem

Nakana je bila preprečena, predno so bili izdelani prvi falzifikati — Rubčić pravi, da je hotel tiskati le reklamne tablice

Dunaj, 14. avgusta, a. Preiskava proti atriranim ponarejevalcem taksih znamk je bila danes končana. Naš državljani Peter Rubčić in Avstrijec Albert Langer, ki sta znana kot profesionalna ponarejevalca kolekov, sta bila izročena sodišču. Ostali so bili izpuščeni na svobodo. Kakor se trdi, je dal Rubčić pri nekem fotografu osemkratno povečati komad koleka za 1000 Din. Povečani posnetek je odnesel k tiskarju Grönerju, ki je svojčas izdeloval koleke po naročilu države. Gröner je takoj videl, da gre za ponarejanje in je odklonil naročilo. Langer je nato potoval v Berlin in Budimpešto, da bi poskusil tamkaj srečo in mu je bila za

ta primer obljubljena nagrada 2 in pol milijona dinarjev. Rubčić se izgovarja, da je hotel tiskati samo reklamne tablice z originalnimi taksiimi znamkami po 1000 Din. Jasno pa je, da bi bil on te znamke spravil v promet. Rubčić je že pripravljeno ponarejevalsko ploščo po sporazumu z Langerjem uničil. Langer v svojem priznanju zelo obremenjuje Rubčića, ki pa vse zanika, dasi so v enakem smislu izpovedale tudi ostale priče. Med zaplenjenimi predmeti je tudi Langerjevo pismo Rubčiću, ki slednjega težko obremenjuje. Avstrijski zakon predvideva za ta zločin kazno do petih let ječe.

Kmečki strah v okolici Kamnika

Okoli 100 raztrganih ovac — Brezuspšen lov na medveda

Kamnik, 14. avgusta.

Pomladi 1927. so sporočili posestniki iz Gornje Tuhinje sreskemu poizavarstvu v Kamniku, da jim je neznan zver raztrgal 23. maja 6, prihodnjega dne pa 4 ovce. Kmalu za tem je preleto omenjeno sresko poizavarstvo podobno poročilo iz občine Spitalič. Posestniki so prosili za pomoč s pripombo, da se boje pasti živino po okoljskih planinah. Večini ovci so bila prezgrižena ušesa in sneden drob. Pri drugih ni bilo posebnih pritožb. Prihodnje pomlad ni bilo posebnih pritožb. Število raztrganih in pocrpanih ovac se je dvignilo nad 30. Ničice pa ni mogoče povedati ničesar točneje, kdo bi to povzročal. Mnogi so bili mnenja, da to delajo psi, ki so jih večkrat srečali v omenjenem okolju. Naivečkrat so videli rjavčve resastega braka v družbi črneza z belim lisom na glavi. Pri enem so celo opazili pasjo marko na vratu. Kakor v l. 1927. in 1928., so tudi letos našli več raztrganih ovac, posebno na Menini planini.

Klateč se psi ali medvede...

Ko je letos 19. maja videl posestnik Gizični dva psa, ki sta baje prišla iz Štajerske, goniti ovce, so to takoj sporočili v Gornji grad. Od tam pa so preleli odzovor, da škoda ne povzročajo psi, marveč medved, ki se že dalje časa klati po tamšnjih gozdovih in gotovo prehaia tudi preko meje. Odsiadob tudi Kranici niso več videli psov, marveč samo medvede. Eden je videl črneza, drugi rjavčve in večina pa ga je slišala lomiti po gozdu. Neki posestnik iz Trojan se je moral rešiti pred medvedom, ki topot slučajno ni znal plezati na drevo. Edino, kar mu je medved napravil, je bilo to, da mu je odtrgal hlačnico.

Sresko poizavarstvo se je za zadevo zanimalo in preleto silnato poročila. Tako so poročali iz Motnika: Da je res medved morilec ovac, priča dejstvo, da so našli odrti ovce. Medved je meso pojedel, kožo in drob in je pustil. Ko se je našel, je šel k bližnjemu koritu in se napolil vode. Pri koritu da so našli medvedovo sled. Se bolj zanimivo je drugo poročilo: V mesečini je opazil neki delavec sredi poseke velikega medveda. Medved je stal pri štoru in jedel iz lonca polento. Ko je žlica v loncu zaropotala, je medved tresčil psodo na tla in zbežal.

Niče več si ni upal v gozd, niti po drva niti po maline. Celo pred cervkijo so izklicali, kako nevarno je v teh hudih časih hoditi v gozd.

Zakupniki lova so bili prisiljeni posvetiti zverini posebno pozornost. Zgradili so visoka čakašča, pod katera so privezali ovce in prebedeli več noči. Ali pošasti ni bilo od nikoder.

Med tem pa so prihajala iz drugih krajev poročila: Medved se je sremenil v medvedko in vodil s seboj dva mladiča. Torej cela familija, kakor so poročali! Pred približno tremi tedni so našli na Menini planini mrhovino bika, ki so in trzali trile psi in sicer dva večja in en manjši. Ali tudi tega xreha je bil kriv medved, ki je baje bika umoril in za nato preustil psom. Kasneje so strokovnjaško ugotovili, da je poginil zaradi holecije. Pred par dnevi pa so baje zanesljivi ljudje v okolju, kjer so bile umorjene ovce, našli pravdo medvedjo sled in tudi dlako, toda brez mrhovine in tudi raztrganih ovac ni bilo v bližini. Le to je bilo — d, da so danes priredili velik lov na zagonečno pošast.

Medvedji lov.

V torek večer je bilo v Kamniku izredno živahno, vse je govorilo le o »bauernsreku«. Mnenja so bila zelo različna. Eni so trdili, da je medved, drugi, da so psi, eni da bo zver padla, drugi da ne.

Davi na vse zgodaj so zaropotali po Kamniku vozovi, na katerih so sedeli domaći in okoliški lovci, oboroženi od pete do glave. Peljali so se v raznih smereh, kajti določeno je bilo, da primemo medveda kar od štirih strani, in sicer oddelek prvi pod Menino planino, oddelek drugi od Kostanske planine do Savinske neči, tretji v okolju Črničva, ostali pa so odšli v Gaisko planjino. Ob 8. so bili vsi, kakih 100 lovcov po številu, na čakalščih in pogon se je pričel. Okoliški kmetje, ki so bili za poganišče, so zaropotali in preodili marsikatero srno, zaica, lisico in veverico. Jerje in divji petelinji so frčali po posekah, je medveda pa od nikoder nič!

Po nepredvidnosti zakrivljena velika nesreča

Sremska Mitrovica, 14. avgusta. Na železniški progi med Mitrovico in Indjijo se je pripetila težja nesreča. Osební vlak, ki je ob 7. odšel s postaje Rume, je zavozil v kmečki voz, ki je prav v istem trenutku pripeljal na progo in čigar lastnik je bil seljak Nikola Plemič. Lokomotiva je voz popolnoma razbila in ubila na mestu oba konja. Plemiča je vrgel vlak v stran, pri čemer je dobil tako težke poškodbe, da brčkone ne bo ostal pri življenju. Nesrečo je zakrivil Plemič sam, ker je na vozu zaspal in ni opazil, da prihaja vlak.

Požar v beograjski garaži italijanskega poslanika

Beograd, 14. avgusta, a. V pretekli noči je nastal požar v garaži italijanskega poslaništva v Miloša Velikega ulici. Pozneje se je ugotovilo, da je šofer po popraviljanju avtomobila pustil odprt rezervoar benzina, ki se je vnel. Avtomobil je popolnoma pogorel. Grozila je nevarnost, da se ogenj razširi tudi na trgovino za čevlje tvrčke Bata, ki se nahaja v istem posloplju. Povzročena škoda se ceni na par sto tisoč dinarjev.

Poincaré zapustil sanatorij

Pariz, 14. avgusta a. Poincaré je davi ob 10.15 zapustil sanatorij, kjer je bil operiran.

Weekend v kopalšču Ilirije

Vse je že bilo pod solncem, vse se obnavlja. V tistih starodavnih časih, ko še ni bilo sporta in družabnega umetnjačenja, je veljalo glede Ljubljancank tako, kakor je zapisal Prešeren: Od nekdanj lepše so Ljubljanke slovele, al' lepše od Urške bilo ni nobene. Urška je bila po naturi in pravici Miss Ljubljana in se živ krst ni upal protestirati. Vzel jo je šele povodnji mož. V zadnjih stoletjih smo pa toliko napredovali, da ne priznamo več absolutne lepote veljave eni sami ljubljanski Urški, marveč skušamo v skladu z velikim svetovnim ženskimi parlamentarnim sistemom voliti svoje »miss«, pa naj že bodo Urške ali Gretke, samo, da se v njih noosebi soglasna ljubljanska »notrditev«, da lepe Ljubljanke lahko sloviijo še dandanašnji. V ta namen je tudi priredil ljubljanski Aeroklub na krasno preizkušenem kopalšču »Ilirije« svoj weekend, ki so mu včasí dejali »fajront« ali »delopust«. Vse je padlo v sredo tedna, toda Ljubljancani smo že tak, da smatramo srednjo reč še vedno za najboljšo reč, — in zato je tudi sinočnji weekend uspel izvrstno.

Čez dan so Ilirijci z odborniki Aerokluba vršili najvestnejše priprave, izkazalo pa se je kmalu po peti uri popoldne, da Ljubljani niso kos, a obratno so se Ljubljancani, ki so začeli polniti prazne prostore na terasah kopaljšča »Ilirije«, zopet enkrat dobro preizkusili v lastni paroli: »Pomagaj si sam!... Nosili so vse navkup stole in mize, borili se za dostop k bifeju in mimogrede z vsem »fajrontskim« zanimanjem opazovali, kakšne lonce bodo napletli v girlando in kakšne špaga bodo nategnili ilirijanski faktotumi z onim famoznim instalaterjem Bloudkom vred. Napeli so veliko vrvo preko bazena, privlekli iz kehe oni gromoglasni megafon, instalirali kolosalno električno razsvetljavo in se prižadevali, da na vseh koncih in krajih instalirajo elektriko, kakor da hočejo z njo vred zaneti tudi eksplozijo homerskega razpolženja. Zbralo se je mnogo elegantne in še več vesele publike. Crème de la crème.

Halo, halo! je zatrobil skozi radio kolosalen bariton. — Vršila se bo najprej waterpolo-tekma med državno in ljubljansko reprezentanco.

Da vidimo! In smo videli. Igrali so zelo udobno. V polčasu 4 : 0, konec 9 : 0. Tako se je pričakovalo.

Nato senzacionalna točka: volitev miss Ilirije. Radio vabi kandidatke vkup, zbirajo se v sobi rešilne postaje, pa so vse tako strašno kosmate, kakor Urška svoj čas ni nikoli bila. Zbralo se jih je končno devet in so ob taktu vojaške godbe strumno prikorakale iz vestibula ter se izpostavile ljubljanski sodbi. Bile so gospodične: Almira Širca, Tatjana Inkiostri, Vlasta Hiter, Nives Novi, Elza Posačnik, Vali Smerkolj, Ivica Hubanek, Američanka Marion Burger in Sinaida Brentcova. Ob velikanski pozornosti zbrane publike so zaporedno poštele po nizkem odru in se nato skupno poklonile občinstvu. Operater Stella-filma je bil odpovedal, ali kakor je sporočil radio: ponesrečil se je v Samoboru. Zato je takoj bil na mestu gospod Badiura s svojim izvrstnim aparatom in je posnel vse konkurente. Vsa čast jim, posebno še njihovi korajžli! Korajžji zato, ker je tovrstna konkurenca bila prva v Ljubljani in aranžman v toliko ni bil posrečen, da bi k njej s simpatično pokroviteljsko gesto pritegnil čim večje število lepih udeleženk weekendu. Filmanje se je vršilo v prvem mraku. Možno je zato, da posnetki ne bodo jasni. V tem primeru se bo snimanje ponovilo eno prvih nedelj, o čemer bo javnost pravočasno obveščena. Če pa je vsa stvar »ratala«, bodo Ljubljancani že v par dneh imeli priliko, glasovati v kinu Matič za in proti.

Kolosalna je bila naslednja točka: šaljivi skoki. Med mnogimi šampijoni se je seveda najizvrstnejše odrezal slovití Ramona, ki je nato briljiral tudi v trebušnem plesu s spremljavo bobnov in zamorske himne: »Eja pinta!«

Tekmovanje v škaifih in z gorečimi svečkami je vzbujalo mnogo smeha, prav resna in atrakcijska točka pa so bili izvrstni desetmeterski skoki Ilirijanov Strnada, Čerčka in Zvana, — tem efektnejši ob sijajni razsvetljavi dveh močnih reflektorjev. Mnogo odobravanja.

Čarobna je nato bila iluminacija. Ugasnile so vse številne žarnice, sam mesec se je klaverno poveznil nad Ljubljanskim gradom, ko so začele visoko v zrak švigati krasne rakete. Vse učinkovitosti svetilniške so prišle druga za drugo na vrsto in publika je z divljenjem občudovala prekrasne eksplozije zvezd in pestrih utrinkov visoko v zraku. Zablestelo so končno najprejstnejše figure, med njimi izvrstna pirotehnična konstrukcija zaveste ŠK Ilirije — najbolj obžalovani: KONEC.

Luč, zopet luč. Večer, krasen večer. Ples, Ramona. Creola, vojaška godba, radiogramofon, petje, pljuski v vodo. Razpolženje bajno. Ponovimo to reč s parolo: izvolitev — povodnega moža. Živele Urške!

Devet remijev v Karlovih Varih

Spielmann še vedno vodi in Capablanca se mu bliža

Karlovy Vary, 14. avgusta h. Rezultati v 12. kolu so bili naslednji: Capablanca je premagal Johnerja po 48. potezah. Yates se je v partiji proti Colleju po 55. potezah vdal. Niemcovič je premagal Mattisona. Remis so bile naslednje partije: Spielmann-Bogoljubov po 62. potezah, Maroczy-Rubinstein po 50. potezah, Canal-dr. Vidmar, Grünfeld-Meniškova, Tartakower-Thomas, Sämisch-dr. Becker, Marshall-Euwe. Končali sta se tudi partiji Gilg-Meniškova in Grünfeld-dr. Treybal, ki sta ostali remis. Stanje je sedaj naslednje: Spielmann 9 in pol, Capablanca 8 in pol, dr. Vidmar, Niemcovič 8, Bogoljubov 7 in pol, dr. Euwe, Grünfeld 7, Rubinstein 6 in pol, dr. Becker 6, Canal, Colle, Gilg, Johner, Mattison, Marshall, Sämisch 5 in pol, dr. Tartakower 5, Maroczy, dr. Treybal, Yates 4 in pol, Thomas 3, Menškova 2.

Jutri igrajo: Canal-Spielmann, Capablanca-Mattison, Niemcovič-Grünfeld, Yates-dr. Vidmar, Bogoljubov-Maroczy, dr. Euwe-Sämisch, Rubinstein-dr. Tartakower, dr. Becker-Gilg, Treybal-Marshall, Thomas-Johner in Menškova-Colle.

Deveto kolo

Karlovy Vary, 11. avgusta. Ako je bilo osmo kolo karlovaškega turnirja kolo odločenih partij, je bilo večerjšnje deveto kolo kolo remijev. Odigrane so bile naslednje partije: Thomas 0, Vidmar 1 (dam. gamb. slov. obr.) Bogoljubov 1, Gilg 0 (Shonewall) Becker 1, Mattison 0 (ital. partija) Maroczy ½, Johner ½ (span. partija) Tartakower ½, Spielmann ½ (dam. gambit, ind. obr.) Rubinstein ½, Colle ½ (igra dam. kmeta) Canal ½, Sämisch ½ (franc. partija) Yates ½, Marshall ½ (dam. g. z Lb4) Euwe ½, Capablanca ½ (1 d4, Sf6; 2. c4, e6; 3. Sc3, Lb4) Treybal ½, Niemcovič ½ (franc. partija) Menškova-Grünfeld — v enaki poziciji prekinjena partija.

Sodba ameriških industrijalcev o Rusiji

Moskva, 14. avgusta o. Sovjetski listi objavljajo številne intervjuje z delegati ameriške komisije industrijalcev, ki so potovali vso Rusijo in proučili njene gospodarske in socialne prilike. V teh izjavah se ameriški industrijalci izražajo dokaj zadovoljivo o stanju gospodarstva v Rusiji in izrekajo za vzpostavitev trgovskih odnošajev med ameriško industrio in sovjetsko Rusijo. Dalje poročajo listi tudi, da je bila podpisana med zastopniki ameriške Austenove družbe in sovjetsko vlado pogodba o ustanovitvi velike avtomobilske tovarne v Nižem Novgorodu.

Francosko nezadovoljstvo z nemškimi turisti

Pariz, 14. avgusta a. »Journal« objavlja vesti, da se obnašajo nemški izletniki, ki obiskujejo francosko turizmarjo Verdun, izživljalno in da zlasti radi razboježajo nemške državne zastavice s črnim orlom.

Priprave za sprejem Herriota v Grčiji

Atene, 14. avgusta a. V Grčiji se vrše velike priprave za prihod bivšega predsednika Herriota, ki bo v Grčiji gost grške vlade. V Atenah ga bo sprejel v imenu Saveza grških občinskih predstavnikov bivši atenski župan Patison in sedanjí župan Merkuris.

Prvi letalci evropskega krožnega poleta v Orlyju

Pariz, 14. avgusta. a. Na letališče v Orly so danes prispeli prvi letalci evropskega krožnega poleta. Kot prvi je pristal letalec Lobardi (Italija), ki je prispel kmalu po 3. uri. Sledilo so mu Botalla (Italija), Knerr (Nemčija), Weiss (Francija), Charrberry in Miss Spooner (Anglija), dalje Roeder, Sie-del, Luser, Delmont, von Dungen, Poss (Nemčija), Klepš (Češkoslovaška), Offermann (Nemčija), Kirsch (Nemčija) in Morzik (Nemčija).

Železniška nesreča na Poljskem

Varšava, 14. avgusta. s. Davi sta pri Lozdu trčila dva tovorna vlaka, od katerih je bil eden natovoren z vojaškimi materialom. Osem oseb je bilo ubitih, 16 pa je ranjenih.

Pisatelj knjige »Na zapadu nič novega« prejme Nobelovo nagrado

Stockholm, 14. avgusta. o. Kakor poroča list »Svenska Morgenblad«, mjeji podeliti uprava Nobelove nagrade pisatelju znane knjige: »Na zapadu nič novega«, Remarqueu, Nobelovo mirovno ali literarno nagrado.

Otvoritev reškega velesejma

Susaak, 14. avgusta. s. Davi ob 9.50 je dopel na Reko italijanski minister za narodno gospodarstvo Martelli, ki je takoj po prihodu odšel v prefekturo, kjer je ob 10.30 sprejel zastopnike reških oblasti. Nato je odšel k otvoritvi reškega velesejma. Opoldne je bil na čast ministru prirejen v parku kraljice Margherite svečan banket.

Avtobus treščil v globok jarek

Madrid, 14. avgusta. o. Pri Llamosu je treščil na potu v Lasपालmas polniški avtobus preko cestnega nasipa v globok jarek in se popolnoma razbil. 14 potnikov je bilo težko ranjenih, šofer pa se bori s smrtjo.

Avtobus zavozil v voz električne železnice

Berlin, 14. avgusta a. Danes sta v centru Berlina trčila voz električne železnice in avtobus, ki je razbil zadnji ploščnik električnega voza. Pri tem so baje štiri osebe težko, več pa laško ranjenih.

Eksplozija na portugalski torpedovki

Lisabona, 14. avgusta a. V pristanišču Porto je eksploziral kotel neke portugalske torpedovke. Pri tem je bilo pet mornarjev težko ranjenih.

Požar vpepelil gledališče

Tours, 14. avgusta a. Danes je strahovit požar vpepelil mestno gledališče. Materialna škoda presega 2 milijona frankov. Gledališče je pogorelo do temeljev.

Do remijev je prišlo šele po upornih borbah. Tako je bil n. pr. Rubinstein ves čas v premoči, Yates pa je imel partijo tako rekoč že v žepu, a je zavrgel pol točke z neverjetno lahkomišelnostjo.

Dr. Euwe je produciral s Capablancu izvrstno in vsebinsko bogato igro. Da se je moral »Capa« braniti na vse kriplje. Gledalci so smatrali njegov poraz že za gotov, ko je bila dosežena naslednja pozicija: Euwe (beli): Kf3, Th 6, Pe4, f2, g2, h2; Capablanca (črni): Kd4, Td6, Pf6, a4. Capablanca je forsiral svobodnega a-pešca, za katerega je moral Euwe dati stolp. Par potez kasneje je bila slika tale: Kf6, Pe4, f4, g2, h2 — Kc3, Tal. »Capa« je še pravočasno prihitel s kraljem in ustavil lavino napredujočih pešcev.

Tartakower je storil vse, da vendar enkrat dobi kako partijo. Spielmann pa je vse napade spretno pariral. Canal ni mogel realizirati svoje minimalne premoči. Tudi v partiji Treybal-Niemcovič je bilo z obeh strani mnogo brezuspelih naporov. Becker je dobil z močnim napadom na kralja, Bogoljubov pa je igral v onem stili, s katerim je dobil turnirje v Bratislavi in Moskvi l. 1925.

Dr. Vidmar je briljiral s svojo taktično umetnostjo. Prepuštil je napad nasprotniku za kmeta. Pri prekidu je bila konstelacija naslednja: Thomas (beli): Kgl, Dg4, Tel, g3, Lb1, Sf3, Pa2, e5, f2, g2, h2; Vidmar (črni): Kh8, De7, Tc8, d8, Lc4, Sh7, Pa7, d5, e6, f7, g6. h6. Thomas je sedaj žrtvoval lovca in konja, ker se je nadejal, da bo ulovil damo, Vidmar pa je računal dalje in videl, da bo belí moral damo vrniti. Sledilo je: 1. Sh4, Tg8; 2. Lxg6, Sf8; 3. Dh5, Fxg6; 4. Dxb6+, Dh7; 5. Dg5, Dh5; 6. Df6+, Tg7; 7. Sxg6+, Sxg6. Zdaj je belí opazil, da na 8. Th3 sledi Dxb3. v. gxh3, Tf8 in belí tudi izgubi damo. Duhovita in globoko zamišljena past! Sir Thomas je zato igral 8. Dxe5, Tf8; 9. De5 (zdaj zopet ne gre Th3 zaradi Gh4!... Df5. In belí je kapituliral. Dr. Lj. Astaloš.

Motociklist se zaletel v voz brez luči

Nevarno ranjenega motociklista so prepeljali v bolnico v nezavestnem stanju

Ljubljana, 14. avgusta.

Nocoj med 20. in 21. uro je razburila prebivalce Kozarij huda nesreča, ki se je zgodila nedaleč od gostilne pri Klobasarju. V omenjenem času se je vozil z motociklom skozi Kozarje proti domo znani posestnik in gostilničar iz Notranjih goric g. Valentin Mrak, star 35 let. Pred njim se je počasi peljal neki kmečki voz brez luči. Mrak v temi ni videl voza in ga zaradi ropota motorja tudi ni mogel slišati, zato se je nenadoma z vso silo zaletel v zadnji del voza. Udarec je bil tako silen, da je vrgel Mraka na cesto, kjer je ponesrečen obležal nezavesten in začel krvaveti iz nosa in ušes. Velike poškodbe je utrpel tudi motocikel.

Na mesto nesreče so prihiteli posamezni vaščani, ki so nevarno ranjenega Mraka prenesli v gostilno pri Klobasarju, nakar so telefonskim putem pozvali reševalni avto, ki je prepeljal ponesrečenca v javno bolnico.

V bolnici se ponesrečenec do 22. ure še ni zavedel, vendar se sodi, da ne bo polegel poškodbam, ako ne nastopijo komplikacije.

Plenarna seja načelstva Zveze gostilničarskih združenj

V restavraciji gosp. Kavčiča na Privozu v Ljubljani se je večeraj vršila plenarna seja načelstva Zveze gostilničarskih združenj za ljubljansko oblast, na kateri je bilo od 31 združenj zastopanih 28. V razpravi so bila važna aktualna vprašanja, ki pridejo na dnevni red kongresa jugoslovenskih gostilničarjev in hotelirjev, ki se bo vršil prihodnje dni v Beogradu. Na tem kongresu se bo razpravljalo o važnih vprašanjih, ki se nanašajo na pospeševanje tujskega prometa in na načrt novega obrtnega zakona, a katerim se ima urediti gostilničarska obrt v naši državi. Sejo je otvoril in vodil zvezni načelnik gosp. Kavčič. Soglasno je bilo sklenjeno, da Zveza pod gotovimi pogoji pristopi k Osvobodilni organizaciji gostilničarskih združenj v Beogradu in da se prispeva letni znesek 6000 Din.

Tajnik Zbornice za TOI dr. Pretnar je nato pozdravil načelstvo v imenu Zbornice ter je zastopnike združenj opozoril na načrt novega obrtnega zakona, ki vsebuje posebne okvirne določbe za gostilničarsko obrt, ki so zelo važne.

Plenarna seja je nato sklepala o predlogu gostilničarskih organizacij izven Slovenije glede ustanovitve samostojne gostilničarske zbornice. Po jako živahni debati je bilo končno soglasno sklenjeno, naj zavzame Zveza ob priliki kongresa gostilničarskih organizacij v Beogradu načelno stališče, da ostane gostilničarstvo še nadalje v okviru Zbornice za TOI, da pa zahteva v zborničah svoje lastne sekcije, ki bi povsem avtonomno odločale o vprašanjih, ki se tičejo gostilničarstva. V tem smislu naj se uredijo tudi zbornice v novem enotnem zakonu o zbornicah.

Zivahna in zanimiva debata se je nato razvila o vprašanju revizije taksnega zakona glede točilnih taks, kakor tudi glede taks na gostilniške račune. Dalje je bila razpravljala o potrebi preuredbe trošarinskega zakona in nižja pravilnika, o zapiranju trgovskih točilnic in o delovnem času v gostilniških obratih. Splošno so se žele pritožbe z dežele, da se gotovo zadrage, ki tudi to čijo alkoholne pijače, ne drže striktno zakona in da nudijo pijače tudi nečlanom. Sklenjeno je bilo, naj Zveza skuša končno dočeti odpravo točilnih taks in računskih taks ter spremembo trošarinskih predpisov v tem smislu, da se zopet pobira državná trošarina šele, ko se nastavi vino, kakor je bilo to prejšnja leta.

Pri raznoterosti se je razvila živahna debata o mnogih preostlih vprašanjih, ki interesirajo posamezne gostilničarske združenja, kakor tudi skupno gostilničarstvo Slovenije. Povdarjalo se je zlasti, da morajo biti interesi gostilničarstva v Sloveniji glede na procvit tujskega prometa bolje zaščiteni, kajti tujski promet je v veliki meri odvisen od dobre gostilničarske obrti. Zastopniki združenj so bili končno pozvani, da se kongresa v Beogradu udeležijo v čim večjem številu.

Naši kraji in ljudje

Darilo propagande »Dečve« Nj. Vel. kraljici in slovenskemu kraljeviču

Propaganda »Dečve« v Ljubljani je poklonila za krstni poklon kraljevske-mu slavljencu kot hraniteljico prvih potrebnih in listin našega slovenskega kraljeviča v minijaturi izdelano staro-gorenjsko skrinjico.

V nedeljo je ponesla gdč. Sorčeva s svojo nečakinja obe opravljeni v pristno dečvo, vozeči se v koleslju, to v švilo povito skrinjico v grad Suvobor, kjer jo je prevzel upravnik g. major Br. Pogačnik.

Kilar Jernej - osemdesetletnik

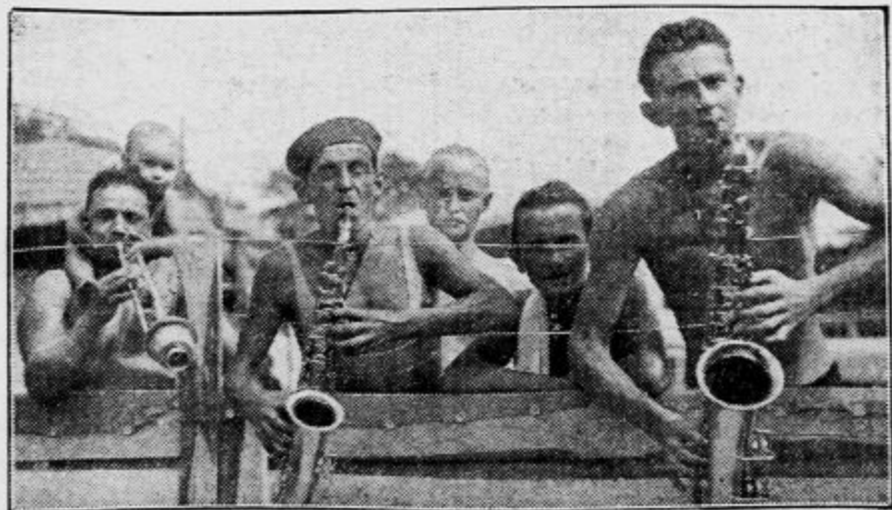
Te dni smo imeli dva jubilarja: mestnega župana in fizika. Dva javna moža, agilna, zaslužna, popularna. Ali oba sta s svojimi 50. leti prav za prav še zorna mladeniča v primeri z jubilarjem računskim nadsvetnikom Jernejem Kilarjem, ki doseže cilj in zdrav jutri, dne 16. t. m. jubilej dopolnjenega svojega 80. leta.

Nikoli ni deloval v javnosti, vendar ga poznajo tisoči križem naše domovine. Sai je bil odlični, vzgleden uradnik, ljubivni družabnik in kot suho zlato poštem mož kremenite narodne zavednosti. Čvrsta veja je, vzrasla iz mogočnega debla po vsej Sloveniji razprostrte narodne rodbine Kilarjev.

Rojen je bil 16. avgusta 1849. v Škofji Loki, v enem najbolj nesrečnih let bivše monarhije. Oče Matija mu je bil krznar in posestnik. V mladosti je bil oče Matija sošolec kasnejšega notarja Janeza Trillerja, očeta tudi že rajnega poslanca in ljubljanskega podžupana dr. Karla Trillerja. Usoda pa je združila biva sošolca in Janez je postal, Matija Kilar pa solicitiral.

In Matiji se je narodil naš današnji jubilar Jernej. Zaradi slabotne telesnosti je stopil pozno na kranjsko gimnazijo, taktat seveda še iz večine nemško in učitelji Nemci. Med njimi pa je bil vrl, pogumen Slovenec, katehet Anton Brodnik. Ta je že na dečke narodno močno vplival in jim budil slovenski ponos. Brodnik je postal tudi žrtev nemškega režima in bil iz službe odpuščen. Tovariši že v 1. gimnazijskem razredu so bili Jerneju rajni dr. Franc Zupanc, Jaka Avšič, župnik Brenc, dr. Artur Mahr I. dr. S. 3. razredom pa je Jernej prestopil na ljubljansko gimnazijo, kjer je maturiral julija 1873. Od 6. razreda sta si bila tovariša in najboljša prijatelja Ivan Vrhovnik in Jernej Kilar. Še kot gimnazijec je Jernej poučeval v Waldherrovi osnovni šoli tri leta, bil vzgojitelj dece graščaka Galleta v Bistri pri Vrhniki ter se preživljal z lastnim trudom. Po maturi sta z Vrhovnikom družno stopila v semenišče. Ostal pa je v njem le Vrhovnik, a Kilar je prestopil k davkarji. Nato je služboval v Črnomlju, v Škofji Loki, Trzinu in Velikih Laščah. Povsod je agilno deloval po narodnih društvih in bil v Trzinu v izvrstnem kvartetu odlični tenor izredno lahkih višin. Kot vzgleden, temeljit uradnik je prestopil k računskemu oddelku pri deželni

Pri isihjanu sledi na kozarec naravne »FRANZ JOSEFOVE« grenčice, popite zjutraj na tešče brez muje izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja. Zdravniki - strokovnjaki pripomnjajo, da učinkuje »FRANZ JOSEFOVA« voda sigurno in prijetno tudi pri kongestijah proti jetrom in danki, ter pri krčnih žilah, hemoroidih, oboleli prostati in mehurnem katarju. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Veseli muzikantje na naši plavalni olimpijadi

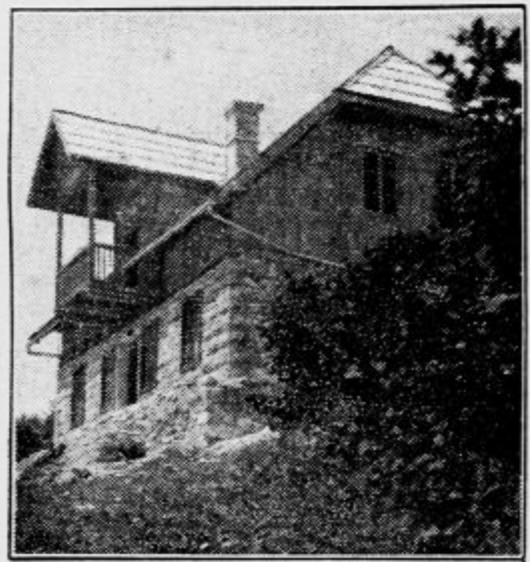
K splošnemu razpoloženju pri zadnjem plavalnem tekmovanju za državno prvenstvo je v precejšnji meri pripomogla Cvinnova godba, ki je pri sličnih prireditvah prav uslužna. Neumorno je svirala vse vroče dni najbolj razburljive šlagerje, brhke Dalmatinke so kar pokakoval po poskočnih taktih.

Skrinjico je napravil g. Joško Tabor v Rožni dolini po osnutku prof. Saše Šantla. Velika je 50 krat 25 cm in je vsa vložena z gorenjskimi ornamentami. Kakor znano, se Nj. Vel. kraljica zelo zanima za vse narodne stvari in ima posebno ljubljeno do vsake pristne narodne starine. Zato jo bo ta skrinjica, ki je v vsem najvernejši posnetek stare gorenjske skrinje, gotovo razveselila.

vladji v Ljubljani, kjer je od l. 1893. naglo napredoval do nadsvetnika. Po 38-letnem službovanju je stopil še čvrst v pokoj. Z zadovoljstvom zre častitljivi jubilar na preteklo svoje delo v uradu in narodnem življenju; vzorno je odgojil svoje 4 sinove in hčer, in prijateljev ima po vsi domovini, ki se ga danes spominjajo s presrečnimi čestitkami in voščili.

Planinski dom na Mirni gori

V nedeljo bo otvoritev idiličnega planinskega doma na Mirni gori. Nova hiša sezidana iz klesanega kamna in z lepim balkonom priča, kako okusno umejo Belokranjci svoj planinski dom. Ob

hiši je lep vodnjak, v hiši sami pa lepe, svetle in prostorne sobe. Razgled, ki se nudi, je nekaj, kar človeka naravnost uklebe. Kot mogočno zvalovano morje se zdi vsa pokrajina. Tam na vrhu vala svoji cerkva, tam v dolini pa vas. Tam ob meji pa je opasana ravan s srebrnim pasom. Kolpa se iskri v dalji, sonce ji daje lesk, njen zaviti tek pa lepoto in romantiko. V skrajni dalji kipi proti nebu božjepotna cerkva Žeželj in strmi na Vinico, domovino našega poeta Župančiča. Blizu, vendar daleč dviga svojo glavo sredi ravnine dvo-stolpa dragatška cerkev, ne daleč od tam pa se dviga naravnost iz zemlje gost dim: premogovnik pri Črnomlju. In še malo na desno: evo Črnomelj. Čisto razločno ga je videti. Kot bi se stiskal in iskal zavetja v gozdu se nam zdi, ko ga gledamo z vrha. Sv. Sabastijan, njegov čuvar, pa govori s svojimi nemimi usti, da je tuden in močan zaščitnik metropole Bele Krajine. Tudi Metlika stoji na periferiji Bele Krajine kot nek čuvar pri vstopu na slovensko zemljo.

Daleč na Hrvaško seže oko, vse do Slemenov in globoko do liškega Višvaja. Proti severu pa se vidi dolensko gričevje, gorjske gore pa le v silni dalji kažejo svoje vrhove. Neposredni sosed je Rog in njegovi sosedi: Kočevski hribi.

Lepo je tu, da se človek težko odtrga. Po polurni hoji po planinskih livadah, ki so

porasčene z ostanki alpske flore, prideš v vas Planino. Gotovo niso pota v naših slovenskih hribih nikjer tako vestno markirana kakor ravno tu.

Babejič straši dalje

Vest o smrti zloglasnega hajduka Ivana Babejiča se ne potrjuje. Zato se nadalje dnevno vršijo progone od strani orožnikov. Vsekakor je lokavi Babejič potom številnih svojih zaveznikov in zaščitnikov spravil v javnost vest o svoji smrti. Kako je spreten, dokazuje že samo dejstvo, da oblasti ne vedo prav nič točno, ali se še nahaja na teritoriju požarevačke oblasti, ali pa se bo morda lepega dne pojavil grozovit in izsiljevalen bogve kje na drugem koncu.

Ivan Babejič je star 30 let, velik in močan. V svetovni vojni, za časa okupacije, se je začel družiti z odmetniki, ki jih je vodil čuveni hajduk Živojin Blagojevič - Belja in od tega se je naučil raznih hajduških okretnosti. Pravi Babejičev revir je homoljski kraj, kjer je pobral ljudem že sto in sto tisoče. Izposojati so si jih morali zanj iz Homoljske banke v Zagubici. Kogar Babejič »oceni«, zani ne pozna milosti. Dolej je menda nabral vsega že nad pol milijona Din, izvršil pa je poleg drugih zločinov že 40 umorov in ubojev. Njegova krvoločna maščevalnost je strašna. Zato se ga posebno v homoljskem okraju vse boji in ga posebno ženske ščitijo. Izprva se je ženskega spola bal, zdaj pa je popolnoma preobrnil svoje nazore... Prišel je, kakor izpovedujejo aretirani njegovi zaščitniki (i-taki), tudi žganje piti in to je dober znak, da bo v kratkem padel v roke orožnikov.

Še je lušno...

Na članek pod tem naslovom od 9. t. m. smo prejeli naslednji popravek: »Ni res, da bi morala plačati vsaka družica za »deviški« venec najmanj 300 Din, ampak res je, da nisem od nobene zahteval ničesar. Prav tako ni res, da bi se nabralo v gotovini 50 tisoč Din, ampak res je, da niti petina tega. Nadalje ni res, da bi se pojedlo v 3 dneh primicije toliko našete živine, ampak res je, da niti ena četrtina tega. Potem tudi ni res, da bi se izpil 36 hl vina, ampak res je, da mnogo mani. Tudi ni res, da je bilo na primiciji okrog 300 ljudi, ampak res je, da jih je bilo 400. Rudolf Hanželič, novomašnik.

Vlomilski obisk

Ljubljana, 14. avgusta. Na glincah na Tržaški cesti št. 18, se je odigral v noči pravcat filmski dogodek, v katerem so nastopali kot akterji zakonski par Martič ter dva neznanca vlomilca.

Bilo je okrog 3. ponoči. Pekovski mojster Leopold Martič je bil zaposlen na dvorišču v pekarni, dočim je bilo vse naokrog popolnoma mirno in je bilo čuti le od časa do časa puhanje vlakov, ki so pripeljali mimo za Travnovo hišo. V sobi v podstrešju nad pekarno je spala Martičeva žena, poleg nje pa par mesecov staro dete. Nenadoma pa sta se priplazili na dvorišče dve temni senici, švigali sem pa tja, nakar sta neznanca iztaknila neke lesto, jo prislomila k steni in se povzpela na streho. Plazila sta se nalič mačkam čez streho in dospela slednjič do malega strešnega okenca. Po nekaj minutah sta se že splazila skozi okence in se spustila tih, kakor sta prišla, v podstrešje. Hip nato je švignil žarek električne svetilke, ki je prerezal temo in sta se vlomilca nahajala pred nekimi vrati. Čula sta znotraj dihanje živega bitja, nakar pa sta se navzlec temu opogumila in se splazila v sobo, kjer je spala Ema Martičeva. Slučaj je hotel, da je eden izmed obeh vlomilcev zadel ob neko mizico, kar je povzročilo ropot. Prihodnji trenutek se je Martičeva že zbudila in ugledala pri okencu neznanega moža. Vsa prestrašena je žena skočila pokonci, se zagnala proti oknu ter pričela moža odrtivati od okna proč. Istočasno je pričela klicati na pomoč, pa ji je nenadoma zmanjkalo glasu. Kot bi trenil se je namreč pognal proti preplašeni ženski drugi vlomilec, ki jo je pograbil za vrat in ji zatisnil usta. Klici na pomoč pa so vse eno privabili na dvorišče Leopolda Martiča in sta ga oba napadla tudi čula. Videč, da se jima namen ne bo posrečil, sta si napadla hitro pošepetala par besed, nakar sta izpustila svojo žrtev ter odhitela iz sobe po podstrešju, se povzpela skozi okno zopet na streho, zdrsnila do žleba ter se pognala po lestvi navzdol. Martič je pričel kričati, da je od nekod prihitel tudi patrolajoči stražnik, vendar sta med tem že oba storilca izgnila v noč. Stražnikovo zasledovanje je bilo zaman.

Pozneje sta Martičeva našla poleg strešnega okna vojaško šajkačo ter listino z 240 Din gotovine, ki sta ju storilca vzela iz omare, in pa električno svetiljko, ki sta jo pozabila. Drzna vlomilca, ki sta se bržkone namenoma opravila v vojaško obleko, je opisala Martičeva kot mlada, 20 in 26-letna fanta. Eden je bil mla, precej zavajljive postave, dočim je bil drugi bolj suhljat. Viška straznica je zadevo takoj javila policijski direkciji in skuša sedaj policija oba tolovaja na vsak način izslediti ter izročiti oblastem.

Nevaren vlomilec pod ključem

Ljubljana, 14. avgusta. Te dni je bilo izvršenih na Gorenjskem pa tudi v ljubljanski okolici in na Dolenjskem par drznih vlomov. Vse vrome sta izvršila dva mlada človeka, in sicer po opisu nekaterih prič sodeč Alojzij Oman in njegov drugi tovariš, s katerim sta bila izpuščena šele pred dobrim tednom iz ljubljanskih zaporov. Čim sta bila Oman ter njegov tovariš zopet na prostih nogah, sta se odpeljala skupno na Gorenjsko, kjer sta vlomila že prihodnje dneve v restavracijo poleg kolodvora v Kranju. V gostilno sta vdrla v nočnih urah ter odnesla nekaj nad 2.000 Din gotovine.

Dne 9. t. m. sta se polavila v Št. Vidu nad Ljubljano, kjer sta se splazila ponoči skozi okno v delavnico čevljarkega mojstra trafikanta Slavka Omeja. Od tam sta odnesla 9 parov čevljev, možkih in ženskih, 10 kosov črnega boks usnja, 6 kož rujavega boks usnja in več parov gornjega usnja za čevlje. Iz trafike sta pobrala 23 škaflet cigare in večje število kolekov. Pograbila sta dalje tudi 200 Din kovanega

Mladostna svežost.

Ako imate brezhibno polt, tedaj vsak dan mislite tudi na to, da si to srečo ohranite. Na tisoče žen in deklet uporablja dosledno le Elida Ideal milo. Vse so navdušene o njegovi učinkovitosti in to po pravici, ker je uporaba tega mila takorekoč predpogoj za triumf uspeha.

Elida Ideal milo je izredno voljno in čisto - razkošno decentno skozi in skozi parfumirano - zelo prijetno in osvežujoče. Komadi so priročne oblike in lepo zaviti. Kupite še danes Elida Ideal milo ter pričnite takoj z racionalno nego Vaše polti.

ELIDA IDEAL MILO

Iz Kranja

— Za današnje cerkveno slavlje na Priskovem se vaščani temeljito pripravljajo. Praznujejo 200 letnico sedanje cerkve in 450 letnico prejšnje cerkve. Fantje so postavili izredno veliko število mlajev in smrek.

— Zadnja pot. Pretekli ponedeljek so pokopali na ljubljanskem pokopališču gospo Jakobino Ivanc, vdovo po pokojnem učitelju na tukajšnji šoli. Pokojnica zapušča hčerko, učiteljico v Slovenjem Gradcu in sina, podporočnika v Škofji Loki. Naj ji bo lahka zemljica!

— Brezuspšno zasledovanje ciganov. Poizvedbe za cigansko grupo rodbine Seger, pristojno v Seebach na Koroško, ki je pretekli ponedeljek zanesla v Predaslah večji požar in ki je takoj neznanu kam pobegnila, so kljub vsestranski preiskavi ostale brez uspeha. Ugotovilo se je, da se niso prekorčili državne meje niti pri Jerzerskem niti preko Ljubelja. Domneva se, da so pobegnili v kamniški okraj.

— 30 letnica gasilnega društva v Cerkljah. V nedeljo dne 25. t. m. bo slavilo gasilno društvo v Cerkljah 30 letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bo slovesna blagoslovitev nove motorne brigadne. Gasilski pokret je zavzel v kranjskem srezu izredno močan razmah.

— Najna prošnja. Pretekli ponedeljek je strela ugnala sitarskemu delavcu Gasperju Bajžiju v Stražišču hišo, ki je pogorela do tal in z njo vred vse pohištvo, obleka, perilo in sitarsko orodje. Družina, ki si je rešila golo življenje, je v hudi stiski, ker ne more vršiti nit svoje obrti, zato prosimo dobro srca nujne pomoči. Darove, v blagu ali denarju, sprejema g. Jakob Bajželj, trgovec v Stražišču pri Kranju.

Iz Trbovelj

— Prostovoljno rudniško gasilno društvo je pretečeni teden prejelo zopet eno novo ročno motorno brigadno. — Danes bo društvo priredilo z vsem modernim orodjem, s katerim razpolaga, veliko vajo v Trbovljah II, pri hiši g. Kukenberg. — Občinstvo, ki vedno z zanimanjem zasleduje silne vaje, se opozarja tudi na to vajo. — Vršila se bo le ob lepem vremenu ob 5. popoldne.

— Že zopet smrtna nesreča. V tork se je smrtno ponesrečil pri podjetju Dukić delavec Maruševac, v sredo pa je zadela smrt tam zopet 21 letnega delavca Medveščka, doma nekje od Rajhenburga. Zaposlen je bil kot zavirač na rudniški železnici. Hotel je skočiti z vozečega se vlaka, pa je padel pod kolo in se težko poškodoval. Prepeljali so ga v bolnico, kjer je proti večeru podlegel poškodbam. Delavci so pri delu tudi nekoliko neprevidni in je neprevidnost kriva mnogih nesreč.

Danes! Popularna opereta!

„ORLOV“

prekрасni ljubavni prizori našega rojaka priljubljenega

Svetislava Petrovića

in Vivlane Gibson

Film po opereti Franichstädtena in Marischke.

Danes so predstave ob: 3., pol 5., 6., pol 8. in 9. uri.

Ljudske cene: 2, 4, 6 in 8 Din.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124

Desetletnica čitalnice v Poljčanah

Danes praznuje poljčanska čitalnica jubilej svoje 10-letnice in se bodo iz vse Dravinske doline in tudi od daljnih krajev zbrali v prijaznih Poljčanah sodelavci in gostje te važne kulturne ustanove. Po proslavi bo goste kratkočasil orkester in pevski zbor čitalnice, ki ga vidimo na sliki, s svojim peštrim sporedom.

Poljčanska čitalnica lahko s ponosom gleda na 10 let svojega obstoja, ker je vedno zvesto služila svojemuz vzvišenemu namenu ter širila prosveto daleč naokrog. Njen častni dan je dan časti in priznanja tudi njenih ustanoviteljev, nekdanjih in sedanjih odbornikov ter vseh njenih zvestih članov.

Domače vesti

*** Imenovanje v justični službi.** Za pravna praktičanta v področju višjega deželnega sodišča v Ljubljani sta imenovana dr. Alojz Finžgar in Alojz Smid v 9. skupini I. kategorije.

*** Napredovanje v dačni službi.** Za višja davčna blagajnika v I. skupini II. kategorije sta imenovana dosedanja blagajnika Aleksander Hruška pri davčni upravi v Ljubljani (za okolico) in Ferdinand Kocuvan pri davčni upravi v Mariboru.

*** Uradni list ljubljanske in mariborske oblasti** objavlja v 84. številki z dne 14. t. m. uredbi o ureditvi ministrstva za notranje posle ter natečaj za sprejem gojencev v strojno šolo vojne mornarice v Kumboru v Boki Kotorski. Sprejme se letos do 200 mladeničev iz civilnega prebivalstva, ki se bodo izobraževali za strojno ali električarsko službo. Glede pogojev za sprejem v to šolo opozarjamo na razpis v 84. letošnji številki »Uradnega lista«.

*** Argentinsko poslaništvo v Beogradu.** Južnoameriška republika Argentina je svoj generalni konzulat v Beogradu preosnovala v argentinsko poslaništvo. Za novega poslanca na našem dvoru je imenovan g. Alberto Candiotti, bivši zastopnik Argentine v Sofiji, Lwowu in Zenevi.

*** Kostni naših bojevnikov iz Francije pripelje v Dubrovnik.** V terek jutraj je iz Korziške doplovlila v Dubrovnik naša križarka »Dalmacija« s smrtnimi ostanki naših herojev, umrlih v Franciji v dobri svetovne vojne. Ob vzhodu v luko je bilo oddanih 19 topovskih strelcov, s katerim je bila pozdravljena admiralska zastava na »Vili«. Admiral Prica je na »Dalmaciji« položil lovorjev venec na krste. Na trikolorah je napis: »Herojima nesmrtnim prvi pozdrav oslobojenega žala — blagodarina kraljevske mornarice«. Na križarko so prišli veliki župan Perkovič, mestni župan Micić in oblastni komisar dr. Medini z ostalimi zastopniki civilnih in vojaških oblasti. Popoldne sta položili vence mestna občina in oblastna samouprava. »Dalmacija« je večeraj odplovala v Split.

*** Iz zdravniške zbornice za Slovenijo.** Zasebni zdravnik v Cerknici dr. Alojzij Turšič je bil dne 7. t. m. vpisan v imenik Zdravniške zbornice za Slovenijo.

*** Preselitev odvetniške pisarne.** G. dr. Anton Andrejčič, odvetnik v Trebnju, je odvetniški zbornici v Ljubljani naznanil, da se po preteku trimesečnega roka preseli s svojo pisarno iz Trebnja v Ljubljano in ne v Novo mesto, kakor je bil prvotno namenjen.

*** Sprejem učenec v babiško šolo.** V babiško šolo v Ljubljani se sprejme trideset učenec in sicer 15 učenec na brezplačno učna mesta in 15 učenec ob svoji ali samoupravni stroški. Interesente opozarjamo na razpis natečaja v »Uradnem listu« z dne 14. t. m.

*** Strokovni izpit zdravnikov za prestop v pomožno skupino.** V Higijenskem zavodu v Zagrebu se bo letos 4. oktobra vršil državni strokovni izpit zdravnikov za prestop iz pripravljalne skupine v pomožno skupino. Vsi zdravniki, ki so dovršili tri leta državne službe, a še niso opravili strokovnega izpita, se opozarjajo na tozadnji razpis. Prijave se sprejemajo do 15. septembra. Poslati se morajo Higijenskem zavodu s šolo za narodno zdravje v Zagrebu.

*** Jurčičeva slavnost na Muliavi** bo kakor nam poročajo, danes ob vsakem vremenu. Naj se poživijo spomin na veličastno narodno prireditev 15. avgusta 1882!

*** Kmetijski praznik na Krškem polju.** Za veliki kmetijski praznik, ki se prihodnje nedeljo vrši na Krškem polju, je prometno ministrstvo dovolilo polovično vožnjo za vse vlake, izvzemski orijent - ekspresa. Ta ugodnost ostane v veljavi od 15. do 20. t. m. Legitimacije za polovično vožnjo se bodo dobile v Krškem. Pri vstopni postaji se mora vsaki list žigovati s mokrim žigom in ga pri izstopu zadržati za vožnjo nazaj.

*** Sokolski nastop na Ježici** bo v nedeljo 18. t. m. sodeč po prijavah, veličastna revija sokolskega dela v kamniškem okrožju, v ljubljanski in okoliških družtvih, kajti domala vsa ta društva so namenjena na Ježico. Nastopa vseh šestere oddelkov z obveznimi prostimi vajami, člani še z župniki, Sokoli Šiške pa prikazujejo efektivni Murnikov »Turški marš« in slikovito »Deveterico«, ob pol 9. zvečer pa še vaje z gorečimi baklami. Posebno interesantne pa bodo »Seliške vežbe«, polne lepih gibov in bosanskih plesnih motivov, katere izvajajo na godbo Sokola I. člani Sokola Novo Sarajeva. Ornodna bo v prvem delu pokazala znanje Sokolov iz Ježice, v drugem pa telovadne vrline gostov. Opozarjamo, da prične telovadba že točno ob 3. in da naj bodo telovadci vsaj do pol tretje ure že na zletišču, gostilna »Štirne«, Ježica. Pri vsej prireditvi sodeluje priznana godba Sokola I. Priridimo obširno plesnišče na prostem in na podu. Kolesarje oddaljenejših krajev obveščamo, da jim je na razpolago varna, nadzirana garderoba za

kolesa. Avtobusna postaja tik ob zletišču! Vožnja po železnici je polovična. Kdor je utegne, naj pride 18. t. m. na sokolsko prireditev na Ježico, Vstopnina 6 in 3 Din. 18. t. m. ob pol 15. na svidenje. Zdravo!

*** Krapinske Toplice.** Letošnja kopalniška sezona je prekosila vse dosedanje po številu posetnikov. Kopalnišče je že od početka junija polno gostov. Poleg domačega občinstva se nahajajo v njem tudi mnogi Avstrijci in med drugimi gospa Luje Bakotiča, pooblaščenega ministra iz Beograda, gospa Marta Seifert, soproga banskega svetnika iz Zagreba, g. Milan Krleža, generalni inšpektor ministrstva financ s soprogo iz Zagreba, g. sod. svet. Sachs s soprogo iz Zagreba, Monsignore Gürtler iz Knittelfelda, baronica Bruck, graščakinja iz Spielfelda, gospa pl. Esch, soproga podmaršala iz Linza, g. dr. Laufer, odvetnik s soprogo iz Zagreba, g. E. pl. Kuczinsky, minister v p. s soprogo iz Zagreba, g. dr. Alkalay, zdravnik s soprogo iz Beograda itd. Za bližnje dobo po sezoni so došli že mnoge prijave in sicer skoro izključno iz inozemstva. Dne 1. septembra stopijo znižane cene in cenene 20 dnevne pavšalne kure v veljavo. Danes na praznik 15. t. m. priredi varaždinsko pevsko društvo »Tomislav« koncert z izbranim sporedom v veliki kopalniški dvorani. Po koncertu komerz in zabava v prostorih kopalniške restavracije. V vsej občini so odlične zdravstvene razmere in ni bilo doslej še nobenega primera nalezljivih bolezni. — 93

*** Smrtna kosa.** Na kliniki v Gradcu je na posledicah težke operacije nenadoma umrla ga. Amalija Jurjovc, soproga nadstrojnika Mestnega mlina v Celju. Globoko užaloščena rodbina je izgubila z njo navdve skrbno in dobro mamico ter spoštovano in pri vseh priljubljenjo gospo. Naj počiva v miru, žaluzičim ostalim naše iskrene sožalje. — V Fužinah je umrla gospa Marija Babnik, trgovka, posestnica in gostilničarka, stara 58 let. Njen pogreb bo danes ob 18. na pokopališču pri D. M. v Polju. Pokojni blag spomin, rodbini iskreno sožalje!

Danes! Prem' era!
Pustolovna komedija!
Najsmehnejši legijonarji v tujski legiji. — Ljubezen v haremu!
Šamika v haremu!
SmeH! Velekomično!
 Danes ob 3. pol 5., 6., pol 8. in 9
Ljudske cene Din 2, 4, 6
Kino »Ideal«

*** Proslava 50letnice gasilnega društva papirnice v Vevčah.** Dne 18. t. m. ob 15. se bo vršila proslava 50-letnice obstoja gasilnega društva z veliko vrtno veselico v senčnem gozdu tovarniške restavracije.

*** Zaroka naše filmske igralk.** Gdč. Ida Kravanjeva se je v Berlinu zaročila z inž. elektrotehniko Milanom Djordjevičem, sinom generalnega direktorja pošte v Beogradu.

*** Dom za slikarje v Kraljevcu.** Udruženje južnoslovenskih grafičnih umetnikov bo v bližini svetilnika v Kraljevcu zgradilo dom za slikarje z atelierji za naše slikarje. Stavbišče je dala na razpolago Zemljiška zajednica. Dom bo zgrajen po načrtih arhitekta Podarškega. Dom, ki bo odzunaj okrašen s freskami, bo do prihodnje sezone dograjen.

*** Planinci in izletniki!** V nedeljo, dne 18. t. m. bo škof dr. Rožman slovesno blagoslovil novo planinsko kapelico na Kravcu v Kamniških planinah. Spored po naslednji: Ob 11. blagoslov Krške planine in novo zgrajenih stanov, ob pol 12. blagoslov kapele in sv. maša. Vabljenj vsi.

*** Zatvoritev oblastne ceste Letuš-Smartno.** Od 19. t. m. do 5. sept. bo cesta od Letuša do Smartnega ob Paki za vsak promet z vozili zatvorjena. Promet bo mogoč tedaj od Letuša na Postajo Polzela ali pa na postajo Smartno ob Paki po cesti čez Gorenje. Zopetna otvoritev se bo posebej objavila.

*** Zveza društev privatnih nameščencev Slovenije** javlja svojim članom, da se nahajajo njeni društveni prostori v palači Delavske zbornice, II. vhod na Miklošičevi cesti nad knjižnico Delavske zbornice, II. nadstropje.

*** Ključ za Esperanto (slovarček)** se dobi pri »Klubu esperantistov v Ljubljani« — Narodna kavarna in v vseh knjigarnah. Knjižnica popolnoma zadostuje za čitanje kakor tudi za prestavljanje, zato se priporoča tudi neesperantistom in samoukom. Stane 3 Din, za posamezni izvod po pošti naj se pošlje znamke v vrednosti 3,25 Din.

*** Odkopavanje historičnih spomenikov v Ninu.** Pod vodstvom znanega danskega arheologa prof. dr. Duggleja se v severni Dalmaciji vrši odkopavanje starodavnih historičnih razvalin, ki že stoletja leže pokopana v zemlji. V zadnjih dneh je zabeležiti zanimiva odkritja v istoričnem Ninu, ki je v davnih stoletjih igral važno vlogo v zgodovini Jugoslovenov. Ohranili so se tamkaj številni holmci, v katerih so stari Slovenci pokopavali svoje mrtve. Na teh holmcih so bili pozneje zgrajene majhne cerkvice, kojih razvaline so danes pokopane globoko pod zemljo. Te dni se je

POTENJE ROK, NOG itd.
 zanesljivo odstrani »SUDOR«-mast
 lekarne »Pri orlu«, Celje.

Pletenine
 vseh vrst dobite najceneje in najbolje
 v Pietarni Jenko, Domžale. 10.118a

pričelo z odkopavanjem razvalin cerkvice Sv. Grgurja. Odkopavanje je že toliko napredovalo, da je bilo odkrito mesto, kjer se je naajal glavni žrtvenik. Pod njim so štiri zidane grobnice, v katerih so našli štiri okostja, nekoliko prstanov in novcev. Napor znanstvenikov meri na to, da se dožene, kedaj so bile zgrajene odkopane cerkvice, kar bo največje važnosti, da se reši zagoneka teh grobnic. V kratkem se prične odkopavanje cerkvice Sv. Vida, ki se nahaja na nekem bližnjem holmcu. O dosedanjih odkritjih bo profesor Duggla v kratkem izdal obširno studijo.

*** Opozorjamo na večerajšnji razpis del za zgradbo svinskih hlevov** za kmetijsko šolo na Grmu.

*** V dijaškemu domu v Kočevlju** je še nekaj mest nezasedenih in se bodo še nadalje sprejemali v zavod gojenci, ki bodo obiskovali I. do VIII. razred tamošnje realne gimnazije. Prospekt se pošlje na zahtevo.

*** Družba sv. Cirija in Metoda** je edino slovensko obrambno šolsko društvo v Jugoslaviji. Podpirajte družbo po svojia močeh! Razpečavajte družb. razglednice in nar. kolek!

*** S hruške padla in se ubila.** V Koprivnici se je predvečerašnjim smrtno pone-rešila seljakinja Marija Kranic. Splezala je na drevo ter obirala hruške. Nenadoma se je odlomila veja, na kateri je stala; padla je tako nesrečno na tla, da si je zlomila tilnik in je mrtva obležala. Zapusča štiri nepreskrbljene otroke.

*** Pijani gost umoril kavarnarja.** V Brčkem je bil te dni izvršen grozen umor. Že močno pijan je prišel v tamkajšnje kavarno delavce J. Ranko ter zalteval čašo rakije. Ker je bil Ranko že prej dolžan kavarnarju, mu je ta rekel: »Najprej plačaj, potem pa dobiš!« Menda razžaljen je Ranko nato potegnil iz žepa nož in ga kavarnarju zasadil globoko v prsa. Z bolestinim krikom se je kavarnar zgrudil na tla in je kmalu nato izdihnil. Orožniki so Ranka izročili okrožnemu sodišču v Tuzli.

*** Konjač ustrlil 15letnega dečka.** V Bosenški Krupi je v nedeljo zvečer tamkajšnji konjač Mašič s puško ustrlil 15letnega dečka Hašima Aladžića, obrtnega vajenca, ki je zvečer ležal na trati v bližini hiše njegovega mojstra. Mimo je prišel vinjen konjač, ki je opazil, da se nekaj giblje na trati. Misleč, da je kak pes, je sprožil puško in zadel vajenca tako nesrečno, da je naslednjega dne v bolnici podlegel težki poškodbi.

ITO — zobna pasta najboljša!

*** Tovarna Jos. Reich sprejema mehko in škrobieno perlo v najlepšo izvršitev.**

*** Blazen sin odsekaj očetu glavo.** V vasi Boljančicu blizu Tuzle je kmečki sin Stanko Banič že nekaj časa kazal znake zmedenosti. Nedavnega dne je začel s kamenjem napadati svojega sorodnika Jovana Maksimovića, ki se je prestrašen podal v beg. To je blazneža še bolj razkačilo. Popadel je sekuro in začel dirjati za pobeglim. Dočim pa je Jovanu navzlic nekaterim občutnim poškodbam uspelo skriti se v pšenico, je Stankov oče, ki je vse opazoval, prihitel sinu nasproti in ga hotel razorožiti. Blazni sin je tedaj zamahnil po očetu in mu presekal vrat. Šele orožnikom je uspelo, da so blazneža ukrotili in začasno spravili v tuzlanski zapor. Očeta so pokopali. Jovan Maksimović pa se zdravi v bolnici.

Iz Ljubliane

u— Inzeratni oddelek je danes za stranke odprt od 9.—11. ure dopoldne.

u— Narodna strokovna zveza je preselila svoje tajniške prostore in se nahaja v palači Delavske zbornice, II. vhod na Miklošičevi cesti nad knjižnico v II. nadstropju.

u— Pozor lovci. Slišimo, da hočejo nekateri lovci že s 15. t. m. otvoriti lov na prepelice. Opozarjamo vse lovske kroge, da je v ljubljanski oblasti dovoljeno streljati prepelice šele s 1. septembrom. Kdor ne bi tega upošteval, bo kaznovan. — SLD.

u— Lepo domače delo. Večera popoldne so imeli pasantje Stritarjeve ulice priliko opazovati v izložbi trgovine I. C. Mayer krasno zastavo »Njgoša«. Zastavo je napravila domača ljubljanska tvrdka I. Neškudla na Sv. Petra cesti. Zastava predstavlja na eni strani pesnika kneza Njgoša, a na drugi strani slavnega splega guslarja. Zastava je bila napravljena po naročilu uprave dvora. Razstavljena bo do ponedeljka.

u— Karambol tramvaja z vozom. Ko je pripeljala posestnica Katarina Vidaličeva iz Mengša večera jutraj v Ljubljano več posod mleka in vozila okrog 8.15 po Strössmayerjevi ulici na Poljansko cesto, je bil ob istem času pridrvel nasproti voz električne železnice. Vidaličeva je brzo pogнала, bilo pa je vendarle že prepozno. Tramvajski voz, ki ga voznik ni mogel zavreti tako hitro, se je zaletel v zadnji del enovprežnega voza Vidaličeve. Posledica tega je bil silen sunek, ki je vrgel z voza več posod iz katerih se je zlilo 95 l mleka. Poškodovale so se tudi posode same in je močno trpel voz. Vidaličeva, ki navaja, da voznik električnega voza ni dajal nikakega opozorila z zvoncec ima okrog 700 Din škode. Voznik se zagovarja, da je pač opozarjal z zvoncec, pa ga Vidaličeva zaradi ropota posod na svojem vozu brčkone ni čula. Kdo bo trpel nastalo škodo, bodo odločile priče.

u— Avtomobilska nesreča pri glavni pošti. Okoli 18.30 je večeraj vozil trikolosni avtomobil Jugoslovske tiskarne po Aleksandrovi cesti v smeri proti glavni pošti, odnosno Prešernovi ulici. Šofer je pravilno vozil in dajal predpisane znake. Takrat je stal pred glavno pošto tudi tramvaj. Nesreča je hotela, da je v kritičnem trenutku hotel pasirati mesto pri glavni pošti iz Selenburgove ulice proti »Slonu« 70 letni invalid Anton Ciber, stanujoč na Prulaň št. 8., in padel zraven avtomobila. Šofer je z duha prisotnostjo napravil vse, da se ni

primerila večja nesreča. Zavrl je takoj avto. Sam je skočil iz njega ter si pri tem izvinil desno nogo. Ponesrečenemu invalidu so prinesli iz kavarne »Slon« stol, da je tam počakal na rešilni avto, ki ga je odpeljal v javno bolnico. Invalid nima težjih zunanjih poškodb, pač pa niso izključene notranje, ki jih je morčbiti dobil pri padcu.

u— Čuden pobijatec šip. Bilo je predinočnjim okrog 24. V Lasanovi gostilni na Vedniški cesti v Šiški so se baš dvignili s stolov poslednji gosti, ko so nenadoma zažvenketale šipe v oknih in je treščila v gostilniško sobo politerska zamašena steklenica, napolnjena z vinom, ki se je pričelo razljevati po tleh. Prihodnji trenutek so razburjeni gostje začeli zunaj cepet bežečih ljudi, ki so izginili v noč. Hiteli so za njimi vendar so ti izginili, kakor bi se vdrli v zemljo. Gostilničar je zadevo takoj javil stražniku, vendar policija ni zamogla izslediti čudnih pobijalcev šip, ki so povzročili gostilničarju okrog 100 Din škode. sebe pa oškodovali za pijačo, ki so je bili menda že presiti.

u— Okraden v vlaku. Žeparska sodrga v vlakih postaja čedalje predrznejša. Tatvine so na dnevnem redu, vendar ostajajo storilci skoraj v vseh primerih neizsledeni. Predvečerašnjim je bil v vlaku iz Ljubljane do Zidanega mosta zopet okraden gojencec inž. podof. Šole v Mariboru Dimitri Evračanin. Tat mu je izmaknil listnico z večjo vsoto denarja in raznimi dokumenti.

Zobni atelje
Bitenc Ludovik
 Se je preselil iz Židovske ulice 1
 na Kongresni trg št. 8/I.

Krasne tlakove
 (mozaične plošče) izdeluje
I. Gostinčar, cementarna
 p. Dol pri Ljubljani. 1097

u— Tatinski drobiž. Dijak Ivan P. iz Šiške je prijavil, da mu je prednočnjim odnesel neznan človek z vrta restavracije Zvezda 150 Din vreden nov dežnik. — V sobo Svetka Batiča v Florjanski ulici št. 13 se je splazil prednočnjim neznan zmovič ter mu ukradel za okrog 318 Din vrednosti razne obleke in perila. — ZidarSKI delavec Josip Korpes, ki je bil do pred par dnevi zaposlen na neki stavbi v Aškerčevi ulici, je prijavil, da mu je odnesel nek bosanski delavec od tam za 325 Din vrednosti obleke in perila. Posestniku Andreju Artaču v Šmartnem ob Savi je ukradel neki potepuh izpod šupe 50 Din vredno koso.

u— Možakar z gnojnimi vilami. Godilo se je v Šiški, ponoči, ko je spalo vse pokonjen spanec. Skoz vas je vriskal in prepeval je on, Stanko V., ki je pozneje zavil na neko dvorišče. Tamkaj je pričel trkati na neko okno in kmalu je začul moški glas, naj gre spat in pusti ljudi v miru. Stanko je zagodrnjal, nato pa pograbil neke vile ter pričel razgrajati po dvorišču. Kmalu zatem se je pojavil na dvorišču zidar Ivan Imenšek, ki ga je ponovno pozval, naj se spravi proč. Odločni poziv pa je Stanka tako neznanško ujezil, da je stopil do vrat in česnil Imenška z vilami po glavi, nakar šele jih je vrgel stran. Poškodoval je Ivana nad očesom in je na njegovo vpitje prihitel stražnik, ki je nasilneža odpeljal na stražnico.

u— Dr. Perko od 18.—25. avgusta ne ordinira. 1067

Iz Celja
 e— Razstava Šubičevega portreta Nj. Vel. kralja. Večera dopoldne se je pojavila v velikem izložbenem oknu trgovine s čevlji »Humanični« v Aleksandrovi ulici krasna olinata slika Nj. Vel. kralja Aleksandra, ki jo je naslikal akad. slikar prof. g. Mirko Šubič iz Ljubljane. Slika je popolnoma novo, sveže delo in predstavlja našega vladarja v posebni pozi glave, v kakršni ga doslej še nismo videli naslikanega ali fotografiranega. Pred leti je že g. prof. Šubič naslikal Nj. Vel. kralja in je tudi oni portret žel poln uspeh in priznanje. Takrat že se je g. prof. Šubič zainteresiral za večje trajnejše delo, katero je tudi ustvaril s to sliko. Slika bo do jutri razstavljena v omejenji izložbi, na kar opozarjamo celjsko prebivalstvo. Mnenja smo, da bi si mestna občina že lahko enkrat nabavila originalen portret Nj. Vel. kralja, ker ima sedaj v sebi dvorani le prilično slabo reprodukcijo in bi lahko izkoristila to ugodno priliko in odkupila opisani prof. Šubičev kraljevi portret.

e— Seja celjskega občinskega sveta. V nedeljo 25. t. m. ob 9. dopoldne se bo vršila v sejni dvorani mestnega magistrata seja mestnega občinskega sveta celjskega pod predsedstvom župana dr. Goričana. Dnevni red seje bo obsegal volitev dveh občinskih odbornikov v okrajni cestni odbor Celje.

e— Velika sokolska akademija v Rogški Slatini. Velika akademija celjskega Sokola, ki je določena za danes zvečer v Rogški Slatini z začetkom ob 20. uri, se bo vršila ob vsakem vremenu. Ponovno se vabijo vsi, ki hočejo preživeti res lep večer.

e— Povečanje žične industrije v Celju. Žična industrija, d. z o. z. v Celju, je zaprosila pri celjskem sreskem načelstvu za obrtno oblastveno odobrenje za preživado in povečanje nove žične pleskarne pri tovarnji v Gaberju. Koncesionalna poizvedba in obravnava bosta v petek 16. t. m. ob 16.30 na licu mesta.

e— Zopet tatvina kolesa. Policiji je prijavil Avgust Kresnik, hlapec pri F. Skobernetu, da je v noči od nedelje na ponedeljek vlomil med 1. in 6. uro neznan tat v avtomobilsko garažo na dvorišču in ukradel iz nje kolo, last posestnikovega sina Božidarja Podbregarja s Črnega vrha v občini Sv. Jurij ob Taboru. Podbregar je shranil v nedeljo svoje kolo pri hlapcu Kresniku, v ponedeljek pa je zvedel, da je kolo ponoči brez sledu izginilo. Kolo, ki je bilo črno pleskano, je bilo še dobro ohranjeno in je vredno 1000 Din. O storilcu nimajo doslej še nobenega sledu. Lastniki koles s strahom opažajo, da so tatvine koles v Celju in okolici v zadnjem času skoro na dnevnem redu.

e— Primarji dr. Steinfelser zopet redno ordinira.
Iz Maribora
 a— Slovanska čitalnica v 69. letu. Z zadnjim občnim zborom, ki je pokazal tako uspešno delovanje čitalniškega odseka knjižnice v preteklem letu, je stopila Slovanska čitalnica v Mariboru že v 69. poslovnem letu. L. 1930. bo torej slavila Slovanska čitalnica 70 letnico svojega plodnosnega, nacionalnega in zlasti kulturno-prosvetnega dela v obmejnem Mariboru. Odbor se je na prvi seji po občnem zboru konstituiral takole: predsednik odvetnik dr. Avgust Reisman, podpredsednik viš. ravnatelj moške kaznilnice, Niko Vrabl, ki vodi obnem bogat arhiv društva, tainik prof. Viktor Gruntar, gospodar odvetnik dr. Alojzij Klemenčič, blaginik, knjigovodja Alojzij Doležal, knjižničar zobozdravnik dr. Boris Kristan, odborniki prosvetni inspektor v p. dr. Leopold Poljanec, bivši predvojni vodja knjižnice, obrtno zadrudni nadzornik Izo Založnik, sodni pripravnik Andrej Niško, predglednika računov sta nadučitelj v p. Rado Kopic in svetnik Ivan Knop. Knjižnica se stalno razvija in je obisk čitateljev narastel celo tekom šolskih počitnic.

a— Pisatelj dr. Vybiral v Slov. goricah. V terek je prispel na svojem študijskem potovanju po Sloveniji znanj prevajalec slovenskih pisateljev na češčino ravnatelj dr. Vybiral iz Olomuca v Maribor, kjer je obiskal svoje znance in literarne kroge ter odbornike JCL. Večera pa je prispel v Maribor po g. dr. Vybiral s soprogo znani prijatelj Čehoslovakov g. dr. Milan Gorišek, odvetnik iz St. Lenarta, ter ga povedel preko Slovenskih goric. Pri tej priliki si je ogledal naš odlični propagator slovenske literature tudi sedanjo gospodarsko razstavo v Ljutomeru. V kratkem si bo dr. Vybiral ogledal tudi razne mariborske kulturne zavode ter se nato vrnil v Olomuc, kjer vodi tamošnje JCL.

a— Poprava Dravske brvi. Brv čez Dravo, ki jo pasira dnevno najmanj tisoč ljudi, so vendar začeli popravljati. Ob tej priliki se je pokazalo, da je bilo spodnje tramovje že tako preperelo, da je bila reparatura važnega komunikacijskega posredstva res že skrajno potrebna, ker bi se drugače zgodila še kaka nesreča.

a— Zdravstveno stanje v Mariboru. Pač najlepši dokaz za izredno ugodne zdravstvene razmere v Mariboru je dejstvo, da se v tednu od 8. do 17. t. m. ni pojavil v mestu noben primer nalezljivih bolezni.

a— Izpod Piramide. Sanatorij dr. Ipavca je znanje že dovršen in je stavbnik pričel tudi že izdelavo fasade. Malo višje za sanatorijem gradijo sedaj še prostor za solnečnej pacientov, ki bo tudi kmalu gotov. Poleg sanatorija pa so bile te dni zunanje dograjene tudi nekatere nove vile, tako da bo severna krčevinska fronta Tomšičevega drevoreda kmalu vsa zazidana z ličnimi vilami. Zal je, da so vse te lepe nove stavbe, ki so nastale v zadnjih dveh, treh letih, nahajajo v okoliški občini, čeprav bi po vsem svojem značaju spadale k mestu. Bil bi zares še skrajni čas, da se reši tako dolgo aktualno vprašanje priključitve Krčevine k Mariboru, kajti vsi lastniki novih stavb so brez izjeme zaposleni v mestu in so torej po poklicu meščani, po stanovanju pa vaščani - okoličani.

a— Galerija pri Treh ribnikih in pot. Postavitev lepe galerije pri srednjem ribniku je bilo gotovo hvalevredno delo in je s tem ta priljubljena točka neposredne mariborske okolice močno pridobila. Toda dela so bila izvršena tako, da se že sedaj krkušijo okrasni in izgleda na nekaterih mestih, kakor da bi bila stara najmanj 20 let. Ako nečemo, da bo ta lepa stavba še nadalje razpadala, potem je na vsak način nujno potrebno, da se pokvarjena mesta popravijo že sedaj tekom poletja. Pozivamo zato mestno občino, da odredi to popravilo, ki zdaj še ne bo stalo mnogo. Obnem bi pa bilo želiti, da se najde kak način, da se uredi tudi pot od parka do ribnika, ki je ob deževnem vremenu vsled blata skoro neprehodna. Ker je ta točka najbližje in najprikladnejše vsakodnevno sprehajališče, bi bilo s tem ustrezno najširšim krogom.

a— Zdravnik dr. Vilko Marin ordinira od 12. avgusta naprej zopet redno od 10. do 12. in 14. do 16. ure v Razlagovi ulici 15, tel. 205.

a— Motorna nesreča. Večera je 31 letni posestnikov sin Walter Giermayer iz Ormoža namenjen na uradni prezled motorjev vozil v Maribor. Njegov vozač pa je spotoma izgubil oblast nad kolesom in zavozil naravnost v neki občestni jarek. Motorno kolo se je pri tem močno pokvarilo. Vozač je ostal nepoškodovan. Giermayer je bil moral z rešilnim vozom v bolnico. Dobil je občutne poškodbe na desni nogi. Po zdravniškem pregledu v bolnici so ga na njegovo lastno željo odpremili nazaj v Ormož v domačo nego.

OTROŠKE NOGAVICE
ZIGOM

K
Najboljše, najtrajnejše, zato najcenejše!

Iz Šoštanja

Priveden članov narodnega gledališča iz Ljubljane, ki bi se imela vseliti v nedeljo 11. t. m. zvečer v Sokolskem domu, je bila v zadnjem trenutku odpovedana, ker so umetniki, ki bi imeli nastopiti, svoj prihod iz tehničnih razlogov brzojavno preklicali.

Strela, ki ni užgala. V ponedeljek, 12. t. m. je med 4. in 5. uro zjutraj nad našim mestom silno gremelo in je strela udarila v Skornjskovo gospodarsko poslopje, vendar k sreči ni užgala, nego je le malo porogovila med opeko in tramovjem, ne da bi napravila večjo škodo.

Karambol kolesarjev. Pred Kurantovo hišo v Velenju so v nedeljo trčili skupaj trije kolesarji s tako silo, da je eden izmed njih, po imenu Franc Hočevar, sin nočnega čuvaja v tukajšnji tovarni usnja, obeljal nezavesten ter dobil močne poškodbe po vsem telesu. Prvo pomoč mu je nudil dr. Žižek. Naslednjega dne so Hočevarja oddali v bolnico v Celje. Od ostalih dveh biciklistov je eden takoj popihal, dočim je drugi dobil okoli 20 ran.

Osebnost. K tukajšnji finančni kontroli je premeščen s Jesenic preglednik g. Maks Udin.

Iz Hrastnika

Tombola v Narodnem domu, ki bi se imela vseliti dne 18. t. m., se prestavi iz raznih tehničnih vzrokov na nedeljo 1. septembra. Glavni vzrok prestavitve je ta, da se vrši prihodno nedeljo gasilska tombola v Trbovljah. Segajte pridno po srečkah, ki veljajo 3 Din in jih dobite v trgovinah in trafikah v Hrastniku.

Občni zbor »Gostilničarske zadruge Trbovlje«, ki obsega teritorij Trbovlje, Hrastnik in Dol, se bo vršil v sredo dne 21. tega meseca ob 14. v gostilni predsednika g. Počivavska Gvidona v Trbovljah.

Sport

Team Ljubljane : ŽSK Hermes

Danes ob 18. uri na igrišču Primorja. Kakor je javnosti znano, je predlagal štajterski nogometni podsavez 25. avgust kot termin za revanžno medmestno tekmo Ljubljana : Graz, ki bi se naj odigrala v Gradcu.

V kolikor ne bi tehnične ovire zaprečile LNP-u akceptacijo tega termina, ki ni baš ugoden, če upoštevamo stanje naših nogometašev, se bo navedena tekma odigrala navedenega dne.

Podsavetni kapetan je v svrhu pregleda igralcev, ki naj bi bili sposobni zastopati v tem boju barve Ljubljane, odredil poizkusno tekmo. V team Ljubljane je postavil igralce ASK Primorja in Ilirije, za nasprotnika temu teamu pa moštvo Hermes, v katerem bodo igrali tudi igralci Sočana, Privšek in Glavič. Na ta način bo omogočeno g. Dolinarju, da si ustvari sliko o momentani kondiciji igralcev treh najboljših ljubljanskih klubov.

Pričakujemo torej lepe in napete, toda fair-igre. Sportno publiko opozarjamo, da je podsavez odredil zelo nizke cene, da omogoči vsakomur, tudi mladini, poset tekme.

Juniorske tekme za pokal SK Ilirije

Danes se odigra na spornem prostoru SK Ilirije III. kolo juniorskih tekem za prehodni pokal SK Ilirije, v katerem se sreča Primorje s Slavonijo in Ilirija s Hermesom. Obe tekmi, zlasti pa druga, obetata nadežni dober nogomet, saj presegajo srečanja med najboljšimi juniorskimi moštvi po lepoti marsikatero naših tako zvanih povzrednih tekem.

Sporredno se vrši danes nadalje semifinale juniorskih tekem za utešno darilo; nasprotnika sta tu Reka in Mladika.

Nasvetevek tekem je naslednja:

- ob 8.30 Primorje : Slavija,
- ob 9.45 Reka : Mladika,
- ob 16.30 Ilirija : Hermes.

Jubilejne medklubske kolesarske dirke Motokoles. Ilirije

Motokol. Ilirija priredi v nedeljo, dne 18. avgusta na progi Ljubljana—Novo mesto—St. Jernej—Novo mesto—Ljubljana (km 168.—) medklubske kolesarske dirke. Start in cilj pri km 3 na Dolenski cesti (pred gostilno Jelačič). Start ob 5.30. Obrat pri km 86.900 pred St. Jernejem. — Vozi se samo v eni skupini.

Vozi se samo v eni skupini. Darila: Zmagovalec prejme veliko srebrno kolo, drugi in tretji male srebrne kolo, četrti do desetero bronaste kolo. Časovne kolojane dirkačem, ki došpo do 45 minut za prvimi na cilj. — Posebna darila: Zmagovalec prejme novo dirkalno kolo »AIGLON«, katero je podaril g. Viktor Bohinec; kolo preide v takojšnjo last zmagovalca. Drugo darilo: Nov koveček-gramofon, katero je podaril g. A. Rasberger, tovarniška zaloga gramofonov v Ljubljani. Tretji, četrti in peti prejmejo darila.

Splošna določila: 1. Vozi se po določenih dirkalnega pravilnika Kotarskega Saveza SHS. 2. Pravico starta imajo vsi člani klubov Slovenije, ki so včlanjeni v Kotarskem Savezu SHS. 3. Vsak dirkač vozi na lastno odgovornost ter se mora strogo držati cestnopolijskega reda. Kolesa morajo biti opremljena z zvoncec in rabljivo zavoro. 4. Vsak dirkač je obvezan oddati lastnorodni podpis na kontrolni listi na obratu — sicer se ne klasificira. 5. Eventuelni protest se ima pravičiti tekmo 10 minut po prihodu na cilj vodstvu dirke, proti položajni Dina 50.—, katera vsota zapade, ako se protest zavrne. 6. Pred-

pisan je minimalni uspeh km 27.500 na uro, pri slabem vremenu km 25.—, 7. Dirkači se morajo javiti vodstvu dirke ob 5.15 na startu, 8. Ako se ne javi na startu najmanj 15 tekmovalcev, si pridržeje upravni odbor »Motokolesarskega kluba Ilirija« pravico izpremembe razpisa in event. preložitve dirke. 9. Vrstni red in oblika starta določa sporna komisija na startu. 10. Prijave so v smislu priložene startne liste končno veljavno zaključene.

Startna lista k »Jubilejni medklubski kolesarski dirki« na km 170.—

1. Lah Ivan, 2. Stracelj Franc, 3. Germovšek Stefan, 4. Jurič Ivan, 5. Rozman Stefan, 6. Nikolič Milorad, 7. Vesenjak Ivan, 8. Sibenik Valentin, 9. Uršič Konrad, 10. Kraimer Leopold, 11. Cotič Drago, 12. Priz Rajko, vsi kolesarski klub »Perma« Maribor, 13. Nass Fritz, kol. klub »Edelweiss 1900« Maribor, 14. Zupanc Albin, 15. Lampret Slavko, 16. Vanovšek Albin, vsi kol. klub Celje, 17. Cihlač Josip, ASK Primorje, 18. Krusič Lavoslav, kol. klub »Sava«, 19. Abdulnar Franc, 20. Zgar Aleks, 21. Prodan Edi, 22. Kastelic Alojzij, 23. Valant Ivan, 24. Mulaj Franc, vsi motokol. klub »Ilirija«, 25. Zanoskar Srečko, ASK Primorje, 26. Kosmina Alojz, ASK Primorje, 27. Glogičević Franc, kol. klub »Sava« Ljubljana, 28. Oblak Janko, SK Vrhnika, 29. Smrekar Pavel, kol. klub »Ljubljana« Dobruše, 30. Sodja Peter, SK Trzin, 31. Deneš Erdely, motokol. klub »Ilirija«, 32. Veretnik Jernej, kol. klub »Zarja«, Zg. Kašelj.

Velike jahalne tekme na Bledu

V soboto 17. in nedeljo 18. t. m. priredi Društvo za kongesport in konjski sport v Zagrebu s sodelovanjem Jahalnega in dirkalnega društva za Gorenjsko jahalne tekme na spornem stadionu SK Bled (Zaka).

Program obsega zanimive točke v stakanju preko izgrajenih ovir ter igre na konjih. Društvo nastopi tokrat prvič v Sloveniji. Cilj mu je povzdigniti smisel za konjenje v naši državi ter dvigniti lepi konjski sport na višino, katera mu pripada in kakršno uživa v inozemstvu. Prireditev naj pokažejo širši publiki odlični konjski material ter predložijo znanje naših jahačev-sportnikov.

Društvo je uspelo pritegniti k prireditvi tudi domače Jahalno in dirkalno društvo za Gorenjsko. Isto bo nastopilo na nedeljski prireditvi s samostojno točko, ki bo najbrže najskokovitejši del prireditve. Izvedbo bo lepo potkomponirano (Concours d' elegance) kmetičkih voznikov in jahačev v narodnih nošah. Ta nastop naj pobjudi smisel za lepoto in dovršenost v javnih nastopih domačinov. Za to točko so razpisane okusne diplome. Ze ta nastop sam bo pobjudi tako ogromen interes, da je pričakovati velikega uspeha prireditve. Zaprake so že izgrajene ter napravljena prostor jako pester vtis. Tudi velik del konkurentov je že došel na Bled. S svojim nastopom vzbujajo povsod velik interes občinstva.

Kakor se čuje, bo prisostvoval prireditvi kraljevi dvor in na Bledu bivajoči poslaniki tujih držav, s čimer je tekam podano posebno privlačno obležje. Tekme se pričnejo ob 16.30.

Službeno iz LNP. V svrhu ojačanja ŽSK Hermes določam v istega igralca ASK Primorja Sočana, Privška in Glaviča, ki se morajo javiti ob 15.30 v garderobi na igrišču ASK Primorja. Opremo naj prineso seboj. Podsavetni kapetan.

Službeno iz LNP. K izbirni tekmi komb. team Ljubljane : Hermes dne 15. t. m. na igrišču ASK Primorja se določa kot blažajski nadzor g. Ščina, blažajski ASK Primorje, rediteljski nadzor g. Bačar ter po trije starejši reditelji sodelujočih klubov t. j. Hermes, Ilirija in Primorja. Nastop službe ob 17.30. Tajnik II.

Službeno iz LNP. Seja upravne odbora se bo vršila jutri, v petek, ob 20. uri v mali sejni dvorani Delavske zbornice (prilike). Na sejo se vabi g. podsavetni kapetan.

Sekcija ZNS. (Službeno.) Delegirajo se k tekam dne 15. t. m. na igrišču Ilirije: ob 8.30 Primorje : Slavija, g. Dolinar, ob 9.40 Reka : Mladika g. Lukežič, ob 16.30 Ilirija : Hermes g. Maričič. Ob 18. A-team : B-team g. Deržaj. Tajnik II.

Dirka Celje—Rogaška Statina. V nedeljo se je vršila na 36 km dolgi proti Celje—Rogaška Statina klubska dirka celjskega Kluba slovenskih kolesarjev, pri kateri so bili zaradi močnega protivetra doseženi le srednje dobri rezultati. Rabili so: 1. Zupanc Albin 1:19.29, 2. Lampret Slavko 1:14.33, 3. Vanovšek Albin 1:19.46, 4. Miranik Valentin 1:19.48, 5. Ropotar Ivan 1:30.24 in 6. Baumkirchner Peter 1:32.32.

Kolesarsko društvo Zarja (Zg. Kašelj) priredi v nedeljo, dne 18. avgusta v Vevčak pri gostilni g. Fr. Anžurja veliko vrtno veselicno, združeno z žrebanjem efektne loterije. Začetek ob 14. uri. Prijatelji kolesarskega sporta vjudno vabljani. Skopni odhod kolesarjev je iz Ljubljane izpred Zvezne pisarne, Karlovska cesta št. 4, točno ob pol 14. uri.

Popravek k razpisu jubilejnega lahkoatletskega mitinga SK Ptuj. V razpisu lahkoatletskega mitinga, ki se vrši danes v Ptuj, v prošlo desetletniški SK Ptuj, je treba štati 12. točko pravilno: tek 3000 m (ne 300 m). Z ozirom na to tiskovno napako sprejema SK Ptuj prijave za navedeno točko tudi naknadno do starta. — SK Ptuj.

Če se kaj takega pripeti

se gospa Mica samo smehlja. Kaj pa more mala neboljenka zato. Le hitro čisto obleko za njo in svež predpasnik za mamico, saj vse madaže odstrani brez truda le

Gospodarstvo

Izenačenje rudarske zakonodaje

Eden glavnih pogojev za napredek našega rudarstva, ki spada med najvažnejše panoge industrijske produkcije naše države, je izenačenje rudarske zakonodaje. Na enotnem rudarskem zakonu se dela že več let. Po dveh odklonjenih osnutkih je posebna komisija ministarstva za šume in rudnike pri generalni rudarski direkciji izdelala končno načrt, ki je bil poslan v izjavo gospodarstvenim zbornicam in prizadetim korporacijam in o katerem se je vršila diskusija že na več anketah, nazadnje koncem julija v Beogradu, kjer je interesirane gospodarske kroge Slovenije zastopala Zbornica za TOI v Ljubljani.

Ta načrt še ni definitiven ter se bo o njem vršila diskusija še na posebni anketi v Beogradu, potem ko bodo pozvane korporacije osobito zbornice podale o njem svoje mnenje.

Novi načrt rudarskega zakona se bistveno razlikuje od dosedanjih osnutkov in od rudarskih zakonov, ki veljajo danes v poedinu rudarskopravniških področjih. Znalne so spremembe, ki se nanašajo na vprašanja rudarskotehničnega značaja, n. pr. delitve rud v pet kategorij, uvrstitve novih rudnin, mineralnih vod, cementnega laporja itd. med rude.

Omeniti bi bilo tudi važne spremembe glede delavskega skrbstva in zavarovanja. Novi zakonski načrt posega s svojimi administrativnimi določbami preko rudarskopolijskega okvira v rudarskogospodarska vprašanja, ki so bila doslej prepuščena svobodni ureditvi podjetnikov samih, tako n. pr. si pridržuje presojo o rentabilnosti obdelovanja rude. Država ohranja rudarska oblasti bi imela po novem načrtu dalekosežno ingerenco na rudarsko poslovanje poedinih podjetij. Zakonski načrt urejuje mnoge stvari, ki v okvir tega zakona pravzaprav ne spadajo.

Kakor se čuje bodo rudarska podjetja predlagala znatne spremembe zakonskega načrta. Priznati je sicer treba, da sledi zakonski načrt vglavju najmodernejših rudarske zakonodaje in bi bili le srečni, če bi bile razmere take, da bi bili za tak zakon že zreli. Tudi je treba priznati, da zakon v rudarskotehničnem določilih, izvzemši nekatero male izjeme, povsem ustreza zahtevam moderne rudarske tehnike. Iz načrta samega je razvidno, da so ga delali ljudje, ki temeljito poznajo razmere v rudarstvu, ne samo pri nas temveč tudi v inozemstvu in da jim je bil pred očmi hvalevreden namen, očuvati domače rudarsko gospodarstvo pred oškodovanjem od strani špekulacije in ga spraviti v roke domačega podjetništva in kapitala. Razmere, v katerih se nahajamo, posebno v pogledu pomanjkanja zadostnega domačega kapitala ter posebnega značaja in riskantnosti rudarskega podjetništva, pa zahtevajo, da računamo z danimi razmerami. Da zakonski načrt prilagodimo tem obstoječim razmeram bodo potrebne gotove korekture, ki pa se bodo dale doseči tem lažje, ker je po sedanjih razpravah sodeč pričakovati za utemeljene predloge dovolj razumevanja od strani merodajnih faktorjev.

Kakor čujemo, je bila Zbornica za TOI pozvana, da se v najkrajšem času izjavi o tem načrtu. Zbornica pa je s svoje strani pozvala poedina rudarska in topilniška podjetja, da etavijo svoje predloge, na kar se bo vršila še anketa, na kateri se ima končno formulirati staljše slovenske rudarske in topilniške industrije do tega zakonskega načrta.

Devizne rezerve Narodne banke so se od srede julija dvignile že za 350 milijonov Din. Narodna banka je objavila izkaz o svojem stanju od 8. t. m., iz katerega je razvidno, da so se devizne rezerve ponovno dvignile za 95 milijonov Din, tako da so se od srede julija, odkar so v večji meri pričele pritekati izvozne devize, povečale že za nekaj manj kakor 350 milijonov Din. Če pa primerjamo najnovejši izkaz Narodne banke z izkazom od 30. junija, tedaj dobimo povečanje deviznih rezerv za preko pol milijarde Din. V tej vsoti pa je deloma upoštevan tudi dotok deviz od eskomptna tretjega obroka švedskega posojila. Poleg tega opažamo v izkazu od 8. t. m. ponovno povečanje oblika bankovecev za 125 milijonov Din, kar je posledica nakupa deviz in povečanja meničnega portfelja. Stanje od 8. t. m. je bilo naslednje (vse v milijonih Din; v oklepajih razlike napram stanju od 31. julija): aktivna: kovinska podlaga 377.4 (+ 5.6), saldo raznih računov (tečajne diference deviz) 791.6 (+ 89.0), posojila na menice 1338.3 (+ 42.8), lombard 254.9 (+ 1.7); pasiva: obtok bankovecev 5451.6 (+ 125.6), žirovne obveznosti napram državi 152.9 (+ 0.1), ostale žirovne obveznosti 716.4 (+ 64.4), razne obveznosti 289.8 (- 78.0).

— Konsum brezalkoholnih pijač je tudi v Jugoslaviji pričel občutno izpadati: konsum vina in piva. Razine brezalk. pijače kakor »Chabess«, »Jogurac«, »Foking« itd. so se tudi že pri nas precej udmočile. Kakor smo že poročali, je Savez hrvaških vinogradnikov podvzel akcijo, da bi se tudi di pijače podvržle trošarinu, ker škodujejo konsumu s trošarino obremenjenega vina in piva, obenem pa povzročajo nadozovanje državnih oblastnih in občinskih dohodkov od trošarin. Zagrebška pivovarna že močno občuti naraščajočo konsum brezalkoholnih pijač, zato se je odločila, da sama

20.96625 — 21.04625, Curih 136.30 — 136.80; dinarji 12.43 — 12.49.

Elekti.

Ljubljana. Celjska 170 d., Ljubljanska kreditna 123 d., Praštediona 850 d., Kreditni 170 d., Vevče 130 d., Ruše 275—285, Stavbna 50 d., Šešir 105 d.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 405.5 — 407, kasa 405.5 — 407, za december 421 — 423 investicijsko 88.75 do 89.25, agrarne 53.25 — 53.5; bančne vrednote: Praštediona 853 denar, Union 202 denar, Srpska 153 denar, Jugo 80.75 do 81.25, Narodna 8150 denar, Zemaljska 127 — 135, Ljubljanska kreditna 123 denar, Obrtna 30 — 31; industrijske vrednote: Narodna šumska 40 — 50, Slavkove 96 do 100, Slavonija 120 blago, Drava 400 do 430, Sečera 420 — 430, Narodna mlinška 20 denar, Ljevaonica 210 — 220, Union (Osijek) 175 — 195, Vevče 128 denar, Isis 13 do 15, Dubrovačka 440 blago, Trbovlje 450 do 460.

Blagovna tržišča

+ Ziti trg (14. t. m.) Tendence na žitnih trgih je bila danes dalje mlačna, čeprav pšenice v Chicagu večerj ni več bistveno popustila. Tudi pri nas so cene ponovno za malenkost nazadovale. Nervoznost na žitnem trgu in zadnje nazadovanje cen ni morda v kaki zvezi z boljšimi izgledi za letino v Ameriki. Nasprotno, kanadska vlada je baš te dni objavila novo cenev letošnje letine, po kateri bo letošnji pridelek pšenice dosegel komaj 66 % povprečnega pridelka v zadnjih desetih letih, to je okrog 300 milijonov bušlov. Vzrok zadnje bese je iskati predvsem v znatni višini vidnih zalog pšenice, ki so letos dvakrat večje kakor lani. Po radijskih vesteh, ki smo jih sprejeli danes zvečer, pa je na ameriških tržiščih že nastopil preokret. Na čičaški borzi se je pšenica pri čvrsti tendenci danes zopet dvignila od 131 in tri osminke na 134 centov za bušel.

+ Ljubljanska blagovna borza (14. t. m.) Les: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vag. tramov in 3 vag. lipovih hlovdov. Deželni pridelki: Tendence nespremenjena. Zaključeni so bili 3 vag. pšenice. Nudi se pšenica (slov. post., mlevska tarifa, plač. 30 dni): baška stara po 265 — 267.50, baška nova po 262.50—265; m o k a »0« (fco Ljubljana, plač. po prejemu blaga) po 395—397.50; k o r u z a (slov. post., plač. 30 dni): baška, navadna tarifa po 276.50—270, mlevska tarifa pa po 260—262.50; j e ž m e n : baški ozimni po 217.50—220; o v e s : baški, slov. post., navadna tarifa po 240—245.

+ Novosadska blagovna borza (14. t. m.) Tendence mlačna. Cene pšenici in moki so popustile. Promet: 6 vagonov pšenice, 19 vagonov ovs, 2 vagona ječmena, 5 vagonov koruze in 9 vagonov moke. Pšenica: baška in sremska 200 — 202.5; potiska 210 do 212.5; banaška 197.5 — 200. Ječmen: baški, sremski in banaški 157.5 — 162.5. Oves: baški, sremski in banaški 175 — 180. Koruz: baška in sremska 202.5 — 205; banaška 200 — 205. Moka: baška »0« 307.5 do 312.5; »2« 287.5 — 292.5; »3« 287.5 do 272.5; »6« 242.5 — 247.5; »7« 212.5 — 217.5; »8« 135 — 140.

+ Dunajska borza za kmetijske proizvode (13. t. m.) Pod utisom mlačnih budimpeštanskih in ameriških notacij je bila tudi na dunajski borzi tendence slaba. Ponudbe so bile za 1 do 2 šeksa vinarja nižje, kar se tudi ni spremenilo, ko je Budimpešta javila čvrstejšie notacije. Jugoslovenska pšenica se je nudila za avgust po 1.48 K€, za september pa po 1.50 K€ ex šlep Dunaj. Tudi rž se je pocenila. Podunavska koruza pa se je nudila za marc - april po 1.24 K€ ex šlep Dunaj. Uradno notirajo: pšenica: domača: nova 34 — 35, madžarska 37.5 — 38.5; koruza: podunavska 32.5 — 33; rž: marchfeldska 28.25 — 28.75.

+ Dunajski svinjski sejem (13. t. m.) Dogon: 13.061 komadov, od tega 2113 iz Jugoslavije in 8826 iz Poljske. Pri mirnem prometu so cene prvotnim pitanim svinjam ostale nespremenjene, ostale kakovosti kakor tudi težke mesne svinje pa se so pocenile za 5 grošev.

Borze

14. avgusta.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji. Največ prometa je bilo v devizah na Prago in Pariz. Potrebo v devizi na Budimpešto je krila privatna ponudba, vso ostalo potrebo pa Narodna banka. Deviza na Berlin se je zopet nekoliko okrepila, tečaj ostalih deviz pa so ostali v glavnem nespremenjeni.

Na zagrebškem efektinem tržišču je Vojna škoda danes obdržala večerjajše tečaje. vendar ni prišlo do nikakega prometa. V ostalih državnih papirjih pa je tendence dalje zelo čvrsta. Investicijsko posojilo se je ponovno dvignilo na 88.75 — 89.25 (večerj 88.25 do 88.50) brez prometa, agrarne pa so bile zaključene po 53.25 in 53.50 (večerj 53). Tržišče zasebnih vrednot je dalje povsem zamerjeno. Med bančnimi papirji so bili zaključki le v Praštedionu po 863 in v Jugobanki po 80.75 in 81. Med industrijskimi papirji pa je bila zaključena samo Sečera na 420.

Valute in devize.

Ljubljana. Amsterdam 22.88, Berlin 13.5525 — 13.5825 (13.5675), Bruselj 7.9205, Budimpešta 9.9275—9.9575 (9.9425), Curih 1094.4—1097.4 (1096.9), Dunaj 8.0252, London 275.85 — 276.65 (276.25), Newyork 56.875, Pariz 221.82—223.82 (222.82), Praga 168.20—169 (168.00), Trst 298.86.

Zagreb. London 275.85—276.65, Newyork 56.775—56.975, Pariz 221.82—223.82, Milan 296.87—298.87, Curih 1094.4—1097.4, Amsterdam 22.80—22.96, Berlin 13.5525—13.5825, Praga 168.20—169, Budimpešta 9.9275—9.9575.

Curih. Zagreb 9.1275, London 25.2075, Newyork 519.95, Pariz 20.33, Milan 27.18, Berlin 123.805, Dunaj 73.22, Praga 15.8825, Bukarešta 3.0825, Budimpešta 90.70, Sofija 3.75, Varšava 58.30.

Dunaj. Beograd 12.4475 — 12.4875, Berlin 168.79 — 169.29, London 34.375 — 34.475, Milan 37.05625 — 37.15625, Newyork 708.85 do 711.35, Pariz 27.71 — 27.81, Praga

SENA več vagonov

prešanega, zdravega, nudim po Din 80 za 100 kg postavljeno v vagon nakladne postaje. 10152

CIRIL CUJON, SUNJA.

VREMENSKO POROČILO

Meteorološki zavod v Ljubljani, 14. avgusta 1929. Višina barometra 306.8 m

Kraj	Cas	Barom.	Temper.	Rel. vlažn. v %	Smernost vetra v m. in sek.	Padavine	
						Oblakob. 0—10	Vrsta v mm do 7. ure
Opazovanja							
Ljubljana	8.	766.9	17	90	mimo	10	dež 13.3
Maribor		766.1	19	80	N 2	10	dež
Zagreb		766.3	21	70	SSW 2	10	.
Beograd		765.2	21	80	WNW 2	9	.
Sarajevo							.
Dubrovnik							.
Skopje	7.	762.5	27	50	NW 2	2	.
Split		762.4	24	60	NE 4	4	.

Najvišja temperatura danes v Ljubljani 25.4, najnižja 16.0. Dunajska vremenska napoved za četrtek: Menjajoče se oblačno, v splošnem toplo in lepo.

V globoki žalosti naznanjamo žalostno vest, da je naš srčno ljubljenci, nepozabni soprog, oče, sin, brat, svak in stric, gospod

Josip Kernev sodni svetnik

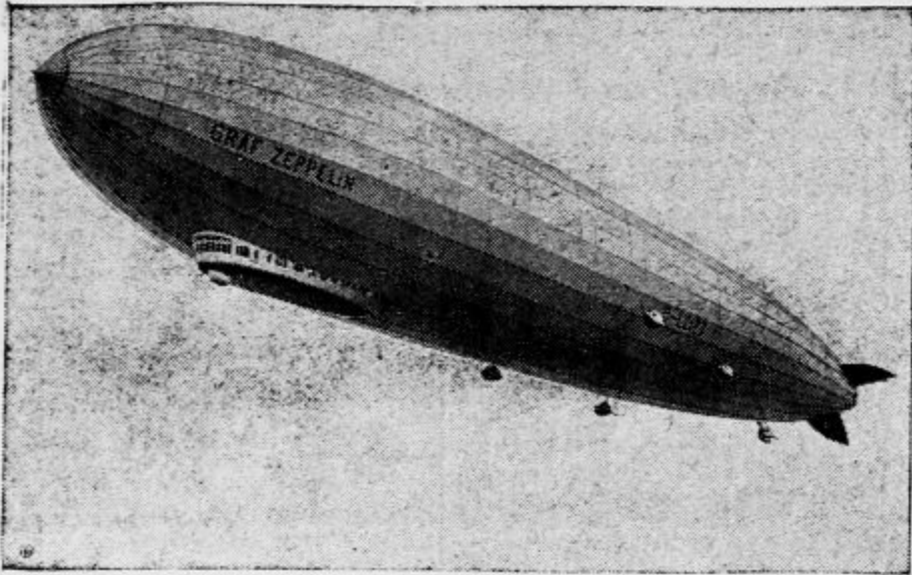
danes, v sredo, dne 14. avgusta 1929, v 43. letu starosti po kratkem in težkem trpljenju preminul.

Pogreb dragega pokojnika bo v petek, dne 16. avgusta 1929 popoldne na pokopališču v Krškem.

Krško, Ljubljana, Trst, dne 14. avgusta 1929.

Vera roj. Ponikvar, soproga. Dušan, sin. Marija, mati. Fani por. Dobnik in Marija, sestri. Mihael, brat. Bogomir Dobnik, svak. Vlasta in Dušan, nečakinja in nečak.

Iz življenja in sveta

K poletu »Zeppelina« okoli sveta

Če so ostale večrajše dispozicije v veljavi, je danes ob štirih zjutraj startal v Friedrichshafnu zrakoplov »Zeppelin« in nastopil svojo vožnjo okoli sveta. Dr. Eckener, ki vodi zrakoplov, je izjavil, da namerava odriniti najprej čez Rusijo na Japonsko. Za to vožnjo sta projektirani dve progi: prva, severna, gre čez Jakutsk v severni Sibiriji, druga, južnejša, pa čez Irkutsk. Potovanja se udeležuje nad 40 mož broječa posadka in 20 pasajirjev, v prvi vrsti novinarji vseh narodnosti in evropskih in ameriških koncernov. Med osebami, ki niso novinarji, se omenja na prvem mestu ime ameriškega multimilijonarja Leedsa. Od žensk se nahaja na krovu »Zeppelina« znana publicistinja lady Drummondova. Dr. Eckener se nadeja, da bo že to nedeljo na Japonskem, od koder pojde čez Kallifornijo v Lakehurst.

Zvezde bodo padale na zemljo

Noč utrinkov in meteorov — Perzeidi — Igra na nebu po polnoči — Drobeci razpadajočih kometov

Nocojšnjo noč bomo lahko opazovali čudovito naravno igro na nebu, ki ne spada baš med njegove vsakdanjosti. Ne bo nam treba ne daljnogledov ne zvezdarn, zadostovala nam bo samo primerna razgledna točka s kolikor toliko prostim pogledom na nebesni svod. To noč se bodo namreč na nebesni pozornici utrinjale zvezde v takšni množini in s takšno gotovostjo, kakor je pri tem pojavu nismo navajeni. Te utrinjajoče se zvezde

V zgodovini meteorne astronomije igrajo Perzeidi veliko vlogo. Že pred mnogimi stoletji so opazili, da se pojavijo vsako leto s kronometrično točnostjo. S časom so utegnili izračunati in določiti njih proge v svetovnem prostoru. Ta račun je izvedel kot prvi znameniti astronom Schiaparelli (leta 1866.), ki je odkril tudi Marsove »prekopce«. Dognal je pri tem nekaj presenetljivega, to namreč, da je njihova pot podobna progam znanih repatic.

pripadajo tropu Perzeidov, ki se vsako leto v tem času približa zemlji do največje bližine oziroma zemlja se mu na svoji poti okoli sonca najbolj približa. Svoje ime so prejeli Perzeidi po svojem navideznem izhodišču, ki leži v ozvezdju Perzeja. Njih pogostost je naravnost presenetljiva. Tako je naštel neki opazovalec v času 9. do 12. avgusta sam 423 utrinkov, danes pa jih bo razmeroma še več. Opazovalec naj obrne svoje oči proti vzhodnemu nebu in ne bo razočaran, vendar bodo vzplamtevali v največjem številu po polnočni uri, ker preide njih prizorišče tedaj na tisto stran zemlje, ki je na nje poti okoli sonca spredaj.

Solncu najbližja točka te poti leži čisto blizu zemeljske poti, najbolj oddaljena točka pa daleč preko proge planeta Neptuna, ki leži v našem planetarnem sistemu najbolj navzven. Ker so pa Perzeidi na svoji eliptični progi precej enakomerno porazdeljeni, ni težko uganiti, zakaj jih zemlja v tem času toliko potegne nase. Pota Perzeidov in naše premičnice tečaj pač sečejo. Iz Schiaparellijevih ugotovitev pa izhaja še drugo dejstvo, ki ima svoje zagovornike v večini zvezdoslovcev. Ti namreč trdijo, da niso meteorji nič drugega nego drobeci razpadajočih kometov in tako so tudi Perzeidi posmrtni ostanki nekdanje repatic.

Odpravljanje anarhije v Italiji

Civilno sodišče v Bologni se je prošle dni bavilo s celo vrsto vprašanj, ki se tičejo imen otrok, ki so prišli na svet in bili krščeni med koncem svetovne vojne in pred fašistično revolucijo. Otroci so namreč nosili imena, ki bi po sodbi fašistične vlade lahko jemala ugled režimu, na priliko: Anarhist, Lenin, Proletarec — za dečke in Internacionala, Svoboda, Dinamit in Osveta — za deklice. Tej socialistični vzgoji, ki se je začela v zibelki, so sedaj napravili konec s tem, da so otrokom imena kratkoma izpremenili v uradnih listinah in v krstnih knjigah.

Obrazi s haške konference

Od leve proti desni: Snowden, Henderson (Anglija), Stresmann, Hillerding (Nemčija), Loucheur, Cheron in Briand (Francija).

niso pustili niti odtisa prstov, ker so opravili svoj posel v rokavicah. Po vltomu so jo pobrisali v čolnu, ki jih je čakal pod oknom milijonarjeve vile.

Zlato namestu petroleja

Znani francoski bajaničar Jacques Guerin je imel te dni redko srečo. Neki posestnik v bližini Rouena ga je najel, da bi mu poiskal na njegovih zemljiščih s čarobno palico petrolejski vrelci, ki so ga po nekem latinskem dokumentu izkoriščali tam še v začetku 18. stoletja. Geologi so sicer trdili, da so nahajališča »tekočega zlata« v teh krajih izključena, vendar se posestnik ni dal preplašiti. Guerin je šel na delo in ko je v drugič obšel njegova posestva, mu je začela palica na nekem mestu v resnici nihati. Tu so pričeli kopati in so kmalu zavpili od začudenja. Ne pregloboko pod zemeljsko površino jim je namreč orodje zadelo ob zarjavelo skrinjo, kji je bila napolnjena z zlatom v obliki palic. To zlato je tehtalo 25 kg. Oljnatega vrelca so pa zaman iskali.

Najglasnejše mesto na svetu

Havana, najglasnejše mesto na svetu, bi moralo postati najmirnejše. Tako je odredil mestni župan Gomez — pa je še veliko vprašanje, dali bodo njegove odredbe kaj zalegle. Kubanci so se že preveč privadili proizvajanju najrazličnejšega hrupa. V Havani je n. pr. razmeroma malo avtov, toda imajo to prednost, da jih slišiš po navadi vse naenkrat, tako močno in neprestano trobijo. Pred gledališči in kinematografi te sprejema neskončno brnenje električnih zvoncev, ki te opozarjajo že ure prej na večerne predstave, klicarji ti ponujajo pred vsako veliko trgovino in branjarjo vse mogoče blago, sladoleadarki, potujoči prodajalci banan in ananasov ti razdirajo ušesne mrenice in živce z zategnjenim tuljenjem in piskanjem, cerkveni zvonovi ne mirujejo ne podnevi ne ponoči, radio te mori iz vsakega večjega izloženega okna, skratka pravi Babilon vseh šundrov. Zato je le preveč umljivo, da se je gospod havanski župan odločil napraviti vsemu nepotrebnemu hrumenju konec in da je celo cerkvenim zvonovom zapovedal počitek vsaj od šestih zvečer do šestih zjutraj. A kakor rečeno, je izdatnost teh njegovih zapovedi in prepovedi še zelo problematična. Med prvimi, ki so vložili protest, je bila sama državna oblast, ki ima velik profit od prodajanja literijskih srečk, a te srečke ne bi šle v tako veliki množini, če bi jih potujoči prodajalci ne ponujali po cestah in domovih s huronskim vpitjem.

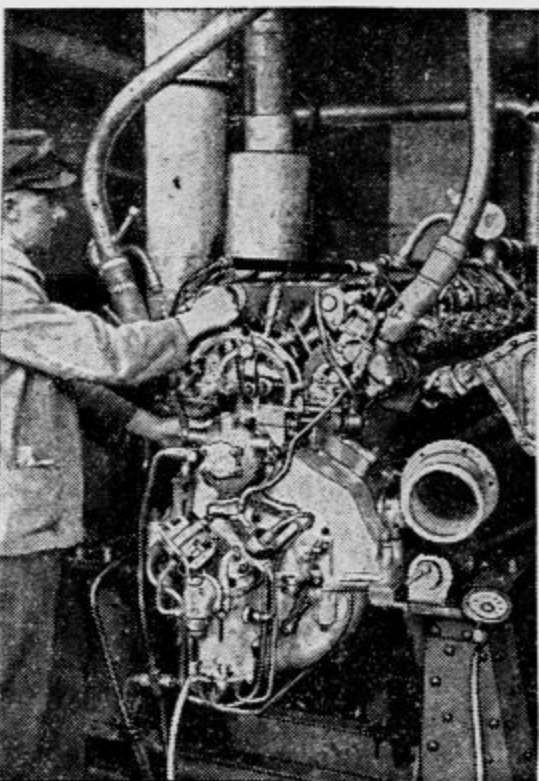
Papež je izčrpan

Kakor javljajo iz Rima, so v Vatikanu že nastopile počitnice. Avdijske pri papežu so skrčene na najmanjšo mero in poglavar rimske cerkve je sedaj po tolikih mučnih ceremonijah in naporih jubilejnega leta zelo utrujen in izčrpan ter potrebuje samo miru. Samo za september je v Vatikanem mestu napovedanih 100 romarskih vlakov. In naravno je, da se mora papež vsaki romarski ekspediciji pokazati, sicer je tako romanje brez pomena.

Ko bo papež spočit, kani obiskati Lateransko baziliko, ki je smati in glava vseh katoliških cerkva. Zategadelj sedaj baziliko z vso naglico popravljajo in jo renovirajo. Vatikanski guverner jo se razgovarja z italijanskimi državnimi oblastmi glede varnostnih ukrepov.

Radio po nemških železnih

Z vseh nemških telefonskih postaj bo odslej mogoče imeti radiotelefonske pogovore s potniki, ki se peljejo po nemških progah. Pogovor usmerijo po telefonski žici do Hamburga ali Berlina, kamor je pač bližje do vlaka, in s tih dveh postaj ga odpremo brezžično do potnika na vlaku.

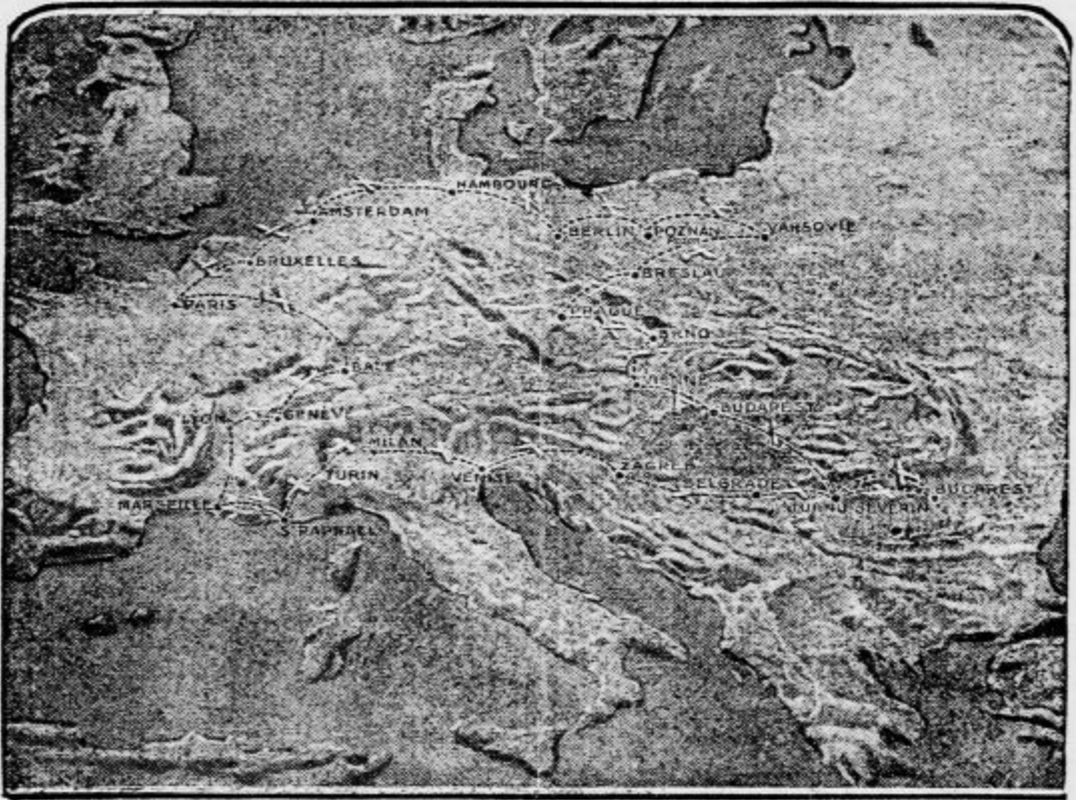
Strojnik »Zeppelina« ob svojem motorju

Operetna svatba v Ischlu

V starih časih avstrijskega cesarstva je bil Ischl najbolj znan po tem, da je prihajal tjakaj na počitnice cesar Franc Jožef. Sedaj pa je Ischl čisto navadno kopališče in je po tej strani pridoben vsem drugim letoviščarskim krajem v avstrijski republiki. Nu, te dni so pa imeli tudi v Ischlu senzacijo, kakršne ne doživijo vsak dan. Prispeljal se je namreč v mestee znani operetni skladatelj Emerik Kalman, avtor »Grofice Marice« in drugih efektnih komadov ter stopil pred oltar z lepo, mlado deklico, ki jo je bil spoznal kot »girle« v zboru neke svoje operete na Dunaju. Kalmanova žena je prej nastopala v nekem baru. Priče na svatbi so bili libretisti Kalmanovih operet, ki so sklenili, da napišejo za Kalmana libreto za tragično opero, če se zakon ponesreči ali razdere.

Četr milijona dolarjev ukradenih

Iz Newyorka poročajo, da so odkrili v letoviščarskem dvorcu ameriškega multimilijonarja Sidneyja Hutchinsona iz Filadelfije veliko tatvino, ki doseže vsoto četr milijona dolarjev. Vlomilci so obiskali svojo žrtev ponoči. Neki spretni plezalec po pročelju se je splazil v drugo nadstropje vile in vdrl v spalnico milijonarjeve žene. V omarah in skrinjah gospe Edit Hutchinsonove je uplenil razne dragocnosti, povečini nakit, vreden nad četr milijona dolarjev. Samo ena izmed odnešenih ovratnih veržic je bila vredna 150.000 dolarjev. Bankirjeva žena, ki je spala v sobi, se je zbudila zaradi prebodečega bleščenja roparjeve svetiljke in je klicala na pomoč, toda tat je bliskoma izginil po tisti poti, koder se je vtihotapil v stanovanje. Ne mož ne služinčad ni mogla pomagati, kajti ko je bil alarm popoln, so bili tatovi že daleč za vogali. Vlomilci so bili tako previdni, da

Evropski krožni polet malih letal

Na tej sliki vidimo vse etape sedanjega evropskega krožnega poleta. Letalci so startali v Parizu, odtod Orijnu in so leteli najprej v Basel in Zenevo, potem čez Lyon v Marseille in St. Rafael, Turin, Milan in Benetke; od tam zopet v Zagreb in Beograd, v Turnu Severin in Bukarešto, Budimpešto, Dunaj, Brno, Prago, Vraštisavo, Varšavo, Poznanj, Berlin, Hamburg, Amsterdam in Bruselj, od koder gredo zopet v Pariz. Na cilju morajo biti najpozneje 20. avg.

K. H. Voigt: Prikazen

»Pravim vam, med nebom in zemljo je še marsikaj, o čemer se naši znanosti niti ne sanja!« je pripovedoval inženjer svojim tovarišem, obrnivši se na koncu k zdravniku, ki je posebno skeptično sodil o teh rečeh. Razgovor petorice gospodov, ki so se vsak večer sestajali na pomenek, se je nato približal temi o okultizmu, o tajnih, še ne raziskanih silah. In ker je imel vsakdo izmed petorice svoje lastno mišljenje, je postajal pomenek čedalje burnejši in ognjevitejši. Eden izmed navzočnih je kar tajil upravičenost okultizma in vobče vsakih tajnih sil. Zdravnik se je pridružil tej sodbi. Inženjer pa je trdovratno branil okultno znanost, med tem ko so ostali zmajevali z rameni in izjavljali, da bi šele tedaj verjeli njegovim besedam, če bi se z lastnimi čutili prepričali, da res obstojajo taki fenomeni. »Gospodje,« je tedaj posegel vmes inženjer, »baš sedaj mi prihaja na um doživljaj iz mojega življenja, in če vam je prav, vam povem čudno zgodbo, ki vam lahko odpre pogled v neznane svetove.« Začel je pripovedovati:

»Bilo je nekako pred tridesetimi leti. Prijatelj, ki mi je bil zelo naklonjen, me je povabil, naj prebijem nedeljo v njegovi družbi. Ker že dolgo nisva bila skupaj, sem seveda rad pristal na njegovo ponudbo, saj naju je vezalo toliko skupnih spominov. Dogovorjenega dne sem zjutraj sedel na vlak, ki me je pripeljal na postajo, s katere je bilo do prijateljevega imenja še dobro uro hoda. Prijatelj me je pričakoval na peronu. Svidenja sva bila oba zelo vesela in ves čas vožnje sva obnavljala spomine, ki je bilo v njih toliko najinega skupnega življenja in mladosti. Doma naju je sprejela prijateljeva žena. Pripravila nama je bila obilen obed, ki se je zaključil s črno kavo. Ko so popravili mizo in smo sedeli v prijetnem razgovoru, me vpraša prijatelj: »Ali si kdaj kaj slišal o našem bivšem prijatelju Richardu Wielandtu, ki se je pred leti odpravil v Brazilijo?« »Spominjam se ga prav dobro. Nekaj časa sva si celo dopisovala. Zelo sva bila vdana drug drugemu in jaz mu dolgujem celo svoje življenje: pri neki priliki me je potegnil komaj živnega iz vode. Odtlej sta bili najini duši kakor zrasli. O se je ukvarjal z vrtnarstvom, a ni imel sreče. Sorodniki, videč, da ima povsod smolo, so ga pozvali, naj pride

v Brazilijo, da skupno z njimi uredi farmo. Po njegovi korespondenci sodeč, je imel na tujem več sreče nego doma. Na pisanja sem mu redno odgovarjal, a kmalu je utihnil. Zdaj ni o njem duha ne sluha.« »Tudi jaz ne vem, kaj je z njim.« je pripomnil prijatelj. »Pred dvema letoma sem pač še prejel od njega dopisnico iz Paracatu. Posihmal pa ni dal več glasu od sebe.« Posedeli smo še in se pomenkovali. Potem je bil čas, da vstanem in krenem na postajo, to pot peš, ker me je bilo volja, da se do dobra razhodim. Preden sem vstal in se poslovil, pa sem napravil še nekaj fotografskih snetjaj za spomin na lep dan. Nad njivami in travniki je ležala rahla jesenska megla. Počas, čisto nevidno se je jel spuščati na zemljo mrak. Gozd, ki je skozenj šla moja pot, se je bliščal od pestrih barv, v katerih so se lomili zadnji žarki zahajajočega solca. Nikjer ni bilo videti žive duše. Sam sem bil sredi veličastne gozdne tišine in le časih se je utrgal z veje rjav list ter se v zavojku spuščal na zemljo. Nenadoma sem obstal. Zagledal sem se v daljavo... Ali sem pri pameti, ali se mi meša?... Kaj je to? sem se vprašal. Približno sto korakov pred menoj je

Novo vatikanske pošne znamke

doloma s sliko papeža Pija XI., ki so prišle pred kratkim v obtoč lu ne katere je bil prve dal nepopisen naval zaradi vmeze filatelistov.

bil zrased iz zemlje okostnjak. Čez ramo je nosil koso. Prikazen se mi je bližala... Šel sem z dlanjo preko čela, a prikazen ni izginila. Okostnjak se je bolj in bolj približeval. Naproti mi je prihajala smrt... Hladen znoj me je oblivl. Nisem vedel, kaj naj storim. Naposled sem se glasno zasmeljal. Iztegnil sem roko in zgrabil kamen, da ga vržem v prikazen, ki se mi je bila približala na nekaj korakov. Nu, kamen je zgrešil cilj in ni pogodil okostnjaka. Smrt je prihajala bliže in bliže... Objela me je groza. Mislim sem: ali je to bedasta šala kakega norca, ki straši samotne potnike? Tedajci me je prešinila blazna misel. Držal sem v rokah fotografski aparat in sem ga nastavljal, da snamem prikazen. Toda ko sem pritisnil na gumb, je okostnjak izginil. Razblinil se je v nič in se razpršil v megli. Bilo mi je kakor da sem se prebudil iz težkih sanj. Vse na okoli je bilo tako mirno... Nobenega sledu o kaki prikazni, povsod sama megla, sama megla... Šel sem dalje. Moral sem pospešiti korake, da nisem zamudil vlaka. Ko sem že sedel v vagonu, me je ob-

šla misel, da pomeni prikazen morda kako nesrečo ali kaj sličnega. Toda ker nisem praznovoveren človek, sem hitro odpravil to misel. Domov sem prišel srečno in že drugič dan sem napravil slike. Prvi snetek — prijatelj in njegova žena — je bil izvrsten. Vzel sem v roke drugo ploščo. Od strahu sem malone okamenel: na prostoru, kjer se mi je bil prikazal okostnjak, je stal prijatelj Wielandt iz Brazilije, tisti Wielandt, ki smo o njem toliko govorili na obisku... Bil sem ves zmeden in si nisem znal stvari raztolmačiti... Nekaj tednov pozneje dobim iz Rio de Janeira vest, da je Richard Wielandt umrl. Na smrtni postelji je izgovarjal moje ime. In umrl je bil prav tisti dan, ko smo o njem govorili, tisto uro, ko sem srečal v gozdu prikazen... Inženjer je obmolnil. Pogledal je po vrsti svoje poslušalce, da bi se uveril, kak dojem je napravilo nanje njegovo pripovedovanje. Potem je še dodal: »Vidite, poprej tudi jaz nisem verjel v okultne sile. Odkar pa se mi je primeril ta doživljaj, ki si ga še danes ne morem razložiti, mi ne more nihče več vzeti vere v okultne pojave...«

Pri kiparju Jurkoviću

Umetnik izdeluje dve po tri metre visoki ženski solhi za okras nove palače Poštne hranilnice v Ljubljani

Ko vstopiš v veliko Tomanovo kamnoseško delavnico na Resljevi cesti te porzdravi ropotanje dlet in kladiv. Šuštenje brusov in brnenje strojev, ki izpreminjajo okorne skale, prinešene z vseh strani Jugoslavije, v lične, pravilne in ozgiate oblike, da bodo služile v okras palačam kot portali, stopnice, stebri, a še bolj kot vidna označba onega zadnjega stanovanja, katerega ne nakazuje noben stanovanjski urad... Delo, ki se tu izvršuje ni namenjeno za danes in jutri, temveč za dolgo dobo, ter ho kazalo znanecem boli ko vsak drug izdelek mišljenie in hotenje *domovinske žene*

Ko za pri vstopu v njegovo delavnico pozdravim, me sprva niti ne opazi. Preveč je zatopljen v svoje delo, ko obdeluje s kladivom 3 metre dolgo kamnito žensko, ležečo na močnih lesenih podstavkih preko delavnice. Mora nam prijeti za ramo, da se ozre.

»Kakor vidim, se Vaše novo delo bliža koncu?« ga vprašam.

»V glavnem sem že gotov,« mi odgovori, ter si popravi svoje soferske naočnike, ki mu čuvalo oči pred ostrim prahom. »Moram samo tu pa tam zgladiti nekatere oblike, potem bosta obe figuri za palačo Poštne hranilnice gotovi.«

»To ni malo delo, ki ste ga tu izvršili! Ali vam je delalo kaj preglavice?«

»Delo ni bilo lahko. Naiveč razmišljanja mi je dala kompozicija figur, pri katerih sem se nalašč izogibal vsega, če tolikokrat obrablenih simbolov štedenja in varčnosti, kakor so v navadi pri sličnih zavodih. Hotel sem doseči, da izrazita ženska sami iz sebe s svojo pozno, s kretinami svojih rok, čemu sta postavljeni nad portal Poštne hranilnice.«

»Kako to, da ste izbrali ta rumenkasti hranjavi kamen?«

»Material je bil predložen. Z enakim kamnom bo obdan ves spodnji del stavbe. Strinjam se docela s tem, da sta figuri izdelani v istem materialu, ker bo to gotovo povečalo enotnost skupnega dela arhitekta in kiparja. Kamen je iz Zaporešča, ter se danes tudi v Zagrebu uobrablja često za dekorativne namene.«

»Ali ste imeli namen dati svojima figurama sodobno lice?«

»Gotovo, toda morda ne v nem smislu, ki povdarja nekatere izrodke umetnosti današnje mode. Pretrana stilizacija po vzorcu nemških modernistov se mi ne zdi primerna za delo, ki ni namenjeno samo za danes, ampak naj govori z enako zgovornostjo tudi našim naslednikom. Današnja moda — ne morem je imenovati stil — vendar ne bo mogla imponirati še po mnogih desetletjih in morda stoletjih. Zato sem se naslonil raje na ono, ki bo še takrat enaka kakor danes, na večno isto naravo. Vendar se nisem zdel podal v nezmišleno detailiranje, ki pri gledanju kipa iz daljave ne bi moglo vršiti svojega namena. Stilizacija do gotove mere zahteva že ta okolnost sama na sebi, kakor tudi značaj kipov, ki morata tudi v tem oziru soglašati s kamnito arhitekturo.«

Vidim, da bi umetnik raje delal naprej, kakor da se spušta v debato o stilu in modi, zato se raje še nagledam njegovih impozantnih solh ter si skušam predstaviti, kako se bodo podale novi stavbi, ki bo v okras najlepšemu delu naše rastoče Ljubljane. Kmalu bodo te ženske zavzele svoja mesta, odkoder bodo gledale vedno prestreže življenje in vrvenje ljubljanske glavne promenade.

»Pa še kaj pridiče,« mi reče prijazno, ko mu čestitam ter se poslovim, pa se obrne zopet k razprostrti roki svojega velikanskega kamnitega otroka ter ga z ljubezljivo obdeluje — z velikim kladivom. S.

Umetnik pri delu

Marsikaj bodo znale te ozgiate skale povedati, kakor nam pripovedujejo rimski kamniti spomeniki še danes o življenju starih Rimljanov. Naši vnuki bodo z njih čitali povest sedanja socialnih prilik. Skromni nagrobni spomeniki bodo pripovedovali o materialnih težavah naših sodobnikov, a veliki in lepi okrasni naših novih stavb bodo pričali o tem, da smo živeli v času organizacije, ki je znala ustvariti vrednote iz nabranih prispevkov tisočih malih varčevcev. Pričali pa bodo tudi o tem, da smo imeli umetnike, ki so bili sposobni dati kamnu ono obliko, pri kateri pozabiš, da vidiš kos skale, ampak misliš, da gledaš mesto kamna bitje, v katerem polje živa kri.

Pri Tomanu niso zaposleni samo kamnoseki, kamnoredci in gladilci: od časa do časa se naseli v teh delavnicah tudi kateri izmed naših umetnikov — kiparjev, da izvrši tam kako večje delo.

Sedaj izdeluje tam kipar Ivan Jurković, ki se je že proslavil s svojim uspešnim spomenikom v vojni padli Škofjeloškimi vojaki, dve dekorativni figuri za pročelje reprezentativne stavbe ljubljanske Poštne hranilnice na Aleksandrovi cesti.

Iz Jurčičevega kraljestva

Začnem s koncem, s posmrtnico. Letošnja sibirski zima mi je pobrala prijatelja, Golobčevega Janezka z Muljave, tistega, ki se je baje še s Krjavljem pajašil. Škoda Janezka! Da je še malo počakal, praznovati bi na Muljavi stoletnico njegovega rojstva v navzočnosti ljubljana. In mož bi nam z živo besedo pravil o Krjavlju in gospodi s Kravjeka: o Fedranspergih ali Ferdmanih, kakor jih še danes naziva ljudstvo.

Sredi 18. stoletja se je preselil Gregor Fedran tam od Gornjega grada na Hudo pri Stični. Rojen je bil leta 1717, menda v Podhodu. Sorodniki še živijo tamkal. Ivan Fedran v Podhodu, Franc Fedran v Devcah, Franc Fedran v St. Florjahu, vsi v občini Bočni pri Gornjem gradu. Gregor Fedran je na Hudem rastele in visoko zrastele. Bil je gostilničar in poštar. In to je tiste čase neslo! Kupoval je posestva in s tem združeval pravice na Hudem, v Dragi, v Stranski vasi od Ane pl. Gall, od Josipine pl. Rasp, od stiškega samostana in tako dalje. Leta 1788 je kupil od barona Karla Bernarda Ravbarja graščino Kravjek pri Muljavi. Pridobil je tudi Mačarolovo pri Kravjeku, ki je bilo preje last gospodov Semeničev. Leta 1768 je dobil Gregor Fedran plemstvo s pridevkom »Föderansberg«, leta 1778 vitežtvo in leta 1791 sedež med deželjnimi stanovi kranjskimi. Umrl je leta 1793.

Gregor Fedran pl. Föderansberg je imel osem otrok: Marijo, Margareto, Antona, Ivana, Alojzija, Ignaca, Josipa, Kristino in Franca. Anton-Ivan je ustanovil tako zvane koroške linije Föderansbergov, bil je posestnik dvora »Stronghof« pri Celovcu, umrl je leta 1824, kot podpredsednik višjega sodišča v Celovcu. Josip je bil ustanovitelj takozvane kranjske linije. Bil je doktor juris, kranjski advokat, posestnik »poštne hiše« na Hudem in v deželni deski vpisanih posestev Kravjeka, Mačarolovega in Semiča. Njegovi otroci so bili: Waggottwill-Josef (Karčebog-Josip), Terezija-Julija, Dankozott (Boguhvala)-Anton, Vilhelmina, Fürchtgott (Bogaseboj), Avgust in Gustav-Adolf. Waggottwill-Josip, ki je ostal na Hudem kot c. kr. poštni maister, je imel petnajst zakonskih otrok in — bogu bodi požoen! — dvajset nezakonskih otrok. Tako pripoveduje rodbinska kronika.

In ta Waggottwill je nemara »Gospod Sovac« v Jurčičevi povesti »Domen«. Vsaj ta uloga mu pritiče. Zgodovinsko ozadje je pa tole: V dvor Föderansbergov na Hudem so ponoči vlomili tolovajci, ki so se baje priklatili iz Hrvaškega. Gospodar — Waggottwillov prednik Josip Föderansberg — je napad temeljito odbil. Z masivnim železnim svečenikom je pobil kolovodno tolovajev — Jurčičevega »Domena«. Gospodarjeva sestra Kristina je srečno ušla iz hiše in alarmirala kmete, ki so prišli na pomoč z vilami in sekirami in pregnali tolovaje. Eden napadalec je pustil puško v hiši. Svečenik in puško hranijo potomci v dvoru na Hudem.

Josipov sin Avgust je dobil grad Kravjek pri njem je bival brat Gustav Adolf, to je »Stric Dolef« iz Desetega brata. Avgust in Adolf sta bila dvojčka rojena 1801.

Janez Zupanec iz Znojil pri Muljavi, ki je nekaj let istočasno z Jurčičem hodil v ljubljanske šole in ki je z Jurčičem veliko obdeval, je zapisoval vse znane mu osebe, ki jih je Jurčič vplil v svoje povesti. Odloimek teh zapisov mi je prišel v roke. Ti zapiski se pečajo s skoro vsemi važnejšimi osebami iz Desetega brata. O stricu Dolefetu pravi Janez Zupanec: »Stric Dolef, to je bil pa od rodovine pl. Föderansbergov. Tega nisem poznal, samo ljudje so pravili, da je on tako po svetu kolovratil.« Rodbinska kronika pripominja o stricu Dolefu, da je bil silno lahkomišljen in da se je ponesrečil. Ta opomba je jako obzirna. Nekaj daljnji sorodnik mi je pripovedoval o Gustavu Adolfu — »stricu Dolefetu«: »Bio je vrlo lošeg karaktera, nesmotren, neprijeten, neposlusna in Bog zna što ioh. Zanimario se potpuno, napilo se vsaki dan i tako je brzo povesje propao. U 1837. god. bio je pronađen mrtvim u jednom pčeliniku kraj »Egg ob Podpece«. Če misli mi informator pod tem krajem Krsnikovo Brdo, je v zmoti. Na Brdu ni o tem prav nič znanega. Stric Dolef je najbrže v bližini Kravjeka »smrt storil«.

Se o enem »nepripriljavu« s Kravjeka poroča rodbinska kronika, o Fricu Föderansbergu, čes da je »imel nesrečo v izbori zakonske družice«. Fric pl. Föderansberg je namreč vzel za ženo navadno plebejko, Marijo Novakovo iz Jame pri Dvoru. Imela sta navadno gostilnico na Krki. Micika je bila lepotica, ampak nezvesta — stara pesem: »zu schön um treu zu sein.«

Rod pl. Föderansbergov se je iz Hudega razširil po vseh deželah, posestva pa so večinoma prešla v tuje roke.

Grad Kravjek — Jurčičeve »Slemenice« — je Avgust Föderansberg prodal Kristijanu Ottou, ki je prišel iz Hessna. Za njim sta podjedovali to posestvo, kakor že znano, hčeri Johana — Manica iz Desetega brata — in Avgusta Otto. Le-ti sta prodali posestvo trgovcu Francu Fortunu iz Ljubljane leta 1880. Fortuna je zemljišča razparceliral in razprodal in grad podr.

Le dvor na Hudem je čvrsto v rokah potomcev, ki se danes s ponosom zopet zvejo in pišejo za Fedrane, kakor njihov praded Gregor Fedran, čigar rod igra nehoti tako odlično ulogo v kraljestvu pisatelja Josipa Jurčiča.

Notar Anton Zevnik.

Radioaktivno termalno kopaljšče Rimske toplice SHS

Odlitno, proti revmatizmu, protinu, išijas, nevralgiji in ženskim boleznim. Sezona: maj — oktober. Penzjon: Predežsona Din 60.—, glavna sezona Din 80.— po osebi. Prospekt pošlje kopaljška uprava brezplačno.

Inkoristite priliko takoj!

Brezplačno dobiti umetniško izdelan portret,

»ko nam pošljete svojo sliko ali sliko vaše dece, skupine ali slično in to verno po poslani nam sliki v velikosti 30x40. Svojo adresu napišite točno, da se izognemo reklamacijam. Prosimo vas, da nam pošljete čim jasnejše slike. Umetniško izdelavo portreta vrši svetovni zavod, ki deluje v Nemčiji, Avstriji, Franciji in Angliji, kar je jamstvo za izredno izdelavo. Ta zavod želi osnovati v naši državi svojo podružnico, pa je nam poveril organizacijo. Radi tega se je sklenilo, da se vsaka slika, ki se nam dopošlje od 12. julija 1929 do 31. julija 1930 brezplačno poveča. Pripisane slike se vračajo s portretom. Čarina, poštnina in manipulativni stroški znašajo 36 Din, kar plačate po povzetju, to je, kadar sprejmete portret.

S popolnim zaupanjem se obrnite na

INTERNATIONAL, največji zavod za povečanje slik Zagreb, Prilaz 13.

Kulturni pregled

Preganjana literatura

Te dni so zabeležili listi kuriozno poročilo iz Rima: da so oblasti zabranile prodajanje prevodov nekaterih ruskih pisateljev, med njimi tudi Dostojevskega. Motivacija je kaj preprosta: duh njihovih spisov je v nasprotju s tendencami, ki jih ima današnja Italija.

»Nova« kultura postavlja kot svoje izhodišče individualizem, aktivizem, optimizem. Globoka umetnost Dostojevskega, ki razčlenja prvine človeške duševnosti in kaže brezna življenja, ne ugaja nivelizirajočemu, strastnemu duhu antihumanistične kulture. Vzlic temu nam je ta prepoved še vedno nepojasna: nikjer še nismo čitali, da bi se bil Dostojevskij širil nalik epidemiji med ljudmi in »okuževal« razne »aktivistec« s svojim vplivom. Zato je taka prepoved umljiva samo kot izraz splošnega kulturnega nazadnjaštva, ki nikdar ne trpi globine in individualnega duhovnega iskanja.

Dočim se literarna dela, ki je na nje ponosna vsa svobodna Evropa, zabranjujejo v deželi individualističnega nazadnjaštva, se nič ne čudimo, da je literatura še bolj preganjana v deželi socialističnega »napredka«. Tam preokret nazaj, tu dirkanje za nekim namišljenim napredkom, tam in tu pa preziranje ljudi, ki hodijo svoja pota. Sovjetska Rusija je — piše berlinska »L.W.« — edina dežela na svetu, kjer je »iskovna svoboda« tudi kot pojem neznan. Rusija ima tisoče časnikov, med njimi pa ni niti enega, ki ne bi bil organ kakšne komunistične organizacije. Vzlic tej tiškovni enotnosti pa ima Rusija preduzorno in sieter ne samo za časnike, marveč sploh za vse izdelke tiskarskega stroja, torej za knjige, lepake, napise, reklame, celo za posetnice. Obstoji indeks zabranjenih knjig, v katerem najdeš najpomembnejša literarna dela. Dasi je Lunarski ponovno zanimal, da bi imela Rusija tak indeks, vendar poznamo od Lenjinove sestre podpisano okrožnico Glavne uprave za politično probujo, ki veleva, da naj se takoj prestitijo vse knjižnice po izdanih navodilih. Ta okrožnica (»L.W.« prinaša faksimile) določa načela, po katerih se imajo odstraniti filozofske, verske in podobne knjige. Priporjen ji je indeks, v katerem najdemo naslednja imena:

Evangeliji, koran, talmud, vsi filozofski spisi Platona, Descartesa, Kanta, Schopenhauerja, Nietzscheja, Spencerja, Solovjeva, Macha, Taineja, Carlyleja, dalje biografije vseh filozofov. V več strani obsegajočim indeksu najdeš Langejevo »Die Geschichte des Materialismus«, filozofske spise Krapotkina, Johna Ruskina in Leva Tolstega. Ta indeks Lenjinove sestre pa velja je kot merilo; v podrobnostih se odločitev prepučja lokalnim oblastim. Zato se v Rusiji dogaja, da odloča o delih svetovne literature kak policaj v oddaljenem provincialnem mestu, ki razume »kulturo« seveda čisto po svoje (kdo bi bil njemu zametil?). Tako se je zgodilo, da so bili v nekem severnoruskem gnezdu sežgani spisi Karla Marxa, čes, da je Lenjin prekosil Marxa, zato so njegova dela odvisna in zaradi tega zabranjena. Podobno je s teatersko cenzuro; tu so na indeksu tudi Shakespearijevi komadi. Tudi v znanosti obstoje najstrožje omejitve; naravoslovcem ni dovoljeno postaviti zoper darwinizem Lamarcka in od njega izhajajočih modernejših struj; astronomom, zemljepisec in geolog morajo s posebno skrupulo dokazati svojo marksistično predizobrazbo in prepričanje, preden jim dovolijo znanstveno delo.

Temu preganjanju literature bi lahko dodali še marsikaj značilen primer. Nedavno je neki ameriški sodnik prepovedal Voltajrejeve spise kot nemoralne, dočim je hotel njegov skandinavski tovariš iz podobnih razlogov zabraniti biblijo. V Belgiji se pravkar vrši hud boj zaradi literarne cenzure z ozirom na zakon o šundu, ki se v marsičem zlorablja. Kdo v času radia, aeroplanov, elektrike in nagle cirkulacije človeških misli in dogodkov po vsej zemeljski krogli, koketira s filozofskimi nazori in literarnim okusom samostanskih patrov 17. stoletja? Kdo naj zabranjuje dela velikih mislecev in umetnikov, ki so visoko povzdignila čut človeške dostojanstva in odprla iskajočemu duhu nova ozorja?

Boljševizem je pokazal, da je lahko takozvani napredki od nizkoltega strahu pred velikani človeške inteligence »sramoten korak v barbarstvo. Preganja literatura, v resnici pa sramoti svobodno človeško misel, čije plod so tudi vse socialne ideologije!

Prvo leto Slovanskega instituta v Pragi

Pobudo za ustanovitev Slovanskega instituta v Pragi je dal prezident Masaryk. Po njegovih besedah nima ta zavod samo nalogo znanstvenega proučevanja slovanskih narodov, marveč mora organizirati tudi praktično, zlasti ekonomsko zblizevanje Slovanov. Institut je bil prav za prav ustanovljen šele leta 1928 in njegova »Ročenka«, ki je izšla nedavno, nas seznanja s prvim letom njegovega dela.

To delo se je sukalo predvsem okoli notranje organizacije instituta. Za široko javnost je to malo zanimivo. Sedaj se skuša urediti njegova knjižnica, ki je dobila krasne prostore. Zunanje ministrstvo je nakupilo ogromno knjig iz vseh slovanskih literatur; vrhu tega se v inštitutu združijo tudi druge, že obstoječe slovanske knjižnice v Pragi in razni arhivi, med katerimi je ima ruskih. Knjižnica Slovanskega instituta ima naslednje oddelke: češkoslovaški, ruski, ukrajinski, beloruski, poljski, bolgarski, srbohrvaški, slovenski, lužičko-srbski, splošno-slovanški in neslovanški oddelki.

Samo ruski odelek šteje 119.223 zvezkov plus nekaj tisoč knjig, ki še niso registrirane. To je po vsej verjetnosti že zdaj največja ruska knjižnica izven Rusije. Preseneča množica raznih knjižnih redosti in starih periodik. Med drugimi je tudi slovenski odelek zelo bogat, ima skoraj vse naše periodike.

Predsednik Slovanskega instituta je svetovno znani raziskovalec slovanske preteklosti prof. Lubor Niederle.

»Peterburskoe Slavjanskoe Obščestvo«

Ime tega društva se je v preteklosti med Slovenci češče omenjalo: danes je samo še spomin. V zadnjih mesecih so umrli trije njegovi uzledni člani, poslednji mohikanci starega ruskega »slavjanofilstva«: A. J. Sobolevskij, A. V. Vasiliev in knez D. P. Goljčyn - Muravlin. Ob tej priliki posveča P. Byvalkevič v listu »Rssia i slavjanstvo« z dne 10. t. m. nekoliko vrstic temu skoraj že pozabljenemu društvu.

Njegovi začetki segajo v leto 1858. Ustanovil ga je krožek oseb s prof. M. P. Pogodinom na čelu. Nastalo je kot reakcija proti bolem, ki so se takrat pojavili na Ruskem zoper slovansko misel. V svojih prvih letih se je društvo omeilo v glavnem na pomoč Bolzarom. L. 1867., ob priliki velike razstave v Moskvi, je priromalo na Rusko mnogo zapadnoslovanskih rodoljubov, ki so navezali tesnejše stike z Rusi. Takrat se je ustanovil v Moskvi Slovanski komitet, a l. 1868 je vzniknil petrogradski odelek tega komiteja. Slovanski komite je mnogo deloval za duhovno zblizevanje Slovanov. Izdal je knjige o slovanskih narodih, slovnice, prevode, širil znanje ruščine med ostalimi Slovani, zalagal »Slavjanski zbornik.« Vstaja v Bosni in Hercegovini l. 1875 je njegovo delovanje še razširilo. Na njegovo pobudo se je nabralo 900 tisoč rubljev za pomoč temu delu Jugoslovanov; komitet je poslal v Bosno poseben sanitetni oddelki in četo prvostolovcev.

L. 1877 je bil komitet preobnovan v »Slavjanskoe Blagovritelnoe Obščestvo«, ki je predvsem nudilo denarno pomoč dijakom iz slovanskih dežel, ki so hoteli studirati na Ruskem. (Te pomoči se je poslužilo tudi več Slovencev; nekateri so ostali do smrti na Ruskem. Op. ured.) Član tega društva je bil tudi F. M. Dostojevskij. V 25 letih je društvo zbralo in razdelilo v slovanske namene 3 milione rubljev.

L. 1900 je društvo razširilo svoj program, v smislu tesnejših duhovnih vezi med Rusijo in ostalimi slovanskimi narodi (dan sv. Cirila in Metodja), sprejemalo goste in samo pošiljalo svoje člane k zapadnim Slovanom, prirejalo propagandna predavanja i. t. d.

Vse to je minilo. Revolucija je zatrla vsako delo za slovansko vzajemnost v Rusiji; staro slovansko propada in naslednji delavci iz Slavjanskega Obščestva odhajajo drug za drugim v zrob.

Križa v »Matici Srpski«. Najstarejše srbsko kulturno društvo »Matica Srpska« se nahaja že nekaj časa v notranji krizi, ki ima zanimivo ozadje: Dočim se starejša generacija njenih sodrušnikov oklepa stare nacionalistične ideologije, se zdi, da skušajo mlajši bolj povdariti njen regionalen značaj »Maticine« in ustvariti iz nje središče nove vojvodinske kulture. (O vojvodinskem kulturnem regionalizmu smo nedavno razpravljali v »Jutru«.) Dne 1. septembra bo v Novem Sadu občni zbor, ki bo pokazal, katera struja bo določevala nadaljnje delo v »Matici Srpski«. Iz tabora mlajših označujejo krizo tako-le: »Križa leži v neorientiranosti o ciljih in nalogah »Matičnega« dela po osvobojenju pod novimi pogoji v nacionalni državi in z ozirom na boj raznih kultur, ki se še vedno vodi v Vojvodini.«

»Jenufac v francoščini. Po velikem uspehu, ki ga je imela »Prodana nevesta« v pariski operi Comique, se zdi, da so češki glasbi dokončno odprla pot do nezapljive Francoze. Tako je že preveden v francoščino libreto Janačkove opere »Jenufac«, ki se bo vprizorilo po vsej verjetnosti v Veliki operi. Pripravlja pa se tudi Dvořakova »Rusalka«. Čehi so zadovoljni tudi s praktičnimi uspehi svoje smotne kulturne propagande v inozemstvu.

Genij in genialnost. Lombrosove teorije o zvezi med blaznostjo in duševnimi boleznimi so danes že precej modificirane, vendar zdravniki še vedno vztrajno raziskujejo posamezne pisatelje in umetnike s stališča psihopatologije. Pravkar je izšla v zbirki »La Renaissance du Livre« studija dveh francoskih psihiatrov Paula Voivenela in Luciena Lagriffeya »Sous la signe de la P. G. La folie de Guy de Maupassant«. Izčrpana razprava daje dokončne sodbe in sklepe o razvoju duševne bolezni pri enem najpopularnejših francoskih pripovednikov, avtorju »Lepega strička« in drugih romanov ter mojstru realistične novele. Guy de Maupassant je umrl za progresivno paralizo, ki si jo je nakopal l. 1876 in ki se je očitovala v občutjih strahu (novele »On«, v izpremembah značaja (glej roman Mont-Oriol in novelo »Svette«), v idejah negacije in neumnosti, v halucinacijah (»Horla«) in naposled v slabomnosti. Avtorja razpravlja tudi o vplivu bolezni, v tem primeru sifilide, na inspiracijo in umetniško ustvarjanje.

Dopisi

DOBOVA. Hvalevredni uvidevnosti kraljevnega šolskega odbora je pripisati, da se šolsko poslopje vsake počitnice izboljšuje. Ta uvidevnost pa se ne omejuje samo na zunanost šole, temveč tudi na notranji ustroj, kar sodimo po uvedbi paralelke v prvem razredu, ki je gotovo nekoliko dvignila proračun. Gotovo se bo odločil tudi za vzporednico v drugem razredu, kjer bo preveč otrok. — Pohvalno se sodi ukrep sedanjega upravnika Čateških toplic, ki je znižal cene pri hrani. Točna in cenena postrežba ter vladnost napram gostom bodo najboljša reklama. — Mlekarna blizu železniške postaje stoji še vedno vneto in prazna v opomin vsem, da je le v slogi in razumnem gospodarstvu moč. — Lep ckrasek za Dobovo smo dobili z novo zgrajeno hišo g. Antoloviča. Solidno zgrajena hiša je tudi dobra reklama za graditelja.

Iz Rogaške Slatine

Sredi avgusta.

Naša Slatina ne vživa zaman slovesa prvovrstnega zdravilišča izven meje naše države. Urejena je, izvrstno obiskana in nudi zares blag odpočitek. Okoli vrelcev je koncentrirano vse. Krasi park pred zdraviliščem je vedno poln setalcev, ki tvorijo zelo pestro sliko. Tu vidiš mlado in staro, vojaške uniforme in redovniške halje se mešajo med elegantnimi toaletami. Gostje so zanimivi po jeziku in fiziognomiji. Košate in majajoče se Švabice iz Banata in Bačke so stalna simpatična pojava v Slatini. Čuješ mnogo madžarskega, srbohrvaškega, nemškega in tudi nekaj italijanjskega vmes. Tam v »Triglavu« so se utaborili poljski židje, ki vzbujajo po svoji zunanosti in gestah precej pozornosti. Znanec ni mnogo. Kar pa jih je, so stari in stalni posetniki kakor n. pr. Don Bulič, znameniti arheolog iz Splitskega g. Jean Schrey iz Ljubljane, ki sta častna gosta Slatine. Moda ni pretirana, vsekakor pa zelo dostojna. In v drevedu proti kolodvoru vidiš večkrat tudi brate z juza, ki komodno polegajo na svojih ovčjih kožulih po klopih in pijo zdravilno slatino.

Do sedme jutru je Slatina pokojna, vidiš pa tudi že pred to uro posamezne setalce po gozdu. Potem se začne oživljati promet pri vrelcih. Gostje prihajajo in zatevajo prvi »zajtrk« slatino. Eni pije hladno, drugi toplo, tretji pridevajo raje soli. Potem se začne šetanje in kmalu po 8. uri zaigra izborna vojaška godba. Prav je, da se izbirajo domače kompozicije, da jih čujejo tuji. Posebno privlačne je čez dan Bizjakov paviljon, kjer se dobe poleg raznih sladkosti slavno znani slatinski oblati. Zjutraj pomagata tam tudi ga. Podkrajskova - Harambaševa. »No vendar enkrat domač obraz iz starih časov.« me ogovori. Pa ti je kar žal, da ne moreš pozdraviti še njega, Harambaše, ki nam je prezgodaj odšel na drugi svet.

Po zdraviliških uradih je dela čez glavo, zlasti v stanovanjskem odseku, kjer so zadnje dni pošteno v zadregi zaradi stanovanj. V ostalem: Prav nič se ni čuditi če silijo ljudje tako v Slatino. V tako dobro in lepo urejenem zdravilišču se človek res izvrstno počuti, pa naj je odlihi še tako kratek.

Higijenski muzej

Higijenski muzej daje prav vse potrebno znanje za povzdigo zdravstvene kulture v njenih najvažnejših panogah. Nauk o higijeni se opira v glavnem na sledeča tri znanja: 1. Poznanje ustroja in delovanja človeškega telesa. Kako obudujemo moderno tehniko, naprave, katerih delovanja nam je večkrat pravo čudo. Zanimamo se zlasti za vsak nov pojav strojne in elektro-tehnične vede, kemije itd. Kako površno in neznanost pa je ljudsko znanje o najbolj umno sestavljenem »živem stroju« — človeškem telesu. Kako lahko se v telesu kaj pokvari, če ga človek sam ne pozna dovolj, čega prekomerno izrablja, premalo neguje ali celo zanemarija. Važno je tudi dejstvo, da pokvarjenih delov ni mogoče zamenjati, kvečjemu se jih more popraviti. 2. Drugo, kar se zdi zdravemu človeku velikokrat kot balast, je pravilno življenje. Kako nerazumno dela danes marsikdo s svojim telesom. Kako razmetava mlad in zdrav s silami, katerih v jeseni življenja tudi s pravilnim življenjem ne more več uveljaviti. In kako malo se zanima za dobrite pravilnega in zle posledice nepravilnega življenja. 3. Enako važnost kot poznanje telesa in pravilno življenje je poznanje naše okolice, miljeja, v katerem delamo in živimo. Ne sme nam biti vseeno, kakšno je naše stanovanje in njega okolica. Vedeti moramo, da prenaša mrčes nalezljive bolezni, da se nahaja v prahu milijarde bolezenskih kalit. To troje znanje tudi higijenski muzej na jesenski razstavi vselejema od 31. avgusta do 9. septembra v Ljubljani.

Iz Kostanjevice

ko — Tujski promet. Splošno se domneva, da je tujski promet v letošnjem letu za ostal za lanskim, kar pa ni res. Poleg običajnih gostov iz Ljubljane, Maribora, Dunaja in Münchena so nas letos obiskali tudi gostje iz Stuttgarta, Zagreba, Kamnika, Kočevja in celo en gost iz Kitajske ter ena družina iz Japonske. Seveda slednji niso prišli naravnost, nego le po naključju in ob prepotovanju čez našo državo. V cellem se je doslej pri nas dalje časa zadrževalo in se deloma še nahaja nad 65 letovščarjev, kar je dokaz, da tujski promet narasča in bi se gotovo še bolj dvignil, če ne bi primanjkovalo stanovanj. Zapustila sta nas sicer dva urada: finančna kontrola in davčni urad, pa se nič ne pozna na razpoložljivih prostorih. Čemu neki se nekdanji prostori davčnega urada ne adaptirajo za goste? Promet je precej dvignila tudi gradnja nove ceste zaradi številnih delavcev in strokovnega osebja ter vodstva gradbe. ko — Nesreča. Pri gradbi nove ceste se je na progi Oštrc-Črnača vsa smrtno ponesrečil delavec Damjan Busleta iz Starega grada (srez Benkovač). Pokopan je bil v soboto na pokopališču na Ostrcu.

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Ce pa je oglas priložnostno do 3 Din. Ce pa je oglas priložnostno do 3 Din. Teletonske številke: 2492, 3492

Malim oglasi Kdor hoče da se mu pošlje ali kako drugo informacijo tičečo se malih oglasov naj priloži v znakmah 2 Din sicer ne bo prejel odgovora!

CENE MALIM OGLASOM:

Zenitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Vse pristojbine je upoštevati ob enem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. St. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službe dobi

Prodajalka za trgovino kosnega blaga v večjem kraju na Dolenjskem krajem s 1. oktobrom. Plača po dogovoru. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Znanost« 27363

Spretno moč za vodstvo manjše trgovine s šivalnimi stroji, kolesi, gramofoni in sramen oprejo. Potreba je nekaj kavčev ali primernega jamstva. — Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Aginost« 27362

3 pomočnike za sobolikarstvo in plekarsko sprejem. — N. Jezek, Trilj. 27363

Trg. pomočnik dobro izurjen telegrafski sprejema Franc. Štupica v Ljubljani, Gosposvetska 1. 36311

Učenko sprejem v trgovino z mešanim blagom v bližini Ljubljane s primerno šolsko izobrazbo. Pogoj poštena in dobra računarnica. — Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Priloga in poštena šola« 27313

Steklar. pomočnik (izvredna vajenca), zmogljiv vseh steklarskih del na stavbah in v pripravi vseh šip, dobi takoj službo. Poudarba na: Ferd. Hlebč. Kranj. 27295

Poslovodjo za škarinjo v Kragujevac, ki se spozna na stroje in njih uporabo, iscem. Imeti mora močnejši izpit in spravevali in dobri priporočili. Naslov takoj Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Poslovodja« 90. 27290

Trg. vajenca s potrebno šolsko izobrazbo sprejema Ivan Ban, trgovec, Brežice. Hrana, stanovanje v hiši. 27282

Vajenca za krmarsko obrt sprejema takoj Eljirij Eber, Ljubljana, Kongresni trg 7. 27280

Krznar. pomočnik dobi takoj mesto. Pismene poudarba pod »Krznarje« na oglaš. odd. »Jutra«. 27279

Vajenca inteligentnega, ki bi imel veščje iz mehanike, sprejem. Biti mora pošten in priden, imeti odlično šol. spravevala in dober posol. A. Rasberger, Ljubljana, Miklošičeva 34. 27273

Gaterista samostojnega, iscemo za polnoletnega, nastop takoj. Poudarba na podružnico »Jutra« v Mariboru pod »Sarna taga«. 27234

Sirarja večjege v izdelavi mehkega in trdega siru, sprejem. Poudarba z navedbo plače vsakihi na Panonija, Delonovac. 27154

Soboslikarskega pomočnika sprejem takoj. — Soklič, Kranj. 26888

Praktikantinja večje strojnega, nemščine in serbohrvaščine, z izkazano zahteva šolskega izpreževala, isče J. Zumbovič — Ljubljana, Miklošičeva 147. 27401

G. Th. Rotman:

Gospod Kozamurnik in njegov avtomobil

Da, uboga kravica je imela res hudo oteklino na hrbtu. »Rezati bo trebac, je dejal gospod Kozamurnik in s kmetovo pomočjo splezal kravi na hrbet. Nato je iz vlekel nožič, ki je bil oster kakor britov, in sarezal...

Gradbenega poslovodjo

popolnoma vztrajnega v tej stroki in v vseh k tej stroki pripadajočih posla. Sprejem za Gorski Kotar. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Poslovodja«. 27469

Pletilja spretna in marljiva, dobi službo. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27426

Pletilje in učenke sprejem. M. Verhek. Gosposvetska c. 65, Zg. 51334. Ljubljana 7. 27432

Hišnika strogega, ki bo opravil tudi druga hišna dela, sprejem. I. Predovič, Poljanec, cesta 78. 27408

Korespondentinja popolnoma samostojno, izurjeno strojnega, sprejema takoj Josip Lindič, Ljubljana, Poljanec nasip št. 10. 27420

Natakarico želne znanosti sprejema goslinca »Napoleon«, saška cesta 4. 27344

Perfekt. kuharico isčem za na Gorenjko. — Kuharica, zmogljivega jezika, imajo prednost. — Priloga in poštena šola. 27313

Kavarniškega vajenca sprejem s hrano in stanovanjem. Kje, pove oglaš. oddelku »Jutra«. 27447

Deklico sprejem v trgovino. Poudarba pod »Praktikantinja« na oglaš. oddelku »Jutra«. 27445

Uradnico za bravsko in nemško korespondenco, iscemo za pogodbeno in trajno namestitev. Prednost imajo one z znanjem slovenščine. Samo moči, ki znajo brzo in brezhibno pisati na stroji, naj pošljejo z roko pisano prošnjo poudarba v hrvaščini in nemškem jeziku z navedbo zahtevane plače in čim prejšnega vetona na »Titane d. d., Kamnik«. 26638

Lesna industrija in stolarna Viktor Tomičič v Tebarjih pri Celju se udeleži s svojimi proizvajalci in lastniki strojnega in rokarskega razstava v Pokopljani, katera se bo vršila od 1. do 8. septembra t. l. Pripravljeni so na vsi strani seboj zastopati tudi kake druge tvrdke proti malim odškodnini. Tozadevne prijavite direktno na gornji naslov do 30. t. m. 27329

Čevljarskega pomočnika in vajenca sprejem takoj. Brodnjak Ivan, Videm 43. Dobroplače. 27303

Postrežnico ki bi lahko praša doma, sprejem za 1 dan v točno. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27356

Starejšega moškega ki je vreden vrta, malo mizarstva ter hišnih del. Iščo večje podjeje na družini. — Poudarba z zahtevki plače na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Solidno moč«. 27370a

Gospod mladi, inteligentni, želi postaranske službe proti nizki plači. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vesten in trezen«. 27412

Zastopnike ki želno obiskujejo vsa vrsta in strojnega posla. Iščemo. Poudarba pod »Vestni postaranski zaslužek« na oglaš. odd. »Jutra«. 27446

Kuharico sprejem k boljši družini z oseb, poleg soharice. Plača dobra. Pošaniilo: »Posredovalnica Mrak na Sv. Petra cesti 8. 27344

Prva oblast. koncesionirana šoferska šola Camerik, Ljubljana (Jugoslavija), Dunajska cesta 36. Telefon 2296. Strokovnjaki teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega 254

Nemščino poučujeta in prevaja bivši učitelji. Poudarba pod »Konverzacija« na oglaš. oddelku »Jutra«. 27393

Kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Zakonski par brez otrok ki se razume tudi na obelavje vrta. Iščemo v novost stanovanje kot hišnika. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27306

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Vestna modstinja

dobi stalno službo kot voditeljica potražnice. Ozira se le na prvotne moči z najboljšimi referencami. Poudarba kavejina Din 5-6000. Poudarba na podružnico »Jutra«. Celje pod znakom »Diteljica«. 27244

Kamnosek ki razume tudi izdelavo nemškega kamna in sejeja žrk, dobi službo takoj. Poudarba pod »Kamnosek« na oglaš. oddelku »Jutra«. 27267

Dva čevljarska pomočnika dobro izvešana in vajenca sprejem takoj z večo osebno. Janko Miazil, Raka 103, pri Krškem. 27241

Milnarskega pomočnika mladege in treznega, poštenega, sprejem. Hrana in stanovanje v hiši Plača po dogovoru. vstop takoj. Al. Bizjak, Moste, p. Zirovnica Gor. 27371

V več pletiljk dobro izurjenih, takoj sprejem. Naslov pove oglaš. oddelku »Jutra«. 27370

Kuharico ki bi opravljala še ostale gospodinske posle, sprejem. Poudarba z navedbo plače pod Gosposvetska na oglaš. oddelku »Jutra«. 27354

Postno pomočnico zaenljivo, samostojno moč isčem. Poudarba in zahteva poslati pošti Store. 27369

Vajenca za sedlarico in hifar. Obrt sprejema Wilan. Kolobrevska 35, Ljubljana. 27379

Zastopnike (ce) za poest privatni odjemalce, za prodajo zlata in srebrne robe za odpravo isče »Alem« k. d., Zagreb, Nikolajeva ul. 7/1. Potrebna je kavčija ali garancija 15.000 Din. 27148

Izurjena šivilja vajenca vseh del, prija in obkaj, gre na doma. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27345

Lesna industrija in stolarna Viktor Tomičič v Tebarjih pri Celju se udeleži s svojimi proizvajalci in lastniki strojnega in rokarskega razstava v Pokopljani, katera se bo vršila od 1. do 8. septembra t. l. Pripravljeni so na vsi strani seboj zastopati tudi kake druge tvrdke proti malim odškodnini. Tozadevne prijavite direktno na gornji naslov do 30. t. m. 27329

Čevljarskega pomočnika in vajenca sprejem takoj. Brodnjak Ivan, Videm 43. Dobroplače. 27303

Postrežnico ki bi lahko praša doma, sprejem za 1 dan v točno. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27356

Starejšega moškega ki je vreden vrta, malo mizarstva ter hišnih del. Iščo večje podjeje na družini. — Poudarba z zahtevki plače na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Solidno moč«. 27370a

Gospod mladi, inteligentni, želi postaranske službe proti nizki plači. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vesten in trezen«. 27412

Zastopnike ki želno obiskujejo vsa vrsta in strojnega posla. Iščemo. Poudarba pod »Vestni postaranski zaslužek« na oglaš. odd. »Jutra«. 27446

Kuharico sprejem k boljši družini z oseb, poleg soharice. Plača dobra. Pošaniilo: »Posredovalnica Mrak na Sv. Petra cesti 8. 27344

Prva oblast. koncesionirana šoferska šola Camerik, Ljubljana (Jugoslavija), Dunajska cesta 36. Telefon 2296. Strokovnjaki teoretični pouk in praktične vožnje na različnih modernih avtomobilih, s pričetkom vsakega prvega 254

Nemščino poučujeta in prevaja bivši učitelji. Poudarba pod »Konverzacija« na oglaš. oddelku »Jutra«. 27393

Kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Zakonski par brez otrok ki se razume tudi na obelavje vrta. Iščemo v novost stanovanje kot hišnika. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27306

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Službe isče kateri trgovci na delu sprejme v 14 letnega dekca, ki je dovršil 1. razred mešan. Iščo ženo in sira. Deček je priden in dovolj razvit. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Dobro delo«. 27429

Kuharica

25 let stara, s prvotnimi spravevali, isče mesta pri boljši družini v Ljubljani. Nastop s 1. septembrom ali prej. Pismene poudarba z navedbo plače na oglaš. odd. »Jutra« pod »Dobra moč« 36. 27386

Dobra kuharica starejša, isče mesta za takoj. Poudarba pod »Kuharica« 94 na oglaš. oddelku »Jutra«. 27294

Kot skladiščnik isče stalno mesto v Ljubljani. Poudarba z navedbo plače na oglaš. oddelku »Jutra«. 27319

Pekovski pomočnik želi službo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27342

Absolventka širih znanstvenih delovnih listih, želi vstopiti za praktikanstvo v pisarno ali za učeno v manufakturno trgovino. Zmčna je slovenščina, nemščina in hrvaščina. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« v Mariboru pod »poštena«. 27372

Absolvent gradbene rokodelske šole, ki ima tudi trgovsko nazivno tehnično, 2 broniranih odličnik. Želi mesto. Cenj. poudarba pod Trajno mesto na oglaš. odd. »Jutra«. 27323

Dekle poltelnih starih, ki je absolvirala dve moščenki in prav dobrim uphom, želi vstopiti kot učenka v trgovino z mešanim blagom. — Mara Novak, Maribor, Kolesarska ul. 41. 27383

Blagajničarka engros trgovine, poštna, zanesljiva oseba, isče službo. Poudarba pod »R. G.« na podružnico »Jutra« Maribor. 27338

V Dalmaciji nameščena kn'govodnja, popolnoma veča slovenskega, serbohrvaškega in nemškega jezika ter vseh pisarniških del, trgovske in duštirske stroke. Želi mesto v Sloveniji. Naslov v oglaš. od. »Jutra«. 27334

Mlad inteligent želi večerne službe samo za hrano. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Inteligent«. 27411

Šofer Primorec vreden, zanesljiv, sprejem vsako delo. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27430

Pekov. pomočnik mladi, priden in pošten, isče službo za hišja ali mizarja. Nastop takoj. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27431

Mladenič trgovsko nabavčen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Mladenič vsestran ko izobražen, isče kakršnokoli službo; potreba 10.000 Din karvice. Dopise pod »Mladenič« na oglaš. odd. »Jutra«. 27404

Službo gospodnje k boljši manjši družini a' l. samostojno, sprejem. Iščo vdova. Nastop lahko takoj. Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod »Vdova«. 27418

Trg. pomočnik

s 16-letno prakso, verziran s špecerjiki, delikatessi, galanti, nürnbergski, kraki in barvarski stroki, dober aranžer, isče namestitev. — Cenj. poudarba na Rudolf T. Galič, Varaždin. 27457

Natakarica stara 24 let, želi premeniti mesto takoj ali s 1. septembrom. Gre samo v boljšo gostilno ali restavracijo kjerkoli v Sloveniji. — Poudarba na oglaš. oddelku »Jutra« pod znakom »Promet 2«. 27459

Prodajalka verzirana v manufakturni in mešani stroki, želi premeniti službo, reflektira na mesto. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27457

Prodajalka verzirana v manufakturni in mešani stroki, želi premeniti službo, reflektira na mesto. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27457

Puhasto perje kg po 38 Din razposiljen po povzetju najmanj 5 kg. potem čisti bel puh po Din 300 kg L. Brovčič, kemika čisti perja. Za grob. Illica 32. 188

Spomenico pravega jugosl. vesekolekoga zleta v Ljubljani prodam za 220 Din poponoma novo. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27339

Štedinik iz pešice, dobro ohranjena, prodam. Kovič, Družtvena 6. Udmat. 27270

Brivca s lokom želim ali prodam inventar. Zalokarjeva 10. Ljubljana. 27252

Zapraviljček voz z usnjeno stebro, pripraven za prevoz pošte ter odprt, zapraviljček, oba s oljnatimi osmi, prodam po ugodni ceni. Na oglaš. pri Mihaelu Omahnu v Vinski gori. 27368

Otroški vozček dobro ohranjen, po am. — Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27346

Imam večjo množino lanenega semena Interesni naj se obrnejo in poudarba je poslati, kolikor plačajo za kilogram, na J. Grlic, Trebnje, Dol. 27369

2 stekleni omari za na poln, novi, marmornata tehnična, 2 bronirani odličnik za meruino in še več drugih stvari radi celovite ugodno narodraj. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27378

Paviljon pripraven za vako obrt a' l. trgovino z izložbo prodam. Zalokar, Gosposvetska 8. 27406

Radioaparati 4evni prodaja za 1200 Din Heikl Karl, Ljubljana VII. Medvedova ul. 36. 27420

Motorno kolo Harley-Davidson, 350 ccm, kompletno opremljeno, z originalnim socius-odetjem, malo voženo, v brezhibnem stanju, radi denarnih težav, kožo zelo poceni prodam. Na oglaš. v garaži Štupica, S. Somska ulica. 27338

Najnovejša BSA in Wanderer motorna kolesa na »a' g' pri Pavel Stele, družba s o. z. v Ljubljani. 27327

Ford-avto (osebn), predstavlja model, dobro ohranjen, napredaj. Naslov v oglaš. odd. »Jutra«. 27440

Avtokaroserije in vozove izdeluje Kunstler, Ljubljana. Lepi pot i, pri tobačni tovarni. 27405

Avto-Fiat 501 štirivedra, z zelo dobrem stanju, ugodno prodam. — Alko. 27474

Kolesa Dirkalno kolo novo, ugodno prodam. Selo 18. 27362

Moško kolo znamke Dirkop, Gradec, zelo močno in dobro ohranjeno prodam. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27361

Wanderer kolesa nova, stalno na zalozni pri Pavel Stele, družba s o. z. v Ljubljani. Kanjelijeva ul. 3. Predprijateljci stazen pogost. 27336

Dirkalno kolo 10 kg težko, skoraj novo. H kolen dam tudi zavore, 2 svilena tubulara in pripadajoče ključje. Cena 2300 Din. — Poizve se pri Jos. Cehlar ml., Dunajska cesta 63. 27384

Kupim Tehtnico za trgovino, dobro ohranjeno, nosilnost 10 do 15 kg, kupim. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 27191

Bloškop-aparat ki ni v rabi, z 20 metri daljine, z vojni deli razen toka, kupim. Zahtevam poskušajo. Navedite cenno. — Radisav Matijević, Ravna Reka, Čuprija. 26921

Trgovino gostilno in posestvo all brez, dobro upokupim. Poudarba na Anton Kuznik, St. Lovrene, Vel. Loka, Dolensko. 27365

Japonsko vazo starinško, veliko in lepo, ter lepo starinško uro kupim. Pismene poudarba na: Ivan Šiška, Ljubljana, Selska telkova 4. 27376

Drobilec kamena (Steinbrecher), dobro ohranjen, kupim. Poudarba na: Ivan Šiška, Ljubljana, Selska telkova 4. 27376

Kupim Tehtnico za trgovino, dobro ohranjeno, nosilnost 10 do 15 kg, kupim. Naslov v oglaš. oddelku »Jutra«. 2719

Gospodični
19 in 17 let stari, solita do-
pisovati v svrhu razvedrila.
Cenj. dopise na poštnico
»Jutra« Maribor pod »Triglav
vedrilo.« 27385

Partnerico
na leto, trajno prijatelj-
co - ušitka željno, lače bolj-
ji gospod. Dopise, če je
mogoče s sliko, na oglase
oddelek »Jutra« pod »Triglav
moj dom.« 27429

Zenitve
Samostojen obrtnik
v Ljubljani, mlad, intelli-
genten, znan, doberor-
čen, čedne znanosti, šeli
rečnega znanja v svrhu ženi-
tve s mladenko, naobra-
zeno in plemenito ter čiste
preteklosti. Le rene dopise,
po možnosti s sliko, na ogl.
odd. »Jutra« pod »Pošte-
njak 27.« 27411

Gospodična
stara 36 let, brez pramoje-
nja, želi v svrhu ženitve
znanstvo. Vdovec ni vklju-
čen. Ponudbe pod »Dobrota
gospodična« na poštnico
»Jutra« Maribor. 27375

Železniški uradnik
II-II kategorije, 38 let star,
več letnega službenja, želi
znatno znanje radi, ki bi
ponudbe na oglase, oddelek
»Jutra« pod »Čakana.«

Vdovec
46 let, posestnik v bližini
Ljubljane, se želi poročiti
s staro ženo, ki bi imela
vsaj 16.000 Din go-
vovine. Dopise na ogl. odd.
»Jutra« pod »Bodočnost 46.«
27448

Živeč v inozemstvu
iščem tem potom v svrhu
ženitve znanja v dekletu,
staremu do 25 let. Katera
želi v inozemstvo, naj piše
na oglasni oddelek »Jutra«
pod šifro »Arta.« 27470

Clasbila
Pianino
at. kratek glasovni kupin.
Kren, Maribor, Jezdarska
ulica 8. 27341

Klavirji
Birokvalitno popravilo klavir-
jev in harmonijev, kakor
tudi žeto ugašenje iz-
gotavlja najceneje tovarna
klavirjev Warbinek, Ljubljana,
Gregorčičeva 5 (v bli-
žini) 27381

Živali
Airedaleterrier-ja
eno leto starega, plemenite
krvi, ki je dobil na razstavi
I. priznanje, proda lekarnar
Hlevar, Vrhnika. 27300

Psa Dobermana
čiste pasme, prodam radi
odpovedanja. Naslov v
oglasnom oddelku »Jutra«.
27392

2 - 3 težke konje
kupim eventual. zamenjam
za manjše. — Ponudbe na:
Peter Majdič, Celje. 27374

Angora - mačka
bela, se je izgubila. Ojdi
naj se proti nagradi Sv.
Petra cesta št. 28. 27424

Mlad volčji pes
ki ališni na ime »Song«, se
je izgubil. Najditi se na-
proda, da ga vrne proti na-
gradni na naslov. Iva n
Ogrin, Ljubljana, Gru-
barjevo nabrežje št. 8.
27394

Pisalni stroji
Pisalni stroj
skraj nov, švedska znam-
ka »Haldia«, napredaj. Na-
slov v ogl. odd. »Jutra«.
27443

Stroji
Za žago venecijanko
kompletno šeleže, takozva-
ni »svetki«, za ceno 5000 Din
napredaj. Ponudbe pod »Na
kovaški prog« na oglasni
oddelek »Jutra«. 27358

Ravnalni stroj
(Ahrimachine) v dobrem
stanju posejnim prodam. —
Pisarna vprašanja na ogl.
oddelek »Jutra« pod šifro
»Stroj 400.« 27072

Pletilni stroj
semkvalitni, št. 8, prodam
radi proučevanja pletilstva.
Naslov v ogl. odd. »Jutra«.
27392

Zahvala.
Za mnoge izraze iskrenega so-
čutja ob tragični smrti našega ne-
pozabnega

Ludovika Plevelja
uradnika licejske knjižnice

— kakor tudi za vence in cvetje, se
tem potom vsem najkopleje zahva-
ljujem.

Posebej se pa se zahvaljujemo
šolskemu prosveti, ki je svojega dol-
goletnega člana tako poštenjivo
spremila na njegovi zadnji poti.

Ljubljana, 14. avgusta 1929.
Zažujoča rodbina PLEVELJ.

Korespondentinja

ki obvlada perfektno slovenski in nem-
ški jezik, slovensko in nemško steno-
grafijo ter je zmožna vsaj nekoliko
hrvatskega jezika, se išče za takojšen
nastop. Ponudbe z zahtevo plače se
prosi na oglasni oddelek Jutra pod
»Merkur«. 10159

En gros Specijalna En detail
trgovina vozilčkov in koles

V zalogi kolesne opreme in igrače za otroke
Renoviranje koles, vozilčkov, in šivalnih
strojev Ceniki franko.

ZEMELROK OTON

Tržaška cesta — Glince Marilini trg 8

Bencinski motor
10 k. s., stabilni, prvovret-
ni ameriški proizvod, v
zelo dobrem stanju, ugodno
prodaj. Zadržite podrobn-
no ponudbo. Naslov: »Har-
vester«, oglasni oddelek
»Jutra«. 27071

Nov generator
na sesalni plin, prevzeto od
30 HP, proda Ivan Zupan-
čič, Zalogovnik, Leskovec -
Kriško. 27428

Lokomobila
10 atm., 35 S. P., pre-
vozna lokomobila 18 S. P.,
prevozna lokomobila 3 S. P.,
napredaj. Vse v naj-
boljem stanju. — Markoti,
Cankarjevo nabrežje 7/II. 27481

Stroj drobljnik
za črnilo in dva mala kotla
za kuhanje igračic poceni
napredaj. Naslov v oglas-
nem oddelku »Jutra«. 27473

Obrt
Franc Jager
tapetništvo
Sv. Petra nasip 29
Vam nudim najceneje čim-
ne, matrace, otomane, di-
vane in vose tapetnike iz-
delke. 180

Pozor
ženini in neveste!
ZIMNICE
(matrace), posteljne
mreže, železne postelje
(zložljive), otomane, di-
vane, in tapetnike iz-
delke nudim najceneje

Rudolf Radovan
tapetnik
Krekov trg št. 7.

Kam pa kam!
Vsi na zabo!
V nedeljo veči v Dravljah,
kjer se bo dobila dobra
kapljica in priglasitev v go-
stihni pri »Tonecu«. 27393

No, Jože,
kam pa danes?
Kam neki drugam, kakor k
P. Gradu, Akkordova klet,
kjer tojijo izvrstno kapljico
in kjer bo godbeni kon-
cert. Pojdi še ti, da nas bo
več. 27381

Kam v nedeljo?
K Anturju na Večte. Tam
bo velika vrtna veselica z
Irehanjem efektne loterije
kolesarskega društva »Zar-
ja«. Godba »Tri« Magister.
27417

Izgubljen
Ročna torbica
damska, rujava, se je izgubila;
I. K. od drogerije
Plovančič po Prečni ulici,
Dalmatinovi ulici do Kmet-
ske posejilnice. Vsebina:
sveženj ključev, razna ko-
respondenca. Posten najdi-
telj naj odna vsaj ključje pri
stavbeniku Missov v Ciga-
letovi ul. 13. 27394

Ročna torbica
iz volne se je izgubila od
šestjakobeke knjižnice do
vojašnice kralja Petra. —
Najditi se naproša isto od-
dati na Krekovem tegu 10,
Tekstilbaz. 27421

Nabava moke.
Direkcija državnega rudnika Velenje
nabavi na dan 22. avgusta 1929:

7.000 kg pšenične moke št. 0 G
3.000 » » » » 0 GG
5.000 » » » » 6
10.000 » » » » 4

Ponudbo je vložiti najkasneje do 22./8.
1929 dopoldne, katera mora biti kolko-
vana s 5 Din. Natančnejši pogoji se
dobe pri podpisani.

Iz pisarne Direkcije drž. rud. Velenje,
št. 7641/II. 10137

**Najboljši v materialu in kon-
strukciji in najlepši v opremi so**
šivalni stroji in kolesa
„Gritzner“ in „Adler“
za dom obrt in industrijo le pri

JOS. PETELINC
Ljubljana
solaj Pralarnega
spomenika ob vodi
Jauk vezanja brezplačno
Voletna garancija
Zahtevajte ponudbe

DOBER NAKUP
zviša Vaš promet, zato obiščite

Lipski jesenski velesojem 1929

Splošni, tehnični in stavbni ve-
leesojem 25.—31. avgusta
tekstilni velese-
jem 25.—28. avgusta
velesojem športnih
predmetov 25.—29. avgusta

Vsa pojasnila se
dobe pri častnih za-
stopnikih

za ljubljansko oblast: Stega, Ljubljana, Gleda-
liška 8. — Telefon 2925.
za mariborsko oblast: Dr. Scheichenbauer, Trg
Svobode 3.

ALA
»Patent Konrat
»AA aparat za
pasiranje paradiznikov.

Dobite ga v vsaki boljši trgovini z že-
lezno in pohištvom. — Proizvaja ga:
Braca Lenard, industrija metalne i dr-
vene robe, Šubotica.

SLIV
tresenih, za žganjekuho,
dobavljam vsako količino franko Ljub-
ljana—okolica à Din 160 za 100 kg.

CIRIL CUJON, SUNJA.

Vinski kamen
kupuje po najboljši ceni
ED. SUPPANZ, PRISTAVA

Underwood pisalni stroj uživa
svetovni sloves
Preko 2.000.000 strojev v rabl. Najbolj vpeljan v uradih! Na zalogi pri
Lud. Baraža, Ljubljana, Šelenburškova ulica šte. 6
Telefon šte. 2980

Globoko užaloščeni javljamo sorodnikom, prijateljem in znan-
cem tužno vest, da nas je za vedno zapustila naša ljubljena ma-
mica, gospa

Amalija Jurjove
soproga nadstrojnika in posestnika.

Po kratkem, mučnem trpljenju, previdena s sv. zakramenti za
umirajoče je nenadoma preminula v 64. letu starosti dne 10. av-
gusta, na posledicah operacije na kinkiki v Gradcu.

K večnemu počitku smo jo položili dne 13. t. m. na Leonhardt-
pokopališču v Gradcu v rodbinsko grobnico.

Nepozabni pokojnici ohranimo najtoplejši spomin.

Graz-Celje, dne 13. avgusta 1929.

Zahjuoče rodbine: JURJOVC, HÖNIGMANN, POLANČIČ.

Potrji globoke žalosti naznanjamo vsem sorodni-
kom, prijateljem in znancem žalostno vest, da nas je
naša ljubljena soproga, mati, stara mati, sestra, te-
ta itd., gospa

Mariia Babnik
trgovka, gostilničarka in posestnica

dne 13. avgusta 1929 ob 22. uri, po dolgi mučni bolezni,
v 58. letu starosti, previdena s tolažili za umirajoče,
za vedno zapustila.

Pogreb nepozabne se bo vršil v četrtek 15. avgu-
sta ob 6. uri zvečer z Fužin na pokopališču v Dev.
Mar. v Polju.

Maše se bodo brale v Dev. Mar. v Polju.

LJUBLJANA - FUŽINE, dne 14. avgusta 1929.

Josip Babnik, soprog. Josip in Rudolf, sinova. Angela, hčerka.
Ana Suhadolnik, sestra. Jernej Hlebš, brat in ostalo sorodstvo.

Nova avtobusna proga
Ljubljana-Rožna dolina-
Dobrova-Polhov Gradec

se otvori 15. avgusta
in sicer vozi ob nedeljah in praznikih
iz Ljubljane
ob 7.30 in 16.30;
iz Polhovgradca
ob 8.10 in 17.10.

Ob sredah in sobotah iz Ljubljane
ob 7. in 13.30;
iz Polhovgradca
ob 7.45 in 14.15.

Druge delavne dni vozi samo do
Dobrove:
iz Ljubljane
ob 7.30, 13.30 in 18.30;
iz Dobrove
ob 7.30, 14. in 19.

Postajališče pri Figovcu, Autopodietje
Magister. 10143

Sobne peči
Krušne peči
dobavlja in postavlja najcenejše
Keramična zadruga,
Ljubljana, Tesarska ulica šte. 3.

Zidarskega polirja
sprejemamo takoj. — Stavbenik Ročak
in drug, Trbovlje. 10157

Sadje in zelenjad
vsake vrste vkuhavajte samo
v originalnih weck-ovih pri-
pravah za vkuhanje. Zahtevajte
WECK-A
pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga FRUCTUS,
Ljubljana, Krekov trg 10. — Zastopstvo v Mari-
boru: Carl Lotz in Pinter & Lenard, Celje: Josip
Jagodič.

KDOR OGLAŠUJE,
TA NAPREDUJE!

Radio
Izveček iz programov
Četrtek, 15. avgusta.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glas-
be. — 10.30: Poljedelska ura (inž. Černe).
— 11: Koncert radio-orkestra. — 15: Re-
producirana glasba. — 15.30: Levstik: »Mar-
tin Krpan«, recitira g. Levar. — 16: Koncert
pevske zbor »Sava« z Jesenice. — 20: Kon-
cert trnovske cerkvenega zbor. — 21:
Prenos koncerta z unionskega vrta. — 22:
Napoved časa in poročila.

Petek, 16. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba.
— 13: Napoved časa, borzne vesti, repro-
ducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevi-
kov. — 20: Gospodinjstva ura. — 20.30:
Pevski večer g. Levarja, člana nar. gled. —
21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved
časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Re-
producirana glasba. — 20.35: Koncert učitelj-
skega pevskega zbor iz Ljubljane. — 21.50:
Poročila. — 22: Lahka večerna glasba. —
BEOGRAD 12.45: Reproducirana glasba. —
18: Koncert radio-kvarteta. — 20.30: Žena v
naših nar. pesmih. — 21.50: Kvartet. —
22.30: Poročila. — 22.40: V spomin smrti
vel. kralja Petra. — 23: Godba na harmoni-
ko. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glas-
be. — 19.05: Dramski večer. — 21: Prenos
programa iz Brna. — 22.20: Godba za ples.
— BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. —
19.05: Program iz Prage. — 21: Koncert vo-
jaške godbe. — 22.20: Godba za ples. —
VARŠAVA 16.30: Reproducirana glasba. —
18: Lahka glasba. — 20.30: Simfoničen kon-
cert. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. —
16: Koncert kvarteta. — 20: Dramski večer.
— Godba za ples. — BERLIN 17.30: Popol-
danski koncert. — 19.30: Koncert orkestra.
— 21.15: Štiričrno klavirске skladbe. —
FRANKFURT 20.15: Zabaven večer. — LAN-
GENBERG 17.35: Večerni koncert. — 20:
Koncert orkestra. — Sluhogira in lahka glas-
ba. — STUTTGART 16.15: Popoldanski kon-
cert. — 18: Koncert orkestra. — 20.15: Pro-
gram iz Frankfurta. — 22.15: Ruske prav-
ljice. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski
koncert. — 17.45: Prenos promenadnega
koncerta. — 20.10: Orkestralni koncert. —
Gigantska godba. — LONDON 20: Orkestralni
in pevski koncert. — 22.15: Koncert. — 23:
Plesna godba. — RIM 17.30: Popoldanski
koncert. — 21: Simfoničen koncert. — STOK-
HOLM 18.20: Reproducirana glasba. — 19.30:
Večerni koncert. — 21: Godba na harmoni-
ko. — 22: Orkestralni koncert lahke godbe.

Sokol
Sokolski zlet na Viču

Priprave za župni zlet, ki jih vodi viški
Sokol, so v polnem teku, kar dokazuje ne-
navadno živahno vrvenje v Sokolskem do-
mu večer za večerom. Vsi oddelki telovad-
cev in odseki pridno delujejo, da bo pro-
slava 20 letnice res dostojno uspeša. Slav-
nost bo obstojala v dveh prireditvah in si-
se bo vršila dne 31. avgusta slavnostna
akademija v Sokolskem domu na Viču na
čast vsem članom ustanoviteljem Sokola
in članom graditeljem Sokolskega doma.
Pri akademiji bodo sodelovali: telovadci,
sokolski pevski zbor in dramski odsek.

Glavna prireditve pa bo 15. septembra
na sokolskem letnem telovadišču. — Pred
kratim je razposlal Sokol na Viču vsem
župnim edincem prijavnice, ki jih naj točno
izpolnijo vrnejo najkasneje do 1. sep-
tembra t. l., da se lahko pravčasno pre-
skrbijo vse ugodnosti, ki so potrebne za
goste. Točne prijave glede telovadbe naj
društva sporoče župnemu načelniku, gle-
de ostalega članstva pa Sokolu na Viču,
da se more pripraviti telovadni prostor,
orodje, garderobe itd. Prijave naj bodo
točne in zanesljive, kajti če bo nastopilo
tako ogromno število telovadcev, kakor se
obeta, je vsaka malenkostna desorganizaci-
cija sila kvarna. Polovična vožnja po že-
leznicah za vse župne edince je dovolje-
na in velja za čas od 13. do 17. septembra
t. l. pod običajnimi pogoji. Prehrana se bo
organizirala po Sokolstvu naklonjenih go-
stlinah, kjer bodo cene povsod maksimirane.

Bratska društva zato ponovno prosimo,
da prijavnice točno izpolnijo, obenem pa
zainteresirajo sokolsko javnost v svojem
okolišu za to pomembno prireditve, da bo
župni zlet vreden svojega naslova. Vse žep-
lje in nasvete naj bratska društva čim prej
sporočijo Sokolu na Viču, ki bo šel vsakomur
v tem pogledu na roko. — »Zdravo!

Sokolski dom v Stepanji vasi, Marljivo
sokolsko društvo v Stepanji vasi je lansko
leto kupilo ob cesti pod Golovcem primerno
zemljišče ter letos tamkaj priredilo dobro
uspeši javni nastop. Sedaj pa razpisuje vsa
v poštev prihajajoča dela za zgradbo svoje-
ga doma. Najprej se namerava postaviti so-
mo telovadnico v velikosti 17 m dolžine in
12 m širine, v njej pa provizorični oder.
Stavba bo še letos končana ter v pozni jeseni
oddana svojemu namenu. Kasneje, ko bodo
dopuščala denarna sredstva, se bo dom pri-
merno dozidal.

Vzorna vrsta ČOS se udeležila propa-
gandne poti v Barcelono, kjer bo pred zbra-
nami vodniki španskih gimnazij pokazala
sokolski telovadni način. Tudi za sestavo te
vrste se bodo vršile posebne izbirne tekme.

Češkoslovaške Sokolice so z velikim
uspehom nastopile na telovadni slavnosti
finskih telovadcev v Helsinku.

40-letnica prvega vadiateljskega tečaja
na Češkem. Kmalu po ustanovitvi Češke so-
kolske zveze leta 1889, se je vršil pričetkom
avgusta tudi prvi njen vadiateljski tečaj, ki
je vsestransko uspel. Obiskovalo ga je 25
golenec, predavali pa so med drugimi se-
danji starosta slovenskega Sokolstva br. dr.
Scheiner in znani sokolski strokovnjak in
slikar br. Kožisek. — ČOS je nato leto za le-
tom prirejala vedno več tečajev. Ko pa si je
v stavbo Tyrševega doma v Pragi osiguru-
rala svojo streho, se sedaj tamkaj vrše za-
poredno tečaji za žane, članice, vodnike na-
raščaja in dece, prosvetne žole itd. Siste-
matičnemu vzgajanju vedno večjega števila
vadiateljev se mora češkoslovaško Sokolstvo
v mnogem zahvaliti na svojem ogromnem
razvoju.

Radio
Izveček iz programov
Četrtek, 15. avgusta.

LJUBLJANA 9.30: Prenos cerkvene glas-
be. — 10.30: Poljedelska ura (inž. Černe).
— 11: Koncert radio-orkestra. — 15: Re-
producirana glasba. — 15.30: Levstik: »Mar-
tin Krpan«, recitira g. Levar. — 16: Koncert
pevske zbor »Sava« z Jesenice. — 20: Kon-
cert trnovske cerkvenega zbor. — 21:
Prenos koncerta z unionskega vrta. — 22:
Napoved časa in poročila.

Petek, 16. avgusta.

LJUBLJANA 12.30: Reproducirana glasba.
— 13: Napoved časa, borzne vesti, repro-
ducirana glasba. — 13.30: Poročila iz dnevi-
kov. — 20: Gospodinjstva ura. — 20.30:
Pevski večer g. Levarja, člana nar. gled. —
21: Koncert radio-orkestra. — 22: Napoved
časa in poročila. — ZAGREB 13.15: Re-
producirana glasba. — 20.35: Koncert učitelj-
skega pevskega zbor iz Ljubljane. — 21.50:
Poročila. — 22: Lahka večerna glasba. —
BEOGRAD 12.45: Reproducirana glasba. —
18: Koncert radio-kvarteta. — 20.30: Žena v
naših nar. pesmih. — 21.50: Kvartet. —
22.30: Poročila. — 22.40: V spomin smrti
vel. kralja Petra. — 23: Godba na harmoni-
ko. — PRAGA 16.30: Koncert komorne glas-
be. — 19.05: Dramski večer. — 21: Prenos
programa iz Brna. — 22.20: Godba za ples.
— BRNO 16.30: Prenos koncerta iz Prage. —
19.05: Program iz Prage. — 21: Koncert vo-
jaške godbe. — 22.20: Godba za ples. —
VARŠAVA 16.30: Reproducirana glasba. —
18: Lahka glasba. — 20.30: Simfoničen kon-
cert. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. —
16: Koncert kvarteta. — 20: Dramski večer.
— Godba za ples. — BERLIN 17.30: Popol-
danski koncert. — 19.30: Koncert orkestra.
— 21.15: Štiričrno klavirске skladbe. —
FRANKFURT 20.15: Zabaven večer. — LAN-
GENBERG 17.35: Večerni koncert. — 20:
Koncert orkestra. — Sluhogira in lahka glas-
ba. — STUTTGART 16.15: Popoldanski kon-
cert. — 18: Koncert orkestra. — 20.15: Pro-
gram iz Frankfurta. — 22.15: Ruske prav-
ljice. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski
koncert. — 17.45: Prenos promenadnega
koncerta. — 20.10: Orkestralni koncert. —
Gigantska godba. — LONDON 20: Orkestralni
in pevski koncert. — 22.15: Koncert. — 23:
Plesna godba. — RIM 17.30: Popoldanski
koncert. — 21: Simfoničen koncert. — STOK-
HOLM 18.20: Reproducirana glasba. — 19.30:
Večerni koncert. — 21: Godba na harmoni-
ko. — 22: Orkestralni koncert lahke godbe.

Michel Zévaco:

199

V krempljih inkvizicije

Zgodovinski roman

Izmed obilja, s katerim so mu postregli, si je izbral samo nekaj jedi, ki so mu prijale, in ostal pri teh. Prav tako je napravil z vini. Gostil se je z odločnostjo, ki je bila v takih okolnostih vredna občudovanja. Z eno besedo, jedel je za štiri in pil za šest, ne iz požrečnosti, ampak zato, ker se mu je zdelo potreba.

Vse, kar sta menih zahtevala, je bilo, da naj vsaj malce pokusi vsako jed: to je bilo za njiju pogoj, da dobita ostanek. Samo da je ustrezal tej želji — drugega jima ni bilo mar. Ostanek obed je bilo toliko, da sta bila z njimi preskrbljena za več dni. S to gotovostjo v mislih sta mu bila tem bolj pozorna strežaja.

A končno je bilo kosilo pri kraju. Pardaillan se je vrnil v svojo sobo in se vrgel v naslanjač.

»Hvala Bogu,« je dejal, »sit sem in tudi živim še, kakor je videti. A v pismu je bilo rečeno, da mi bodo zavdali... Zdi se, da strup ni bil izmed tistih, ki naglo učinkujejo. Nu, potrpiamo, morda so mi dali počasnega... Kmalu se mora pokazati, kaj bo.«

Nekaj ur je nepremično sedel v naslanjaču. Človek bi bil mislil, da spi, a bedel je. Čakal je in premišljeval. Naposled je vstal ter jel hoditi po sobi. Nasmeh mu je pregibal ustnice.

»Kdo ve, morda pa v današnji jedi vobče ni bilo strupa? Ali se je Espinosa nemara premislil... kar sem itak slutil... ali pa je bilo vse to samo komedija in sem se mu dal speljati na led?... Mogoče! Počakajmo še malo. Viš, ura malice je že mimila, a mojih

pobožnih čuvarjev še ni videti.«

In res se menih nista pokazala. Tudi ob uri obed in za večerjo ju ni bilo na izpregled. Pardaillan se je bil preveč obilno in prepozno nazajtrkal, da bi bil čutil glad. Toda po glavi mu je rojila misel, ki jo je hotel dognati. Zato je stopil k linici in poklical, kakor snoči. To pot se mu je odzval brat Caharija.

»Ej, prečastiti,« je vprašal z neopredeljivim obrazom, »obed in večerja sta zdavnaj minila! Ali ste mar pozabili name?«

»Sijajnih pojedin je konec, gospod,« je z žalostnim glasom odvrnil menih. »Konec jih je... na žalost!«

»Oho!« je rekel Pardaillan in oko se mu je zaiskrilo. »A povejte mi, zakaj pravite, na žalost?«

Z odkritosrčnostjo, ki bi se bila zdel nesramna, da ni bila tako prostodušna, je menih odgovoril:

»Ne zaradi vas, gospod. A videti je, da ste zakrivali nekaj hudega in so vam naši predstojniki naložili kazen, da ostanete nekaj dni brez hrane. In ker sva imela midva z bratom Baptistom pravico do ostankov vaših imenitnih pojedin, sva kaznovana z vami vred. Zato pravim, na žalost!«

»Razumem,« je sočutno dejal Pardaillan. »Česar nisem jaz pojedel, sta po tem takem vidva pospravila?«

»Seveda!... Oh, gospod vitez, zakaj ste toliko časa trdovratno odklanjali take dobrote! Bog ve, da nisva imela sreče z vami. Toliko dobrih stvari je šlo po vodi in najini bratje so se mastili z njimi namestu naju dveh...«

»Zakaj bratje in ne vidva? To se mi ne vidi pravično,« je rekel Pardaillan, kakor da mu gre Caharijeva žalost do živega.

»Monsinjur Espinosa je silno gledal na to, da bi ravnali z vami kar moči sijajno in da bi vi res uživali obede, ki so jih pri-

pravljali za vas. V kazen za vaše upiranje, ki so ga smatrali za posledico najine majhne vneme, so nama odrekli pravico do teh dobrot; a če bi jih bili vsaj poskusili, bi bile ostale nama. In da bi bila kazen tem bolj občutna, so jih razdeljevali drugim.«

»A! To je bilo vzrok, da sta mi toli vztrajno prigovarjala?«

»Menda! Šlo nama je za ostanke!«

»Zakaj mi nista povedala? Saj nisem hudoben človek. Če bi me bila opozorila na to, bi vama bil drage volje ustregel.«

»Na to so mislili, Bogu bodi potoženo. Strogo so nama bili prepovedali, da bi vam kaj omenila.«

»Zakaj nista hotela pokusiti jedi vpricho mene, kakor sem vama večkrat ponudil? ... V svojo lastno škodo sta se branila.«

»To nama je bilo še posebej prepovedano. Izbujala bi bila pravico do ostankov, ne glede na strogo kazen, ki bi naju bila zadela.«

»Kaj pravite!« je dejal Pardaillan in obrnil menihu hrbet, videč, da je zvedel od njega vse, kar je hotel.

Ko se je linica zaprla, se je tiho zasmejal in zamrmral:

»Dobro so igrali komedijo, bogme da! ... Potegnili so me za nos kakor pravega bedaka! In vendar bi se bil lahko spomnil svojega bivanja v 'grobnici živih mrličev' ter pomislil, da Espinosa ni zaupati. Nu, to lekcijo si zapišem za uho.«

XVI.

Gibljiva tla.

Drugi dan je vstal ob navadni uri. Izbral si je prostor pri oknu, pomaknil tja svoj naslanjač in sedel vanj, vedoč, da je tu vsaj nekoliko varen pred skrivnimi nadzorovalci.

RUDNIK

v katerem se nahaja **PREMOG Ia. 7960 kal. prodam.** — Poizve se v vinotoku Vošnjakova 4, Ljubljana 10162

Prodajam 20.000 cbm

smrekovega gozda

Deleposestvo Spodnji Berložnik, Šoštanj-Belevođe 10139

Dvokolesa najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri, zelo poceni! Najnovejši modeli otroških vozičkov od preprostega do najfinejšega, in igračni vozički v zalogi. Več znamk živahnih strojev najnovejših modelov, deli in pnevmatika. Ceniki franko. Prodaja na obroke.

TRIBUNA F. B. L. tovarna dvokoles in otroških vozičkov, Ljubljana, Karlovska cesta 4.

75 a

Uporabljajte za nego ust, zob in dlesni nedosegljivo angleško

KOLYNOS

PASTO ZA ZOBE

Dobiva se v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Bele emajlirane ploščice

za oblaganje zidov in štedilnikov, dobavljiva in polaga „MATERIJAL“ dr. z o. z., Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Oblastveno koncesionirana šoferska šola

I. GABERŠČIK, bivši komisar za šoferske izpite, Ljubljana, Bleiweisova c. št. 52. Praktični in teoretični pouk na podlagi najmodernejših pripomočkov. Tečaji permanentni. Podučujem tudi privatno. 101 6

Izjava.

Izjavljava, da nama je Herceg-Bosna, splošna zavarovalna družba v Ljubljani zelo kulantno in hitro izplačala odškodnino za pogorelo streho n a jinega kozolca.

Šoštanj, dne 24. julija 1929.

10116 Franc in Roza Grill.

Ugodna prilika!

Austro Daimler A D M II.

Double Phaeton, v najboljšem stanu luksuzno opremljen, malo rabljen prav ugodno prodam

Lekarnar Posavec, Celje.

Ali že imate „Album slovenskih književnikov“

ki prinaša 267 portretov, naših vôlemož v bakrotisku. — Zastopani so leposlovniki, znanstveniki, narodni buditelji, uredniki in publicisti od najstarejših časov do danes. Umetniško vezana knjiga veča s poštno vred 170 Din, broš. 140 Din. Naroča so v

knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani, Prešernova 54

Zahvala.

Za številne izraze sožalja ob prebitki izgubi naše ljubljene mamice, stare mamice, svakinje in tete, gospe

Marije Sovre

zasebnice

se tem potom najsrečneje zahvaljujemo vsem darovalcem krasnega cvetja, posebna zahvala zdravnikom gg. dr. Jugu in dr. Perkotu in vsem, ki so spremili drago pokojnico na njeni zadnji poti. Priporočamo jo v molitev in blag spomin.

Ljubljana, dne 13. avgusta 1929.

Gluboko žalujoča rođina Franko in ostali sorodniki.

10136

Kdor je nezadovoljen s svojim kruhom ali pecivom, naj poskusi peči z

Jugobanal-patent-moko

pa bo takoj nadvse zadovoljen!

Josip Jug

Ljubljana Gajeva ulica 2. izvršuje slikarsko in pleskarsko obrt. Delo zelo solidno in po nizkih cenah. Za naročila se cenjenemu občinstvu priporočam.

Se li sami brijete? Potem samo z originalno

To rezilo je nenadkrijljivo, kajti je nedosegljiva britvica, izdelana iz svetovno znanega

KAYSER-ELLISON-SHEFFIELD srebrnega jekla.

Zato brezprimerna kakovost, ki omogoča, da tudi po osemkratni uporabi popolnoma dovršeno brije. Le ne biti preveč konservativni! Ne zoperstavlajte se napredku tehnike! Na vsak način napravite poskus z »BEN-HUR«-britvico! Dobij se v vseh prodajalnah, katerim je na tem, da svoje odjemalce kar najbolje postrežejo.

Preprodajalci naj se obrnejo na:

Gustav Husser & sin Transatlager, Wien VII, Richterergasse 10.

Nalezljive bolezni

prenašajo komarji, muhe in druga odvratna zakužena golazen. Vi udi ne vidite, kako strahovita opasnost Vam preti. Čuvajte zdrave in življene Vaše, Vašega deteta in Vaše obitelji. Branite se vsega mrčesa in uporabljajte najdovršenejše sredstvo za uničevanje

SHELLTOX

Razpršuje Shelltox samo potom Shelltox pršilnice, ki Vam osigurava maksimum delovanja. Razpršena meglica Shelltoxa zalotene insekte SIGURNO ubija in v teku nekoliko minut osvobodi Vašo hišo muh, moljev, komarjev, bolh, stenec, mravelj, ščurkov, njihovih jajc in ličink. Tiskana navodila za uporabo dobite pri Vašem prodajalcu. Uporabljati Shelltox znači vzdrževati hišno higijeno v največji meri. Dobiva se v vseh mestih.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 50 (v lastnem poslopiu)

Ohrestovanja vlog, nakup in prodaja vsakovrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut, borzna naročila, predjumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo safo - deposita itd. itd. itd.

Braojavke: Kredit, Ljubljana — Telefon št. 2040, 2457, 2548 Interurban 2706 2506 87-L